

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסד העוון הראשון
Dr. MARTON ERNŐ ד"ר א. מרטון

ארי קלט (מזרח חדש)
עיתון יומי כללי מכלול בשפה העברית
העורכה: ד"ר נ. מרטון
העורך האחראי: ד"ר ש.
המרי: מזרח חדש כ"מ. ח"א. רח"ו תשכ"ד.

XLV. BVFOLYAM שנה מ"ה
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
Hánegev 11. - POB 831.
Telefon: 31677, 31476

NGUYEN KHAN TÁBORNOK UJRA ÁTVETTE A HATALMAT SZAIGONBAN

A buddhisták 48 órával elhalasztották az éhségstrájkot

Szaigon, (UPI, Reuter). Nguyen Khan tábornok, a „szabadságon lévő” dél-vietnami miniszterelnök tegnap visszatért Szaigonba, hogy újra átvegye a kormány vezetését. Nguyen Khan néhány napot Dánát tartományban töltött és

visszatérése nyomatékos amerikai közbelépésnek köszönhető. Az Egyesült Államokban Khánt tartják Dél-Vietnam erős emberének és ragaszkodnak ahhoz, hogy miniszterelnök maradjon.

Khán azonnal megbeszéléseket kezdett a politikai pártokkal és befolyásos személyiségekkel. Hír szerint a miniszterelnöknek sikerült megegyezést létrehozni Tran Thien Khien tábornok hadügyminiszterrel, aki a hadsereg támogatásáról biztosította.

A buddhisták 48 órával elhalasztották éhségstrájkjukat, amelyet az állítólagos üldözöttek miatt tegnap akartak elkezdni. — Nguyen Khan telefonon érintkezést keresett egy igen nagy befolyással rendelkező buddhista szerzetesnővel, akit megkért arra, hogy igyekezzék enyhíteni az országban uralkodó feszültséget és ígéretet tett rá, hogy két napon belül kivizsgálja a buddhisták panaszait.

Makariosz taktikája háborúhoz vezethet Törökország és Görögország között

Inonü török miniszterelnök tiltakozott Kairó ellenséges magtartása miatt — Egyiptomi fegyverek érkezését várják Ciprusban

Ankara, (UPI, Reuter, IFP). — Izmet Inonü török miniszterelnök a képviselőházban kijelentette, hogy Makariosz ciprusi elnök olyan veszélyes játékot űz, amely a háború kitöréséhez vezethet Törökország és Görögország között. Ebben az esetben Ciprus csak kis része lenne a hadszíntérnek, — hangoztatta Inonü.

A török miniszterelnök magasztalta az Egyesült Államokat az erőfeszítésekért, amelyeket a ciprusi kérdés rendezéséért tett. Ezek kapcsolatban megjegyzik, hogy a török nagyvárosokban napokon keresztül folyó tüntetéseken a tömeg az Egyesült Államokat támogatta és mint emlékeztet, lerombolta az amerikai pavilont az izmiri mintavárosban.

Törökország tiltakozott Egyiptommal a Törökországgal szembeni ellenséges magatartása miatt, amely a Makariosz érsek alexandriai látogatása után kiadott nyilatkozatban jutott kifejezésre. H. Baiulkan helyettes külügyminiszter magához kérte az egyiptomi nagykövetség ügyvivőjét és közölte vele a török tiltakozást. Az alminiszter

azt mondotta az egyiptomi diplomatának, hogy a muzulmán államok közül csak Egyiptom és Szíria élt fenntartással a repülő-támadásokkal szemben, amelyeket Törökország jogosan hajtott végre Ciprus ellen augusztus nyolcadikán.

Ugyanakkor tiltakozott az ellen is, hogy Egyiptom fegyverrel segíti a ciprusi görögöket. Egyiptom barátiságtalan lépést tett Törökországgal szemben az említett nyilatkozat kiadásával és Törökország sajnálatlaltal veszi tudomásul, hogy Egyiptom támogatja az embertelen cselekedeteket, amelyek Makariosz kormányára a ciprusi muzulmán törökök ellen hajtott végre. Jólértesült körök szerint már a legközelebbi órákban várható, hogy Ciprusban partra tegyék az első

egyiptomi fegyverküldeményt, ami Makariosz és Nasser tárgyalásainak az eredménye.

A szállítmány orosz gyártmányú léghárító és tankgyukak, valamint egyiptomi készítményű páncéllövedékeket foglal magában. Lökhatásos repülőgépeket nem küld Nasser, mert Ciprusban nincsenek erre megfelelő repülőterek.

A ciprusi külügyminisztérium tegnap visszautasította az Egyesült Államok és Anglia jegyzékeit, melyben azt követelték, hogy a ciprusi kormány (Folytatás a 20-ik oldalon)

Alexandria diadalivekkel várja az arab csúcskonferencia államfőit

Palesztina kérdése és a Jordán vízenek elvezetése is szerepel a napirend hat pontja között

Alexandria (Reuter). — Az Arab Liga 13 tagállamának zászlóival, az arab egység megteremtésének jelzavaival, a palesztinai kérdés megoldására vonatkozó felhívásokkal és győzelmi ívekkel díszítették fel Alexandria központi utcáit az arab csúcskonferencia előtt, amelyre mára várják az államfők nagy részének érkezését. Idrisz líbiai király már szerdán megérkezett vonaton Alexandriába.

A vendégeket Nasser elnök fogadja az alexandriai repülőtéren, de nem kíséri el őket a szállodába, mert az arab vezetők gyakran egyszerre, vagy egész közeli időközökben érkeznek. Késő esti jelentés szerint az arab külügyminiszterek befejezték a csúcserkeztet napirendjének előkészítését. A napirend a következő hat főpontra oszlik: a palesztinai felszabadító szervezet, a Jordán vízenek elvezetése, a Délarabiai Federáció problémája, segélynyújtás a jemeni köztársaságnak, jelentés a közös arab katonai parancsnokságról, valamint a gazdasági és külügyminiszterek jelentései.

A közös katonai parancsnokságra vonatkozó javaslattal kapcsolatban Ali Amr tábornok, a közös parancsnokság feje megjelent a külügyminiszterek konferenciája előtt és jelentést nyújtott át a parancsnokság kéréséről, amelyről szóbelileg is beszámolt. Valószínűnek tartják, hogy a csúcserkezteten egyes államfők a napirenden kívüli kérdéseket is felvetnek, mint például a közös arab atomhatóság felállításának tervét „az izraeli atomkészsülődések” ellensúlyozására. Marokkó jelentést fog tenni az amerikai tartományi támaszpontok átvételéről, Egyiptom pedig az arab államok és Afrika közötti gazdasági kapcsolatok kérdésében felmerült problémákról referál majd. Bizonyos ügyekkel szemben egyes államfők fenntartással élnek, így Szaudia nem ért egyet a többi arab államokkal Jemen és a pa-

GANZFRIED
PAPLANÜZEM ÉS DOLGOZÓI szeretettel várják t. vevőiket.
A. King George 30. Telefon: 227511.

NOGA
FEHÉR ASZTALI BOB, JOBB, MINT ANYAD HAZÁBAN VOLT

Ganzfried Mirjám (Ági) Bné-Brák — Budapest és Binét Ávrám (Gerson) Jeruzsálem — Érsekujvár jegysek Minden külön értesítés helyett

Vasárnap reggel:
AZ **UJ KELET**
ROS HÁSÁNÁ-SZÁMA
rendkívül gazdag tartalommal, novellákkal, színes riportokkal, ünnepi olvasmányokkal,
32 oldalas terjedelemben **holnapután reggel** jelenik meg.
Biztosítsa példányát újságárusánál!

Chruscsev hajlandó Bonnba utazni

Szmirnov nagykövet bejelentette a szovjet miniszterelnök látogatásának szándékát

Bonn (Reuter). — Nikita Chruscsev szovjet miniszterelnök látogatást tesz Bonnban — közölte tegnap a nyugat-német sajtóiroda.

A közlemény szerint Andrej Szmirnov, a Szovjetunió bonni nagykövete közölte L. Westrickkel, a rendkívüli ügyek miniszterével, hogy Chruscsev hajlandó Bonnba látogatni és politikai tárgyalásokat folytatni dr. Erharddal.

Már jóideje nyilvánosságra került, hogy Chruscsev el akar látogatni Nyugat-Németországba, hogy ezzel

visszonozza Konrad Adenauer volt kancellár 1955-be Moszkvában tett hivatalos útját. Alexej Adzsubej, az Izvesztija főszerkesztője és Chruscsev veje ez év júliusában Bonnban járt és akkor közölte dr. Ludwig Erhard kancellárral, hogy Chruscsev véleménye szerint a két államférfi találkozására hasznos lehet.

Altalában a szovjet miniszterelnök mostanában Alexej Adzsubejt bízza meg utazásainak előkészítésével. A kormány sajtóirodájának szóvivője elmondotta a Reuter munkatársának, hogy Chruscsev látogatásának időpontját még nem állapították meg. Az út előkészítése, beleértve a dátumok kijelölését is, a szokásos diplomáciai úton fog megtörténni.

Chruscsev valószínűleg a jövő év februárjában, vagy márciusában érkezik Bonnba.

Moszkva (UPI, Reuter). Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Chruscsev figyelemreméltó javaslatokat fog tenni Bonnban a nyugat-berlini status quo fenntartása ellenében. Jólértesültek szerint Chruscsev azt fogja követelni, hogy Nyugat-Németország nyilvánosan itélje el az 1933 évi müncheni egyezményt, amely — mint emlékeztet — Csehszlovákia megszállására és a Szudéta-vidék átcsoatlására vezetett. További követelése az, hogy Nyugat-Németország ismerje el az Oder-Neisse vonalat, mint Kelet-Németország határát. — Ugyancsak követelni fogja a nyugat-német-szovjet kereskedelmi kapcsolatok lé-

nyeges bővítését, figyelem nélkül hagyva Amerikának azt a kívánságát, hogy ne nyújtsanak Moszkvának hosszulejratú hiteleket. Diplomáciai körökben az hírlik, hogy ha a bonni kormány a követelések közül valamelyiket elfogadja, az talán a kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó cikkely lesz.

Nyugat-német körökben nem várnak drámai fejleményeket Chruscsev látogatásától, legalábbis politikai téren nem. A látogatás előtt a bonni kormány mélyreható tárgyalásokat fog folytatni nyugati szövetségeseivel, akikkel közölni fogja, hogy szívesen megjavítaná kapcsolatait Moszkvával és alkalmat akar adni Chruscsevnek, hogy meggyőződjék róla, mennyire nincsen alapja annak a vádnak, amely szerint Nyugat-Németországban militarista és revans közzsellem uralkodik.

Felejthetetlen, drága férjem, apánk, nagyapánk
Glück Hermann 771 Szatmár Naharia
SIRKÓAVATASA
szept. 9-én, szerda d. u. 3 órakor lesz a nahariai temetőben.
Autóbusz indul 2.45-kor a lakástól.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen édesanyánk
BRAUN ESZTER 771
SIRKÓAVATASÁT
szept. 9-én d. u. 4 órakor tartjuk a zichron-meiri temetőben. Autóbusz indul: Tel-Aviv, Achád Hám-u. 58. sz. háztól 3.30-kor, a bné-bráki nagytomplótól 3.45-kor
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Kennedy Robert lemondott

Washington (UPI, Reuter). Robert Kennedy igazságügyminiszter tegnap délután benyújtotta lemondását. Kennedy a rendes hivatali órák keretében megjelent a Fehér Házban és közölte lemondását Johnson elnökkel, aki ezt tudomásul vette.

Kennedy kijelentette, hogy a lemondás már tegnap életbe lépett. A volt igazságügyminiszter szenátornak jelöltette magát New Yorkban a demokraták programjával.

Tudni akarja?

Kérem. Az én paten-tem — az „Éc Házajit” gyár „Extra” C. D. olaja.

Ez az, amely minden ételt táplálóbbá és ízletesebbé tesz és adja családomb összes tagjainak minden étkezés tökéletes élvezését.

Az ok világos: Az „Éc Házajit” gyár „Extra” olaját C. D. eljárással finomítják

Fenyegető leveleket kapott a svéd turistánő

aki Izraelbe jött, hogy egy férfiismerősével találkozzék

Egy 36 éves svéd állampolgárságú asszony, aki néhány nappal ezelőtt Izraelbe jött, hogy egy itteni férjével találkozzon, szerdán fenyegető levelet kapott amelynek írója azzal fenyegette meg, hogy ha ismét Izraelbe jön, hogy férfiismerősével találkozzon, akkor meg fogják ölni. A levélíró állítása szerint a svéd asszony barátja és két gyermek apja. A feljelentés alkalmával a turistánő elmondotta a rendőrségen, hogy már

évek óta levelezik az izraeli állampolgárral, akiről nem tudta, hogy családos ember. Még izraeli útja előtt kapott egy fenyegető levelet a férjre vonatkozó adatok részletes felsorolásával, de mindenesetre ide utazott, hogy meggyőződjön a valóságról és ekkor kapta a második fenyegető levelet. A rendőrség keresi a fenyegető levelek íróját.

Öngyilkos lett az elmeegógyintézetből megszökött amerikai állampolgár

Az egyik közeli narancsosban találtak meg a szerencsétlen fiatal ember holttestét

Beér Jákóv közelében az egyik narancsosban szerdán délelőtt holtan találták Richard Glück 27 éves amerikai állampolgárságú turistát, aki hónapokon át a szomszédos elmeegógyintézetet ápolta. A holttestet Benjamin Padida, a narancsos tulajdonosa fedezte fel, amikor az öntözést ment ellenőrizni.

A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen férfi 1963-ban turistaként

jött az országba, de ez év májusa óta elmeegógyintézetben kezelték, mert öngyilkosságot kísérelt meg. Glück az elmeegógyintézetben visszatért az öngyilkossági kísérletre és egy héttel ezelőtt megszökött. Bár a körbonctani vizsgálatokat még nem fejezték be, biztosra veszik, hogy a szerencsétlen férfi önkéntesen vetett véget életének.

A CHERUT KÉRI A BÉT-CAFÁFAI TERÜLETÁTENGEDÉS ELHALASZTASÁT

A párt szerint a kérdéses földszáv a rajta álló hazakkaik együtt Izraelhez tartozik

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Kneszet októberben megnyíló ülészaka már a legelső napokban tárgyalni fogja a bét-caffáfai terület átengedését, illetve országghatár rendezés kérdését. Mint emlékeztet, egy 10-szer 15 méter kiterjedésű terület, amely az izraeli-jordániai határon fekszik, területrendezési akció keretében rövidesen el akarnak keríteni. A Cherut párt kezdettől fogva sérelmesnek tartotta a kormányzat ezt az elhatározását és megkísérelte az ügyet a rendkívüli Kneszet ülés elé hozni, habár sikertelenül.

A párt tegnap kiadott nyilatkozata szerint az öszi ülés első napján már napirendre akarják tűzni a bét-caffáfai ügyet és egyben felszólítják a kormányt, hogy addig semmit se tegyen az ügyben, nehogy befejezett tényekre lehessen hivatkozni. A nyilatkozat azt han-

goztatja, hogy a hivatalos térképek és helyszínrajzi felvételek szerint a kérdéses terület első perctől kezdve Izraelhez tartozott. Különben is — hangoztatja a Cherut — csak a Kneszetnek áll jogában izraeli felségterület átengedéséről határoznia.

KÜLÖN MINISZTERIUMOT TERVEZNEK a tudományos kutatás irányítására

Hír szerint Aba Even helyettes miniszterelnököt javasolják az új tárca élére

Zálmán Árán közoktatásiügyi miniszter javaslatot készít a kormány elé terjeszteni, a tudományos kutatás és a felsőoktatás ügyeivel foglalkozó új minisztérium létesítésére. — Árán, hír szerint, indítványozza fogja, hogy Aba Even helyettes miniszterelnököt — jelenlegi pozíciójának megtartása mellett — állítsák az új minisztérium élére, amely a többi között arra lesz hivatott, hogy az ál-

lam szükségleteinek megfelelően irányítsa és koordinálja a különböző intézmények által folyó tudományos kutatást és az egyetemek, főiskolák tantervét. A közoktatásiügyi minisztérium vezetősége az utóbbi időben komoly erőfeszítéseket tett arra, hogy legelőször tanácsot hozzon létre, amely az országban lévő összes főiskolák tanulmányi és kutatási programját hangozná egybe. A tanácsnak amolyan akadémikus tétőszervezet jellegét adnának, amelynek törvényes hatásköre lett volna az országban levő összes egyetemek és főiskolák tantervének, tudományos kutatási munkájának az összehangolására. A különböző tudományos intézetek közötti érdekellentétek miatt azonban és a tervezett főiskolai tanács helyének ügyében mutatkozó véleménykülönbségek nyomán az összes kísérletek kudarcba fulladtak a létrehozására. Szakértők szerint jelentős tudományos és tanerők mennek kárba a tudományos kutatás terén, mert a különböző intézmények sok esetben párhuzamos munkát folytatnak és nincsenek tekintettel az állam szükségleteire, hanem csakis speciális szempontjaikat tartják szem előtt. Ennek a helyzetnek az orvoslására tervezi most Árán közoktatásiügyi miniszter, az új minisztérium létrehozását.

— A Kol Háám leváltja moszkvai tudósítóját Mordecháj Kászpi, a Kol Háámnak, a kommunista párt hivatalos napilapjának egyik szerkesztője Bécsen keresztül Moszkvába repült, ahonnan a közeljövőben lapját fogja tudósítani. Berl Balti, a Kol Háám eddigi moszkvai tudósítója, akinek helyét Mordecháj Kászpi átveszi, néhány hét múlva jön csak haza.

Goldwater szenátor megkezdte választási hadjáratát az elnökségért

Túlságosan engedékeny külpolitikával és Amerika egyoldalú leszerelésével vádolja Johnson elnököt

Prescott, (Reuter). — Barry Goldwater szenátor, republikánus elnökjelölt tegnap megkezdte a választási propagandát Prescott arizonai városban, ugyanott, ahol annakidején a szenatori mandátumért folyó küzdelemben is első beszédét tartotta. Goldwater azzal vádolta Johnson elnököt, hogy egyoldalú leszerelésre törekszik és túlságosan engedékenységet mutat a külpolitikai kapcsolatok terén. Mindamellett azt mondta a republikánus elnökjelölt, hogy választási propagandája a békét szolgálja, valamint az előrehaladást a szabadság megterem-

tése révén és a célok elérését törvényes eszközökkel. Johnson kormánya — hangoztatta Goldwater — az utcai tömegek, amelyek demagóg szóra hallgatnak és csak úgy fékezhetők le, hogy azt mondják nekik, várjanak a választások utánig, mert akkor újra szabadon garázdálkodhatnak. Ezek a kijelentések a néger zavargásokra vonatkoznak, valamint a néger vezetőknek a lakossághoz intézett felhívására, hogy várjanak a polgári jogok kiküzdéséért a választások utánig. Goldwater idézte Adlai Stevensont, az Egyesült

Allamok UNO-küldöttségének vezetőjét, aki magasztalta a polgári jogokért küzdő aktivistákat a déli államokban. Stevenson azt állította, hogy ennek a harcnak a keretében még az elszegvedett börtönbenítés nem ütközik az emberi becsületbe. „Az ilyen kijelentések — mondja Goldwater — úgyszólván felbuzgatják a törvény kijáratokhoz. Ha egyesek politikai előnyökért akarnak kovácsolni maguknak azzal, hogy szemet hunynak az erőszakosságok fölött, akkor megértjük, hogy miért szaporodtak el nálunk ilyen mértékben a törvénytelenések.”

Másfélmillióra becslik a megszökött gyémántkereskedő adósságait

Egy tel-avivi közvetítőt gyanúsítanak Dávid Michájloviics külföldre távozásának elősegítésében

A hirtelen külföldre szökött Michájloviics gyémántkereskedő hátrahagyott adósságai másfélmillió font rúgnak. Ezt jelenti tegnap a Maastricht, amely rámutat arra, hogy a külföldre szökött gyémántkereskedő hátrahagyott adósságai között két bank is van, amelyek sok tízezer fontra rúgó hitelkeretét nyújtották számára. A rendőrség nyomozói időközben folytatják Michájloviics hitelezőinek a kihallgatását és a detektívek most vizsgálják ki azt a felmerült lehetőséget, hogy egy ismert tel-avivi gyémánt-

közvetítőnek is része van Michájloviics szökésében. Ez a közvetítő ugyanis vele együtt hagyta el az országot és a rendőrség szeretné volna kihallgatni egy másik ügygel kapcsolatban is, nevezetesen a Kirját Málachi-ban megrendezett gyémántrablás ügyében is. Nincs kizárva, hogy a nyomozás befejezése után a rendőrség az Interpol segítségével fogja kérni a külföldre szökött Michájloviics kézrekerítésére.

Egyébként a Jediot Achronot értesítése szerint, az utóbbi napokban Michájloviics néhány áldozata külföldre utazott, hogy a givátáji gyémántkereskedő nyomát felkutassa, de hajtóvadászok nem hoztak eredményt és családostan tértek vissza. A hitelezők olyan információkkal rendelkeznek, hogy Michájloviics az egyik délamerikai országba szökött.

A tel-avivi törvényeszközök szerint a Szovjetunió a legminimálisabban bizalommal viseltetnének egymás iránt, a vezetett ki Dávid Michájloviics vagyonának kezelésére. Beadványukban a hitelezők arra hivatkoztak hogy Michájloviics, akinek az Emek Jizreel utcában volt gyémántcsiszoló üzeme és

főleg gyémántexporttal foglalkozott, külföldre szökött, itthagytva feleségét két gyermekkel, továbbá a 17 hitelezővel szemben fennálló 620 ezer font adósságát. A hitelezők kérték a bíróságot, hogy a gyémántgyáros ellen mondja ki a csődöt és hivatalból kinevezett gondnok vegye át a gyémántkereskedő kezelését és a hitelezők kártalanítását. A kérdés érdemleges tárgyalására az ünnepek után, októberben kerül sor.

Az atomkutatás körüli titkolódzás megszüntetését sürgetik Genfben

Genf, (Reuter, IFP). — Robert Oppenheimer, a világhírű amerikai atomfizikus a genfi konferencián felszólította a nagyhatalmakat, hogy szüntessék meg a titkolódzást az atomkutatás körül. Ha a nyugati nagyhatalmak és a Szovjetunió a legminimálisabban bizalommal viseltetnének egymás iránt, a vezetett ki Dávid Michájloviics vagyonának kezelésére. Beadványukban a hitelezők arra hivatkoztak hogy Michájloviics, akinek az Emek Jizreel utcában volt gyémántcsiszoló üzeme és

Románia főrabbijának újévi üdvözlője

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Dr. Mose Rozen, a romániai zsidóság főrabbijának újévi köszöntése tegnap érkezett meg Jeruzsálembe Jicchák Niszim országos főrabbihoz. A moszkvai főrabbi már ismertetett üdvözlőt átiratán kívül további újévi üdvözlés érkezett a szovjet fővárosból a Marina Russza elnevezés alatt működő templomközösség elnökétől, valamint Lengyelországból is.

Jicchák Niszim főrabbi nyomban megleghagyó táviratokban válaszolt a kelet-európai zsidó közösségek vezetőinek átiratára.

Hanglemeze vett imák vakok részére

New-York, (STA). — A zsidó Braille-intézet mikrorabaradás lemezt gyártott fel a roslit és a jom-kipur imákat és ezeket a hanglemezeket, számszerint 500 sorozatot, még a nagy-nagy nepek előtt díjmentesen kiosztották a vak amerikai és kanadai zsidók között.

A nagyszabású emberbaráti akció a zsidó vallásos neveléssel foglalkozó „Yvrijá” egyesület 2500 dolláros adományaiból vált lehetővé. Ha a nagyünnepi imákat tartalmazó hanglemez-sorozat siker fogja kísérni, akkor az Izraelben és más országokban élő zsidó vakoknak is megküldik a nagyünnepi imákat tartalmazó mikrorabaradás hanglemezeket.

Dr. Náchum Goldmann újabb tárgyalásokra készül a német kártérítésről

Dr. Náchum Goldmann, a Cionista Világszervezet elnöke, aki megszakította szabadságát és egy napra Izraelbe jött, hogy Jeruzsálemben résztvegyen Mose Sárétnak, a Szochnut elnökének díszpolgárrá avatásán, tegnap visszautazott Rómába.

Dr. Goldmann az olasz fővárosban tölti az ünnepeket, majd tanulmányozni fogja az ekumenikus zsinat tevékenységével kapcsolatos fejleményeket. Ezután Németországba utazik, ahol Erhard kancellárral, több miniszterrel és a Bundestag befolyásos tagjaival tárgyal majd a módosított kár-

térítési törvényről, amelyet a német parlament a közeli hetekben hagy jóvá.

Oktoberben az Egyesült Államokba utazik dr. Goldmann és résztvesz a december 30-án Jeruzsálemben ülésező Cionista Világkongresszus előkészítésében. A tervek szerint dr. Goldmann október végén jön haza és ekkor résztvesz a Szochnut plenáris ülésén, amelyet a cionista világkongresszus megnyitója előtt hívnak össze.

A Cionista Világszervezet elnöke elutasításokat kellemetlenül üzentendők kívánt az ország népének és vezetőinek.

Báruch Hába a Burstein dinasztiának

A Bursteinok meghódították az óceánon túli kontinenset, azonban szívük Izraelben maradt és ez az oka annak, hogy félbeszakítva egy ragyogó turnét, visszatérnek Izraelbe, ahol a „Mein Stedtele Beltz” című híres jiddis operettet fogják előadni. Ki nem ismeri ezt az évek óta világszerte dúdolt melódiát? Ki nem tudja, mi a „Mein Stedtele Beltz”, ami tulajdonképpen a magyar „lengyei, vagy román hisvárost idézi fel. A „Mein Stedtele Beltz” el indult el Pészách Bur-

stein karrierje és most Motle Burstein lép fel az apja által évekkal ezelőtt játszott szerepben.

A „Mein Stedtele Beltz” a zsidó élet különböző megnyilvánulásait mutatja be: könnyet, humort, mosolyt és dalt, nosztalgiát és reményeket. Ahogy a hitű zsidó vándorlása alatt magával hordja a társulat és a tfilint, úgy a Bursteinok sem válnak meg soha ettől a darabtól, melyről az Egyesült Államokban tett körútjuk alatt a lapok lelkes kritikákban emlékeztek meg. (*)

PIA ISRAEL TRUST MANAGEMENT CO. LTD.

közi, hogy

ELADÁSI AJANLATOT

hozott nyilvánosságra. 500.000 EGYENKÉNT 1.— IL NEVERTÉKÜ EGYSÉG kibocsátásáról a PIA KEZESSÉGI ALAPBAN SZABOTT ARON

A szabott árat szeptember 10-én fogjuk közölni.

A prospektust, amely az ajánlatot és a Kezességi Alapot részletesen ismerteti, minden bankfióknál és a tőzsdetagsággal rendelkező értékpapírügynökséknél lehet megkapni.

Problémás...
kell figy...
rut pár...
tára, ar...
oldal az...
litsák...
tadrut...
mely...
törvény...
megszü...
A M...
Háavod...
hogy a...
szüntett...
áramlat...
a hiszt...
vasztozt...
Azzal...
hogy a...
ték a v...
hálózat...
oldalú...
Izrael...
rét és n...
súly. A...
zatot a...
Párt el...
befolyás...
fejleszté...
iskolákt...
tartozik...
hoz, s a...
tadrut...
szervez...
Mivel...
lyozoni?...
oldal...
Azzal...
hisztadr...
tot.
A M...

Izraeli hétköznapok

Irta: Barzilay István

Az új tanév és problémái

Bizottságot állítottunk fel annak tanulmányozására, hogy a kötelező iskolai tanév időtartamát egy-két évvel meghosszabbítsuk...

ezzel az elgondolással. A párt szakértői azt állítják, hogy nincs értelme újra eszmei áramlatokra bontani az iskolahálózatot...

találni ezt a nyolcvan millió fontot. Eppen a tanév küszöbén két új adót emeltek nálunk: a hagyatéki illetéket és az autók vámját...

Nem tudjuk, hogyan fog eldőlni a vita; tény azonban, hogy valóban kétféle iskolahálózatunk van, eltekintve az Águdát Jiszráel külön iskoláitól...

Ha pedig vannak olyan lakosságterületek, amelyek semmiképpen sem tudják beilleszteni gyermekeiket az állami iskolák szellemébe...

Bizonyos, hogy az idei tanév mutat valamelyes előrehaladást, sajnos azonban nem váltja be reményeinket. Talán jövőre? Az ország vezetőinek tudniuk kell, hogy minden elhalasztott fejlesztés...

Leginkább a középiskolai tanítás terén maradtunk le. Tavaly azzal dicsekedett a közoktatásügyi miniszterium, hogy az elemi iskolák végzett növendékeinek 80 százaléka folytatta tanulmányait...

A miniszterium azzal vigasztalja, hogy a középiskolák tanulóiinak 30 százaléka tandíjmentességben részesül az idén. Ez is örvendetes hír ugyan, de nem jelenti a teljes megoldást.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Problémák azonban természetesen vannak. Fel kell figyelni a Hisztdarut pártjai között folyó vitára, amelynek során a baloldali azt követeli, hogy állítsák helyre a régi hisztdaruti iskolahálózatot...

Az új tanév megkezdését követően a vallásos állami iskola hálózatát, voltaképpen egyoldali módon építették fel Izrael közoktatási rendszerét és megbomlott az egyen súly. A vallásos iskolahálózatot a Vallásos Nemzeti Párt ellenőrzésével és politikai befolyással gyakorolják...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Leginkább a középiskolai tanítás terén maradtunk le. Tavaly azzal dicsekedett a közoktatásügyi miniszterium, hogy az elemi iskolák végzett növendékeinek 80 százaléka folytatta tanulmányait...

A miniszterium azzal vigasztalja, hogy a középiskolák tanulóiinak 30 százaléka tandíjmentességben részesül az idén. Ez is örvendetes hír ugyan, de nem jelenti a teljes megoldást.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Leginkább a középiskolai tanítás terén maradtunk le. Tavaly azzal dicsekedett a közoktatásügyi miniszterium, hogy az elemi iskolák végzett növendékeinek 80 százaléka folytatta tanulmányait...

A miniszterium azzal vigasztalja, hogy a középiskolák tanulóiinak 30 százaléka tandíjmentességben részesül az idén. Ez is örvendetes hír ugyan, de nem jelenti a teljes megoldást.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Leginkább a középiskolai tanítás terén maradtunk le. Tavaly azzal dicsekedett a közoktatásügyi miniszterium, hogy az elemi iskolák végzett növendékeinek 80 százaléka folytatta tanulmányait...

A miniszterium azzal vigasztalja, hogy a középiskolák tanulóiinak 30 százaléka tandíjmentességben részesül az idén. Ez is örvendetes hír ugyan, de nem jelenti a teljes megoldást.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Egy ember az utcáról...

A hét legnagyobb eseménye a mi szempontunkból egy eseménytelenség. az, hogy a ciprusi államfő látogatásáról Egyiptomban és Nasszerrel való tárgyalásáról kiadott közös nyilatkozatban nem fordult elő Izrael. Benne volt a kommunikációban, nagyon is benne volt, körülbelül úgy, mint ahogyan az ibolyántúli sugarak a nap szíkéjében...

A látogatások befejezésekor szokásos közös nyilatkozatból hiányzott volna az „izraeli imperializmus” megjelölése, vagy ha a vendég ezt a blödséget nem vállalta és sehogy sem lehetett levenni a lábáról...

Makariosznak, amikor szemben ült az ezredessel és annak hű alattvalóival, a tábornaggal, bizonyosan megfordult a fejében hogy ha eladja telhetetlen partnerének Izraelt, országának le kell mondania az izraeli turistákról, mert közülük senki nem teszi többé Ciprus földjére a lábát.

Hogy Nasszer védelmet ígért Makariosznak minden támadás ellen, ez nem új dolog. A ciprusi viszály kezdete óta többször is hangzott, sőt, amikor Makariosz azzal a kijelentéssel lepte meg a világot, hogy a londoni szerződést, amire a ciprusi alkotmányt építették, semmiesnek tekintik, Nasszer sietett Makarioszt kompromitálni azzal, hogy rögtön mellé állt. Azért semleges Egyiptom? — nem igaz? Most csak megismételte ugyanazt, s mint ahogy lapjaik írják, ezáltal ünneplésen Chrusev is rokonszenvére biztositotta az érseket, de amikor olyan kontúrokat kapott a sziget, hogy kísértetiesen kezdett Koreához hasonlítani, gyors és bölcs elhatározással megmaradt a rokonszeny mellett. Végre is Ciprus nem ér meg egy „misét” (Görögkeleti misére gondolunk.) Makariosz az El Ahran szerint úgy nyilatkozott, hogy nem utasította el a szovjet segítyt, de csak feltétlenül fogadja el. Savanyú a szőlő! Ott van ugyan helyette Nasszer, de ő csak pöttyök.

Késztelen, hogy Makariosz Egyiptom segítségét kérte Nasszertől, hiszen azért utazott oda. Természetesen nem érkezik, hanem tényleges, azaz katonai segítségre lenne szükség. A nyilatkozat szerint Egyiptom minden lehető segítséget megad Ciprusnak, hogy fokozza a sziget védelmét, de azt nem kívánja látni senki, hogy olyan segítséget is igérjen, ami valamilyen okból lehetetlen. Például katonákat. Nem azért, mintha nem lenne meg hozzá az ereje, erről szó sincs. Hadianyagot, fegyvert azonban eddig is adott Ciprusnak, persze csak olyan fegyvert, aminek az ottani görögök hasznát vehetik. Mert hiába küldene lökhajós repülőgépeket, vagy egyéb komplicált nehéz fegyvert, nincs, aki kezelje.

HERBERT VON KARAN egyházi házasságot kötött feleségével, akivel már öt éve együtt él. Az Oberndorfban (Ausztria) lezajlott szertartáson a házaspár két kislánya is részt vett.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

ABRAHAM BOLDEN, az első néger, aki az USA elnökének biztonságos szolgálatához tartozott, azért jelent meg a bíróság előtt, mert ötvenéves Jolláért kisérelt meg eladni egy titkos iratot. Ítélet: Hat évi börtön.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

YUL BRYNNER egy hollywoodi klinikán áll kezelés alatt: golfjáték közben inszultusát szenvedett.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

NIKITA CHRUSCSEV nevének helyes írása miatt ül össze az inter-skandináv nyelvészeti bizottság. Különböző skandináv apokrifákban Kruschev, Hruszjov, Krusze és más formák szerepelnek.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

WANG-YU-TIEN, a Vörös Kína kenyai követe húszéves dollárért vásárolt egy Cadillacot és ezáltal a legdrágább kenyai autó birtokosa lett.

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

Ellenértékül Nasszer azt követeli, hogy Makariosz minden erejét az idegen (értsd: angol és a pillanatban még török) bázisok megszüntetésére fordítsa. Makariosz is úgy nyilatkozott az El Ahrannak, hogy Ciprus csak abban az esetben csatlakozhat Görögországhoz...

PETER SELLERS felesége, Britt Eklund svéd színésznő anyai öröme előtt áll.

főbbijá- üdvözléte (Az Uj Kelet) Dr. Mose mániái zsidóság üjévi köszön- érkezett meg Jicchák Ni- s főrabbihoz. ai főrabbi már üdvözlét átra- vbbi üjévi üd- vett a szovjet fő- Marina Ruscsa alatt működő sség elnökétől, ngyelországból

Szól a kakas már...

Épül a kállói chászidok városa Rison-Lecionban

— „Kirját Kálever” a rebe hiveinek szellemi központja lesz —

Reb Menáchem Mendel Taubról, a rebéri legutóbb néhány hónappal ezelőtt irunk, amikor hozzátartott nagyszabású tervének megvalósításához. Elhatározta, hogy városnegyedet emel a risoni homoktengeren, mely hirdeti halhatatlan őse, a kállói cádik emlékét. Hat nemzedék keserű sorsának évszázados látványát is faklyaként lobog reb Elzik neve, s az emléket körülfontó hagyományok dúsán buzdó forrása a magyar chászidizmushoz.

A chászidizmus fellendülésének jele, hogy a legnevesebb dinasztiák Izraelbe hozták át a két évtizedes amerikai gálutból a mozgalom központját, s egymásután épülnek fel az országban a rebe-udvarok. A magyar-zsidó vallásos közvélemény számára a kállói udvar újjáépítése korszakos eseménynek számít, ezért különös örömmel regisztrál minden újabb hírt a Kirját Kálev gyarapodásáról.

Annak a ténynek, hogy az Amerikában élő kállói chászidok közül már eddig is szép számmal követték Izraelbe a rebét s akik még nem határozta az alijja mellett, azok is egyre jobban ingadoznak, s egy későbbi időpontban végrehaj-

nem várja meg, míg hivei és leendő hivei eljutnak a táborába. Ő tiszteli meg a vallásos közösségeket, s a körükben tölti a szombatot. Eddig már Chemedben, Petach Tikván, Jeruzsálemben, Bné Brákbán, Toche-

Menáchem Mendel Taub, a kállói rebe

jetben és jónéhány más helységben járt és személyes varázsával, Tóra-magyarázataival és szombat királyojának dallal-táncokkal való ünneplésével felejthetetlen élményre avatta e látogatásokat.

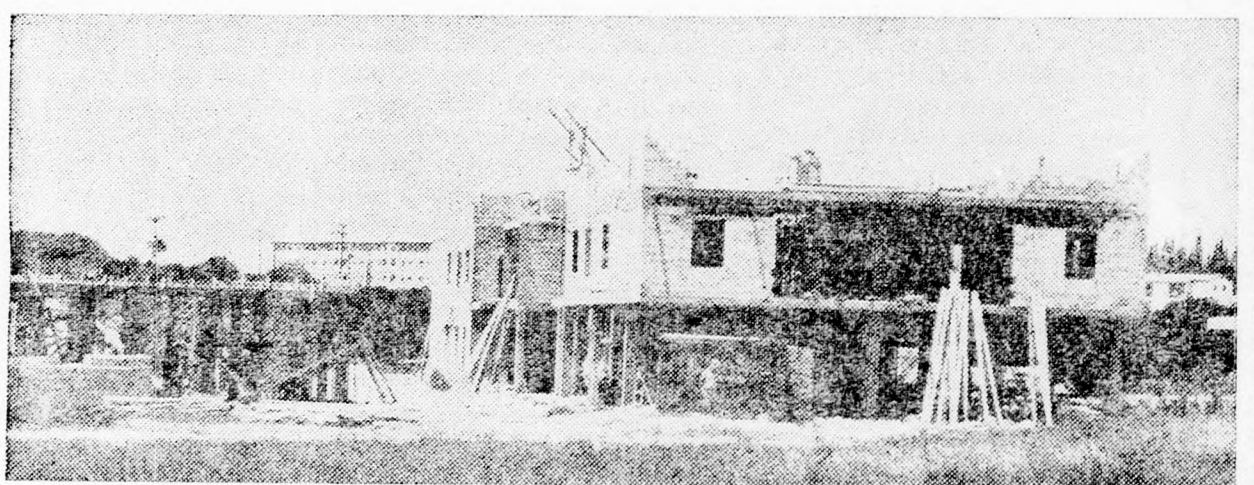
Néhány hónappal ezelőtt meghívást kaptunk egy vallásos magyar-zsidók által

júk van az egész magyar-zsidóságban. Ezért felejthetetlen élmény számomra a rebe asztalánál ünnepleni a szombatot...

Ebben van a kállói rebe nagy ereje. A zsidóság élményét úgy kristályosítja ki hiveiben, hogy hét világra szóló ünnepek rendez, amikor megjelenik egy-egy magyar-zsidó településen. Nem magamagát ünnepeletti, hanem a szombat királyoját. Azt hirdeti, hogy ha az ünneplő nép örül egymásnak, akkor Istennek tetsző módon tölti a napot, s közelebb kerül a világ teremtőjéhez. A zsidó életöröm hirdetője a kállói rebe, s szinte földöntúli boldogságtól fénylik a tekintete, amikor együtt énekli hiveivel a kállói cádik híres dalát:

Szól a kakas már,
Majd megvirrad már,
Zöld erdőben, sük mezőben
Sétál egy madár...

Hétköznap kőművesek, ácsok dolgoznak Rison Lecionban, építik a kállói chászidok leendő otthonát. Hétköznap nem is tudnak másról igazi odaadással tárgyalni a kállói hivek, mint

Épül „Kirját Kálev”

tandó alijjzásban látják a megoldást, de addig is ide küldik gyermekeiket a kállói jesivába — nos, ennek a folyamatnak a jelentősége nemcsak a chászid mozgalom szempontjából, de nemzedékünk zsidóságának általános társadalmi szintjén is a legpozitívabban értékelendő.

Amióta alijjzott a kállói rebe és megkezdte izraeli tevékenységét, napról napra népszerűbb lett. Nem csak egykori chászidjai, vagy a magyarországi származású vallásos zsidóknál megy élményszámba egy-egy szombat, amelyet az asztalánál, vagy egy-egy félóra, amelyet bizalmas beszélgetésben, a szobájában töltöttek, de olyan rétegek körében is népszerűek, melyek eddig azt sem tudták, mi fán terem a chászidizmus.

A taxisofőr, aki a kállói negyedbe vitt, másfél év-tizeddel ezelőtt Marokkóból alijjzott, s mikor megtudta utunk végcélját, valószággal izgalomba jött:

— Tudja maga, milyen nagy ember az a rabbi? Nincs nála egyenesebb férfi a környéken!

— Maga hiva a kállói rebének?

— Hiva éppen nem, mert nem vagyok áskenázi, de ha nem lenne külön rabbija a szféráj zsidóknak, akkor egy percig se gondolkoznék, és átlépnék hozzá.

A kállói rebe egyébként

lakott mosávbá, ahol a szombatot töltötte a rebe. A fonott hávdálá-gyertya lángjának ellobbanása után érkeztek fel, avagy távol álltak ennek a vallási-társadalmi áramlatnak minden változatától. Akkor hát mit kerestek Taub rebe előszobájában? Az egyik nagyváradi származású zsidó így fejezte ki a problémát:

— Nem tartozom e táborhoz. De a kállói hagyományoknak mágnese ere-

a Kirját Kálever építkezéseiről.

De szombaton, amikor az évszázados chászid tűz hevíti éneküket, s a kállói rebe notáját dalolják, akkor a magyar sorok végeztével a szent nyelven is elsírnak egy fél-strófát:

Jibáne hámkidás
Ir Clon tómále...

A Szentély felépülését kéri-könyörgik a Mindenhatótól a kállói rebe hivei, akikben mélyseges s meggyőződés, hogy Istennek tetsző vállalkozás a kállói negyed felépítése, s ezért közelebb hozza a Szentély felépülésének idejét. Ha csak egyetlen perccel is közelebb, már akkor is százasorosan megéri.

Benedek Pál

Famegmunkáló gépek

Egy- és háromfázisúak, azonnal szállíthatók. Eladás ★ Kölcsönzés. Kedvező fizetési feltételek.

H. BIRKENFELD, Hechaluc 15., tel. 63870
Import — képviselő: Haifa, POB. 5354

GROSZ ELIEZER

KIADASABAN MEGJELENT A

magyar-héber szótár

26-ik FÜZETE.

Az eddig kiadott füzetek már 26.000 szót tartalmaznak. Kapható (az előbbi 25 füzet is) minden újságárúsnál, az UJ KELET megbízottainál és GROSZ ELIEZERNEK, P.O.B. 4127. TEL-AVIV ARA: 80 AGORA

Egyidejűleg megrendelhető az igeragozási függelék

Rövidesen összehívják a Mápáj pártkongresszusát az „új rend” ügyében

Eskol miniszterelnök valószínűleg ros-hásánai üdvözlő levelében fog válaszolni Ben Gurion vádjaira - Sárét volt miniszterelnök a Lávon-ügyben hozott döntéssel cáfol rá Ben Gurion illetékességi kifogásaira

A közeljövőben, valószínűleg már az ünnepek közben összehívják a Mápáj pártgyűlését, a párt legfelsőbb fórumát, hogy döntsön az „új rend” ügyében, amely a Mápáj és az Achdut Háávodá szorosabb együttműködésére vonatkozik. Mint ismeretes, az „új rend” körül heves vita robbant ki Dávid Ben Gurion s Lévi Eskol miniszterelnök között. Néhány nappal ezelőtt Ben Gurion cikket közölt a Dávárban és azt követelte, hogy hívják össze a párt nagygyűlését az „új rend” ügyében, mert csakis ez a fórum illetékes dönteni erről, nem pedig Eskol miniszterelnök, vagy a párt szűkebb testületei, mint például a titkárság, vagy a pártközpont.

Ben Gurion volt miniszterelnök támadása nem maradt reakció nélkül. A párt legfelsőbb vezetői körében napok óta folyó lázas tanácskozások után a Dávár tegnap reggeli számában Lévi Eskol miniszterelnök is megszólalt az „új rend” ügyében, míg Mose Sárét volt miniszterelnök cikket közölt a lap ugyanazon helyén, ahol a hét folyamán Ben Gurion cikke megjelent, amelyben az „új rend” elleni frontális támadás mellett Ben Gurion személyes támadást is intézett Eskol miniszterelnök, valamint Sárét volt miniszterelnök ellen.

Eskol a Dávár tegnapi számában megjelent nyilatkozatában leszögezi, hogy nem áll szándékában nyilvánosan reagálni Dávid Ben Gurion megjegyzéseire, hiszen a Mápájnak „van elegendő intézménye a véleménykülönbségek tisztázására”.

Néhány órával később azonban a Mávív azt jelentette, hogy Eskol mégis fog reagálni Ben Gurion támadásaira és ezt valószínűleg levelében teszi majd. Eskol miniszterelnök ugyanis a ros-hásánai alkalmából levelet készült írni Ben Gurionnak és politikai körökben azt hiszik, ezt a levelet használja fel majd arra, hogy válaszoljon Ben Gurion több megjegyzésére.

Egyébként a Dávárban Eskol leszögezte, hogy véleménye szerint a Mápájnak jogában áll bármilyen fórumán keresztül döntést hozni az Achdut Háávodával való összefogás ügyében. Jóllehet, a miniszterelnök meg van győződve arról, hogy a párt központja illetékes határozatot elfogadni ebben a kérdésben, nem ellenzi hogy összehívják a párt nagygyűlését az Achdut Háávodával való szervezeti együttműködés tervének a jóváhagyására. Amennyiben az új rend ügyében való döntést a párt nagygyűlésére kívánják bízni, — írja a Dávár — Eskol követelni fogja a párt ezen fórumának a lehetőleg minél előbbi összehívását, hogy ne legyen fölösleges késlekedés és fennakadás a döntésben.

„A Mápájnak határoznia kell afelett, mit tart fontosabbnak: olyan hid létesítését, melyet most meg lehet teremteni, vagy pedig egy olyan jelszó szentesítését, amely most nem valószínűsíthető meg” — mondotta szöveg szerint Eskol miniszterelnök Cháná Zemernek, a Dávár munkatársának.

Nyilvánvaló, hogy ezzel a példával az „új rend” lehetőségét állította szembe a választási rendszer módosításának a követelésével, amely Ben Gurion politikai hitvallásának a középpontjában áll.

Mint ahogy Eskol miniszterelnök szerdán tíz napra kórházba vonul a szokva-

nyos orvosi vizsgálatok megejtésére, politikai körökben valószínűnek tartják, hogy az „új rend” ügyében folyó tárgyalások bizonyos mértékben kitoldhatók és az ezzel kapcsolatos programatív tervezet kidolgozásának befejezése.

Nagyon érdekesnek tartják politikai körökben Mose Sárét cikket, amelyben szembeszáll Ben Gurion azon állításával, hogy a pártközpont nem illetékes az „új rend” ügyében határozni és csakis a nagygyűlés jogosult erre. Ezzel

MÁSFÉLMILLIÓ VÁROSKÖZI UTASRA SZÁMITANAK ÜNNEP ELŐTT

Mától kezdve az Egged 1600 kocsit állít forgalomba — Bőséges élelmiszerfelhozatal a piacokon

A közlekedési kooperatívák közötték Bár Jehuda közlekedésszügyi miniszterrel hogy becsülésük szerint másfélmillió utas veszi majd igénybe a városok közötti autóbusszjáratokat és egymillió utas pedig a helyi autóbusszjáratokat Jeruzsálemben és Tel Avívban ma, pénteken és vasárnap, Ros Hásáná előestéjén.

Ennek a rekordszámú utasforgalomnak a lebonyolítására az autóbussz társaságok „teljes készütséget” rendeltek el és az Egged mástól kezdve 1600 autóbusszt állít forgalomba és úgy a szombat kimentelekor mint az ünnep kimentelekor sűrűbb járatokat indít, hogy lebonyolítsa a várhatóan nagyméretű utasforgalmat.

kapcsolatban Sárét emlékeztet arra, hogy „nem emlíkszik” arra, mintha Ben Gurion az elmúlt évek során valaha is követelte volna a párt nagygyűlésének összehívását, amikor a Mápáj súlyos döntések előtt állt. „Mindnyájkunk számára emlékeztetés a pártközpont egy bizonyos rendkívül súlyos döntése (világos célzás Pinchász Lávon hadügyminiszter elmozdítására vonatkozik), amely azért is megmérgezte a párt belső életét és súlyosan aláásta a tekintélyét kívülről” — írja Sárét.

A Negev és a Gájil, valamint a távoli határmenti településeket érintő autóbusszjáratokat a rendes járatok ötszörösénél nagyobb autóbussz-parkkal kapcsolják be a forgalomba mert az Egged úgy véli, hogy ezek a körzetek különleges vonzerővel bírnak az ünnepi kirándulók számára.

Az ünnepi élelmiszer-ellátás megszervezésében a bőséges felhozatal mutatkozik friss húsban és gyümölcsökben, ami kisebb árcsökkenést is idézett már elő. Mig a friss baromfi ára magasan maradt, 3.60 font kilónkénti áron jelentkezik a fogyasztó számára, addig a fagyasztott baromfit 2.15 fontos áron árúsítják. A hal ellátás is a rendes áron folyik.

Nem lesz börtönbüntetés az autófűst miatt

Sapira belügyminiszter rendelete szerint csakis pénz-bírsággal fogják sújtani a Kanovitz-törvény megszegőit

Mose Sapira belügyi és egészségügyi miniszter utasítást adott a börtönbüntetések megszüntetésére a Kanovitz törvény visszaeső megszegői ellen, akikkel szemben ezután csakis pénzbeli büntetés léptetnek életbe. Az erre vonatkozó utasítást a miniszter rendelkezése értelmében hivatalának jogtanácsosa fogja életbe léptetni a Kanovitz-törvény büntetési szakaszainak adminisztratív módosítása útján. Mint ismeretes Sapira miniszterre hárul a Kneszet határozata értelmében a Kanovitz-törvény végrehajtása.

Sapira miniszter, aki a Kanovitz-törvény elleni országos tiltakozások nyomán adta ki utasítását, egyúttal szakértőkötől álló bizottságot nevezett ki J. Silberstein professzor elnökségével, amely meghallgatja

majd a taxitulajonosok és fuvarozók, a helyhatóságok s a különböző érdekelt köztéleti tényezőktől képviselőket arra vonatkozólag, vajon tényleg nincs-e lehetőség meggátolni a füst kipuffogását a Diesel-motorokkal, amint az ilyen motorokkal rendelkező taxisok és fuvarozók állítják.

A Kanovitz-törvény — mint ismeretes — a Diesel-motorokból füstöt kipuffogató sofőrök ellen pénz- és börtönbüntetés lehetőségét teszi lehetővé, s ezért váltott ki olyan heves ellenkezést a taxisok, a fuvarozók, az autóbussz-vállalatok részéről. Jellemző a Kanovitz-törvény körül uralkodó állapotokra, hogy a rendőrség Sapira belügyminiszter lépése nyomán 350 „fűst-per” tárgyalásának az elhalasztását kérte.

SILOMO NERONI posthumus kiállítása Haifán

Derű, báj és melegség árad Silomo Neroni, a négy évvel ezelőtt elhunyt festőművész 30 festményéből, amelyeknek kiállítása a napokban nyílt meg a haifai (városi) Modern Művészeti Múzeumban.

Neroni Cézánnal vallotta mesterének, bár naiv, aprólékosan, szinte fényképszerűen realista művészete inkább Rousseauéra, a vámtisztviselőre emlékeztet. — Ugy olajfestményeit, mint rajzeit és gouachait ugyanaz a gondos technika, végtelen türelemre valló kidolgozás, riliáns színek és nagyszerű kompozíció jellemzik. Különösen elragadó változatossá témájú (párisi, egyiptomi, jeruzsálemi óváros, stb.) tájképei.

Silomo Neroni (Narinsky) 1885-ben született Oroszországban s a moszkvai szépművészeti akadémián ta-

mult. A század elején a másodikk alijjával érkezett az országba, de az első világháború alatt, mint orosz állampolgár kénytelen volt Egyiptomba költözni. A háború után egy ideig Németországban tartózkodott, majd visszatért Erec Jiszrélbe, de rövidre rá Párisba költözött és 16 éven át maradt ott egészen a náci megszállásig.

A náci koncentrációs táborba vetették, de Neroni ott is festett. A németek egy fogolycseré alkalmából szabadonbocsátották s visszatért Palesztinába. A háború után Neroni megtalálta képeinek javarészt Párisban és számos kiállítást rendezett Nyugat-Európában, Amerikában és Izraelben. Utolsó éveit Haifán töltötte le, de művészetét valójában csak halála után kezdték értékelni. (sz. t.)

A „bar... E... a köle

Csak keves Chedera, ez lakosú város szivében, az fontos zen Nincs ugyan zenekara és szimfonikus még csak a vendégszereplésegek — Ste Bernstein és ha hallottak tény, hogy J a környéken véletlen csú lett, a ched tórium, ahol pedagógus v 320 fiatal nót goton, nagy kívül — „m ren” játszik nei utánpótl legreménytel

Hogy Ched veszik a zen ban egy hal tának, de va zónék és a jongó pedag zervatórium tojának érde származású, egykor cseh tőségű” Gár neszerző, m egyszemélyi mében a ze „tantárgy”, nevelési szl lalkoztatási leghatóságok ze és a t orientálódó, gépesített t gyik legfon lts „kontrap

MELLEK... BÓL — E

Eli Gardo derán isme született és beszéli a r annak ellen csecsemő k Magyarorszá származású terror idej nekültek, k ban teleped eredetileg G édesanyja Goitein fam családban a gi hagyomá nyolceves h ges kis h szülei az i szánták és lékfoglalkoz zott be, éi pozsonyi ál miába. Jor rajta kívü 1939-ben megszakitá diploma volt, és a kitűnően bi — közvetl előtt, a jer Egyetem c sikerült ali Két évet Egyetem fi sának hall kollektív é sérlettezik Gát kibucá fizikumú fi ban rosszul pa, amelyet rosan hege rábizván a megszervez gyébként a zenei tevék „chaluca”.

FELF... A HIS

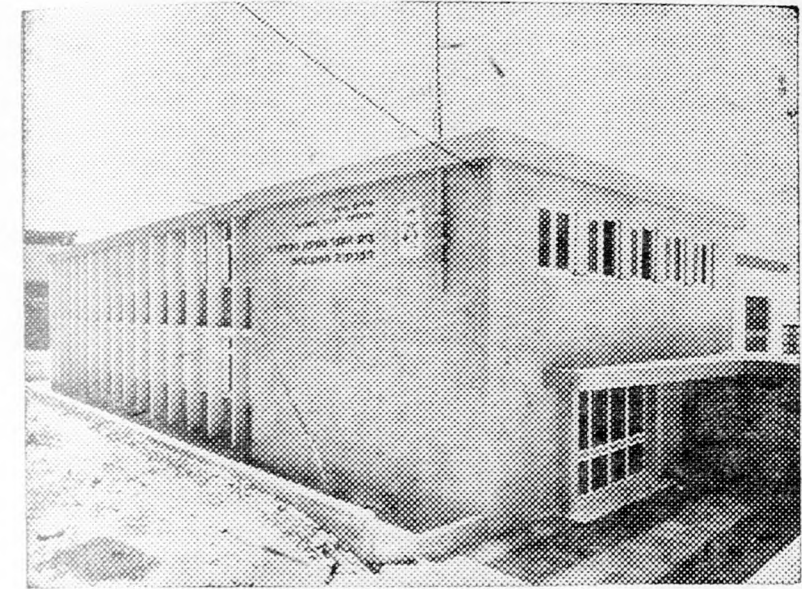
A fiatalé A Hisztradr megbízta zervatórium val, melyne városi közp eső és csak eszközzelkkel suvok fiata szeres zen tani. A ko mosáváj leg ben, a volt egyik term

Zött...

KURIR

Egy kis pedagógia

Mose Rinot, a haifai város... Mose Rinot, a haifai város... Mose Rinot, a haifai város...

városához közvetlen felügye... városához közvetlen felügye... városához közvetlen felügye...

HARMADIK GYERMEK HELYET - AUTO

A kérdések és feleletek... A kérdések és feleletek... A kérdések és feleletek...

Mi ennek az oka? Első... Mi ennek az oka? Első... Mi ennek az oka? Első...

feltevése szerint, amelyet a... feltevése szerint, amelyet a... feltevése szerint, amelyet a...

születe száma magasabb, a szü... születe száma magasabb, a szü... születe száma magasabb, a szü...

A MAGAVISELET A SZÜLŐK GONDJA?

A sajtótervezetelen még sok... A sajtótervezetelen még sok... A sajtótervezetelen még sok...

Még a családi háznál volt...

Még a családi háznál volt... Még a családi háznál volt... Még a családi háznál volt...

E sorok írója megkérdezt... E sorok írója megkérdezt... E sorok írója megkérdezt...

A művészasztal

(Herman Lipót könyve)

Áprilisban töltötte be Herman Lipót, a kiváló festőművész...

Szinte érzéki örömet jelent ennek a gyönyörű kiállítású könyvnek...

Herman Lipót művészasztalának, illetve a művészvilág nagyjainak anekdotáit gyűjtötte egybe...

A könyv elején megmagyarázza, hogy miért adott oly sok illusztrációt:

„Megmagyarázom, miért szerepel kis könyvemben oly sok rajz. Hiszen a könyv fele illusztráció! Ha nem mondanám is, észre kellett vennük, hogy én elsősorban piktor vagyok...

„Elismerem, hogy ha ugyanezt történetesen Szinyei Merse Pál, Lechner Üdön vagy Fényes Adolf írta volna meg, az még az én könyvemnél is érdekesebb lenne...

Herman Lipót Nagyszentmiklósról származik, abból a nagyközönségből, ahonnan Bartok Béla és a nyelvújító Révay Miklós...

Még a családi háznál volt, amikor nagyanyja, aki irni-olvasni nem tudó, de igen okos asszony volt...

HERSCHKOVITS CHÁJIM 77. halálának ötödik évfordulójára

Herschkovits Chájim a „Torá vő-ávodá” mozgalom magyarországi ágának igen kedvelt, népszerű vezetője volt.

A példát ő mutatta meg. A háború kitörése előtt alij jázott.

Izrael Országában nem nyújtotta be a számlát érdemei elismerését követelve. Nem vonult vissza durbánosan. Egyszerűen - honpolgár lett, aki tisztességesen teljesítette azokat az igényeket, amelyeket a nemzeti társadalom támasztott vele szemben.

Vallásos világnézetét követve, Jeruzsálemben telepedett le. Nem menekült el az ostrom idején. Hűséges, Istenét és hazáját szerető polgár volt.

Utkeresésük közben találkoztak Herschkovits Chájimmal, aki ugyanazon kérdésekkel vívódott, mint ők. Ugyanabból a rétegből is származott. Ősei, szülei rabik, vagy azok gyermekei.

Nevelése a jesivákban formálódott. Amellett, önképzés révén, megismerkedett ifjúsága éveinek irodalmával, politikai publicisztikájával.

Szentmiklósról Pestre vezet...

zet a művész útja. Egy Akácsfa utcai lakásban lakik Falus Elekkel, Polyá Tiborral, Illés Istvánnal, Lippai Gyulával, Mester Jenővel és még néhány fiatal barátjával.

Ez még csak amolyan segéd-művészasztal volt, hiszen...

igénnyel lép fel, 5 anekdotákban sűríti a kort, állít emléket nagynevű pályatársainak és szerényen, nagyvonalúan csak, de beszámol saját életéről is.

Szemérmesen teszi ezt, sohasem az eredmények felsorolásával, inkább talán a kudarcokkal. Naplójegyzeteinek töredékét is közli ebben a kötetben. Néhány-

Herman Lipót saját portréja előtt

szén a new-yorki előkelő asztalnál Ambrus Zoltán, Bródy Sándor, Kiss József, Gárdonyi Géza foglalta el a helyet. De később, az Abbázában már annak a művész asztalnak a tagja Herman, ahol a legfőbb hatalmasság Szinyei Merse, és mellette nem kisebb piktorok, mint Fényes Adolf, Kernstock Károly, Ferenczy Károly, Csók István, „Voltak itt álló csillagok, hollygók, üstökösök és bizony hulló csillagok is.”

Herman Lipót vázlatosan bár, de életének legfőbb álmásaival is megismerteti az olvasót.

Néhány évvel ezelőtt a kitűnő Bernáth Aurél írt három kötetes önéletrajzt, mely egyuttal a század magyar piktorjainak is a története. Herman nem ilyen

szoros feljegyzések ezek. Ime mutatól: „Budapest, 1909. november 10... Tegnap Füst Milán, a Nyugat munkatársa kérdi tőlem, hiszen-e tehetségemben? — Másként nem foglalkoznék ezzel a mesterséggel!”

Vagy ez: „... Délután elmentem egy ügyvédhez, akihez Strobl ajánlott be. Szinte biztosra vettem, hogy sikerül képet eladnom, de az ajánlás furcsán sikerült: az ügyvéd formálisan kidobott...”

Most pedig izelítől a könyv remek anekdotáiból. A budapesti FÉSZEK falait képek díszítik. Egyszer az egyik terem falán egy gyenge kép volt felakasztva. A Luxemburgkert egyik szobrát ábrázolta. Erre jegyezte meg Fényes Adolf:

A hachsarák fiatalsága bizott benne. Hitt neki. Kővette őt.

Budapestről küldött választ chalucoakat.

A példát ő mutatta meg. A háború kitörése előtt alij jázott.

Izrael Országában nem nyújtotta be a számlát érdemei elismerését követelve. Nem vonult vissza durbánosan. Egyszerűen - honpolgár lett, aki tisztességesen teljesítette azokat az igényeket, amelyeket a nemzeti társadalom támasztott vele szemben.

Vallásos világnézetét követve, Jeruzsálemben telepedett le. Nem menekült el az ostrom idején. Hűséges, Istenét és hazáját szerető polgár volt.

Utkeresésük közben találkoztak Herschkovits Chájimmal, aki ugyanazon kérdésekkel vívódott, mint ők. Ugyanabból a rétegből is származott. Ősei, szülei rabik, vagy azok gyermekei.

Nevelése a jesivákban formálódott. Amellett, önképzés révén, megismerkedett ifjúsága éveinek irodalmával, politikai publicisztikájával.

Szentmiklósról Pestre vezet...

Szentmiklósról Pestre vezet...

Szentmiklósról Pestre vezet...

Szentmiklósról Pestre vezet...

Szentmiklósról Pestre vezet...

Szentmiklósról Pestre vezet...

— Szobor vagyok és fájok minden tagnak.

Paulini Béla, mint volt vitéz katona, a földosztáskor két hold földet kért. — És mit termelsz rajta, Béla bácsi? — kérdezték. — Az egyik holdon bort, a másikon szódavizet, mert én a spriccert szeretem.

Játék közben egyszer mondja Guthi Soma, Róna Józsefnek: — Figyelmeztetek, hogyha velem beszél, vedd le a szakálladat.

Almássy egykori színházigazgató nagy játékos volt, egyszer egy házat is nyert a Fészekben. De aztán megfordult a szerencse, és bizony teljesen „leégett”. Megkérte egy barátját, szólna Bruchsteinernek, a Fészek pénztárosának.

— Drága igazgató! — Almássy kér kölcsön egy kis pénzt, adjál, ha van, hogy folytathassa a játékot. — Igen, van pénzem, de Almássynak nem adok. — Hát akkor adj nekem! — Neked szívesen adnék, de sajnos nincs.

Valaki panaszkodott Fényes Adolfnak, hogy félreismerik. Így vigasztalta meg:

— Egy művésznek nem árt egy kis félreismerés — majd rövid gondolkodás után hozzátette: — Sok belőle természetesen kellemetlen.

Szintén Fényes Adolf mondta: „A képet manapság nem fejezik be, csak abbahagyják”.

A könyv megleveníti a századeleji magyar művészeti élet nagyságait, olyanok mindennapijairól, apró gondjairól, emberi fogyatékosságairól kapunk ismereteket, kiket már a halhatatlanság fénykoszorúja övez. E beavatottság, a kortárs élesen pontos emlékei biztos hatást gyakorolnak az olvasóra.

A kötetben Herman Lipót 82 rajzát közöl, de egész sor más kitűnő művész remek, egykorú rajzát is láthatjuk. Így: Rippl Rónai Józsefét, Major Henrikét, Gedő Lipótét, Polyá Tiborét, stb.

Herman Lipót okosan tette, hogy életművéhez csatolta még ezt a naplószerű írást is. Ez személyes barátjává teszi őt mind azoknak, akik műveit oly nagyon értékelik és lehetővé teszik, hogy bele-bele lapozva ebbe a könyvbe, eltűnővé ábráin, visszarévedve a mult idők szelid báján jobban megérthessék az utánunk jövő nemzedékek is azt a kort, mely oly sok nagyságát adta a művészetnek.

Zoltán Dezső

A macskák menthetetlenek

Hamden (USA, Connecticut állam) tüzoltóságának parancsnoka kijelentette, hogy a jövőben tüzesetek alkalmával nem fognak erősfeszítéseket tenni a macskák kimentésére, viszont kutyákat és más háziállatokat továbbra is ki fognak hozni az égő házakból.

A tüzoltóparancsnok ezt az intézkedést azszal indokolta, hogy a macskák macskások, nem hajlandók „együttműködni” a tüzoltókkal, sőt meg is marják őket. Amíg egy macskát sikerül kimenteni, addig az egész ház leég.

A helyi állatvédő liga tiltakozást jelentett be az intézkedés miatt.

(Newsweek, New York)

egy Rothschild-könyvre

Jónéhány nyelv jelent meg erről a királyi zsidó családról. A majdnem két évszázados pályájáról egy comedie humaine-t lehetne írni, melyben a történelem nem csupán háttér volna, mert a Rothschildok lendítő, segítői voltak nemzetközi eseményeknek.

Freddie Morton „The Rothschild's”-jét olvasom — tagadhatatlan kedvtelés — mégis állandóan vitázva magammal. Te demokráta — korholom magamat —, aki annyiszor címlőd Feuchtwanger „Jud Süß”-éből azt, hogy „minek egy zsidónak papagáj?” — miért gyönyörödsz el a Rothschildok palotáin, múlkincseiben, seregnyi személyzetükön, királyi yachtjain, felséges és tetséges barátjaikon, vendégeiken, mit lelkesedsz a mezuzákon, amik az ő házaikat is jelölik, a vadászataikon, amik szombatokként szünetelnek, mert a ház ura a templomba megy? A híres és walesi herceg korában hírhedt VII. Edward szívesen tanyázott a Rothschildok körében, anyja, Viktoria egy Svájcban élő Rothschild nő kastélyában ette a rituális kosztot, ha ott üdült. Egy másik Rothschild nőnél Svájcban tragikus halála napján is ott volt Erzsébet királynő, akiért úgy rajongtak a magyarországi zsidók és a Rothschildok virágai, lovai, a derby-nyertesek.

Mesének is szép, csak ne ágaskodna egyre bennem az a konok zsidó ellentmondás, ha nem látnám egyidejűleg a dolgok visszáját is. Ami a királyi életrajzok szíves olvasását illeti... mentségesül Sámuel prófétára emlékezem, erre a bölcs államférfire, aki, mikor a nép királyt kért tőle, megjósolta nekik, hogyan veszi majd el tőlük a királyi terményeik javát, ifjait legderekabbjait, hogy nyoghethetnek belé. És ugyanez a Sámuel, gazdasági és politikai tények látója, maga kereste meg a szükségelt vezetőket és kente fel királlyá Sautit. És, amikor a helyzet úgy követe, még Saul életében — Dávidot.

Ami meg Dávid királyt illeti... mint korának királyai, mint minden korok politikusai, ármánykodott, gyilkoltatott, öletett háborúban és békében. De ugyan az a Dávid király aaggvátette az országot, ficsőségeinek sugarai fényt vetettek a népre évek ezrein át, s a nép? Ugyanez, amelyik királyt akart, nem szűnt meg berzenkedni, le akarván rázni magáról az igát.

A fejlődés ellentmondások következménye?

Hát abbahagyom a vitát, átadom magamat a jó érzelmeknek. Mert a Rothschildok nem fuggerek, akikből — bár ők is kamatra adott kölcsönökből, nagystílű adás-vételekből szereztek legendás vagyonukat — nem maradt meg más, mint a magyar „fukar” szó. A frankfurti tudós Majer Rothschild régi érmeiket gyűjtött, aranyakat és Európára akkor legzadagabb fejedelmek, a hesseninnek lett a pénzügyi tanácsadója. Hogy ez a fejedelem akattvalónak az eladásából gyarapította a vagyonát, katonákat fehér rabszolgákat szállított az angol rabszolgatartó gazdasági rendnek, emberhúst liferált a háború vágóhidjának? Elhessegetem ezt a mellékzörgőt, mert jól esik elandalogni a patriarchális családi életben, ahogy kirepültek és felszálltak a társadalmi ranglétrán az öt Roth-

schild fiak Európa és a pénz világcápiának a meghódítására.

Az angol Nathan nem használta a bárói címet, amit gögös kitartással szerzett meg a bécsi Rothschild. Nathan állt a börze egy bizonyos oszlopánál, hangtalanul, szemrebbenésével irányította ügynökeit. A család hirhozó-vívó kurirjai Rothschild hajón-kocsin-vasuton (mikor már volt) gyorsabbak voltak a hivatalos kormányküldötteknél. Waterloo, Napoleon legyőzését ezért tudta meg Nathan mindenkinél előbb. Utasítására, a börzén az ügynökei, egyre-másra „adtak”, eladtak részvényeket. S ha Rothschild elad — mindenki elad, baisse, pánik, krach! A kellő pillanatban, mikor számítása szerint meg kellett már érkezzie a hivatalos kormánykurirnak — Rothschild vett. Felvásárolta lerontott áron a részvényeket. Napoleon vesztett, elbukott. Nathan nyert, emelkedett. Hadvezéri tett volt, dicsőségére és hasznára szolgált.

Am a gondolataim olvasás közben megint kettős, párhuzamos pályán futnak és bámulatomba pelescsendül amerikai barátnőm elbeszélése az 1929-i „fekete péntek”-ről. Amit mi, európaiak is érzékelünk a börzünkön a párizsi és bécsi Rothschild érdekeltségű bankok manipulációi szülte krachok útján. — Barátnőm, egyszerű brooklynai zsidó nő, így mesélte:

— Reggel, mint máskor, munkába mentek az emberek, de a gyárat, az üzemet zárva találták, dél helyett már reggel. Csodálkozva, de mit sem sejtve, mentek a bankhoz, ahol a csekkjeiket szokták beváltani és kis megtakarított pénzüket óriztetni. A bank zárva volt. De hét vége van, üres a kamra, enni kell! Majd vásárolnak hitelbe, ahol mindíg is vásároltak. Az áruházak, az üzletek is zárva... Szörnyű idők voltak. Féltem kimenni az utcára, — az ablakokból csak úgy pottyogtak ki a kétségbeesett emberek, akik a pénztelenség, a munkanélküliség elől a halálba menekültek...

Ki fizette a baisse-hausse börzejáték számláját? Nem csak a kis részvényesek tömege, de végső kihatásában az egyszerű nép, aki életével szolgált, s az életéért a halálával fizetett.

Es mégis... Jóleső elégtétellel olvasom, hogy az 1870—74-iki porosz-francia háború idején a porosz király és vaskancellárja, Bismarck, abban a Rothschild-kastélyban vett szállást, ami fényűzésben, pompában, izlésben, személyzetnek fegyelmelzetségekben, hűségében vetekedett az egykori híres-neves királyi kastélyokkal. És a majordomus, ura beleegyezése hiányában, nem elégtette ki Bismarck facán- és borigényeit. Volt bátorsága megtagadni. Bismarck bosszúságára, ura, a király, rendeletben adott szigorú utasítást a tulajdonjog tiszteltetésére. S a Rothschildokat hiába csalogatta a német kormány, sőt II. Vilmos maga is, nem voltak hajlandók Berlinben bankházat alapítani.

Hogy tényleg „peacemonger”-ek, békekeverők és nem háborús spekulálók voltak-e Rothschildok, mint ahogy Freddie Morton állítja — nem tudom. Amennyire a hírverésekből kitetszik, temérdek érdekeltségük között nem emleget-

tek eddig fegyvergyárakat. Mert a háborúkon csak ezek nyereszkedhetnek manapság. Országok, népek csak veszíthetnek egy modern háborúban, ahogy azt Eisenhower az egyik genfi konferencián megmondta.

Sokmillió üzletkötések, országnyi birtokok, nagystílusú és stilusos adományok, családi és vallási hagyományok őrzése, fogalommal tette a Rothschild nevet. Veszteni, felszámolni is elegáns tudtak. S még ha meglópták is a Rothschild bankházat — az is olyan nagystílusú volt, aminőt nem tud kiagyalni írói fantázia. Napjaink angliai vonatrablása hasonlítható csak hozzá kitervelésben, kivitelben.

Heine szerint a francia Rothschild nagyszerűen tudta alkalmazni és felhasználni a tehetséges fiatal

Róza néniem hivat. Ott lakott megboldogult szüleim közvetlen szomszédságában, a falu főutcáján Nádfedeles kicsi háza (inkább kunyhónak lehetett nevezni) szinte folytonossági hiányt látszott kelteni a sok újonnan épült piros-cserepes és bádorgedeles ház között.

Nem zavart ez senkit, a falu előjáróságát sem, hiszen valamikor a Róza néni férje „hivatalos egyéniség” volt, mint Róza néni mondani szokta.

Bakter volt. Vagyis ő járta végig naponta kétszer a falut, kidobolni a hivatalos rendelkezéseket. Újra oltásra a terminust, iskola kezdetét, végrehajtási rendeletet adóhatárlékről, közmunkára hívást, stb. stb. Születésem idején Róza néni már lehetett vagy 40 éves. Még anyám lánykorában került nagyszüleim szomszédságába és akkor vette át a sábeszgjőte szerepét és a házunkba naponta ként való többszöri bejárást.

Testvérbátyámat is ő dajkálta, magam pedig vele tanulgattam az első lépéseket.

Ő kisértetett az óvodába, majd később a templomunk udvarán lévő zsidó iskolába is, ahol megtanultam a héber betűket olvasni, imádkozni. Róza néni házunkban betöltött szerepének a fontosságát csak akkor ére tettem meg, amikor rájöttem arra, hogy a szombat a hetedik nap — a pihenés napja.

Akkor láttam, hogy az ő közreműködése nélkül nem lett volna télen már korán reggel szombaton is befűtve a hálószobánkban. Nem lett volna forró kávé reggelire és meleg étel ebédre. Na meg a lámpák kioltása is a Róza néni hatáskörébe tartozott.

De ő más volt, mint a többi sábeszgjőte. Az évek teltével valahogy beleolvadt családi életünkbe, nélkülözhetetlenné vált.

Mindenbe beleavatkozott, minden családi ügyünkről megmondta a véleményét — egy jó pár évtized sábeszgjőtesága jogán.

LOUIS ARMSTRONG résztveszt az amerikai elnökválasztási kampányban. Johnson oldalán, „Hello Dolly” című nagysikerű számát ebből az alkalomból „Hello Lyndon” szöveggel hozza forgalomba. Előzőleg megtiltotta, hogy a republikánusok „Hello Barry” címen adják elő a dait.

embereket. Ilyen volt egy Carpentier nevű ifjú, akiben az idők során úgy megbizott, hogy a trezor-kulcs mását is odaadta neki. 1856 egy szeptemberi délutánján, ez a Carpentier négy nap eltávozást kért. James báró feltárta egy tervét, ami majd újabb száz milliót fog jelenteni. Carpentier erre tiszteletteljesen: „Monsieur le Baron, részeltessen eből a mítikus százból engem valóságos harminccal.”

A báró nevetett és lekapcsolta nehéz arany órláncát, odaadta emlékezősül erre a napra. Carpentier távozott és — nem tért vissza.

Nem vették komolyan a hiányát. De jött a fizetési nap és állt a sor, alkalmazottak várták a bériket. Carpentier nem jött meg a kulccsal. Küldönc ment a lakására. Üres. Carpentier fivérére maga is csodálkozott. Postán kapott egy arany-

láncot a báró számára búcsúajándékkul. Jött a báró a safe-kulccsal. Hat millió frank készpénz hnyáozott. A báró elsápadt, de pillanatok mulva már szövegezte a sajtó számára a nyilatkozatot. A báró tudta, hogy ilyen előkészülettel nem csak hat millióra spekuláltak. Rovancsolás, vizsgálatok során megállapították, hogy tisztviselők is bíányoznak, nemcsak dokumentumok és értékes részvények, amiket gondos óvatossággal a pakettek közepé tájáról emeltek ki. Loptak, nem raboltak. Ezer részvényenként fekédték a pakettek, amikből 2-300-at vettek k hiányzott.

A privát-detektíveknek korlátlan számlát nyitott James báró. Kiderítették, hogy már egy évvel előbb, még a báró költségcsámláján készítette elő Carpentier és a tisztviselők, akiket bevont az ügybe, az apróra kidolgozott szöveget. (Mint Wilson órnagy a mostani vonatrablást.) Kétmillió frankért óceánjáró gőzöst vásároltak. Az USA-ban valahol házat vettek. A négy nap szabadság elég volt ahhoz, hogy Carpentier Pá-

rizsból Liverpoolba jusson, ott a kikötőben várta a hájója és barátnője, Miss Georgette. Sohasem kerültek elő, a milliók sem.

Se szeri, se száma a Rothschild anekdotáknak, amikből sokat idéz Freddie Morton. Azt is írja, hogy nincs szegény Rothschild. Én tudtam ilyen nevű családról Magyarországon, de azok sosem állították, hogy ők rokonai a legendás hírnevűeknek, akiknek a története összeforrott országok történelmével.

S aki magyar-zsidó vonatkozásokat keres, olvassa el a Móra Ferenc novelláját a bárósított pozsonyi zsidó Kolisch Ignácról, a veretlen sakkmesterről, a bécsi Rothschild sakk-tanítójáról, aki Párizsban egy Rothschild levélbörítéssel szerette meg a börze bizalmát és nagy vagyonát. Ott ő „a Rothschild Kolischa” volt; mikor bécsi palotájában adott estélyén megjelent Rothschild, ezt sutogták: „Itt jön a Kolisch Rothschildja”. Ez is lehet adalék a relativitásra...

A sábeszgjőte

Irta: Fábán Andor

Nem egyszer segített ki diákkorunkban bátyámmal együtt, mert nála mindig akadt egy pár picula a szálmazsákban.

Nem egyszer vont kérdőre nagydiák korunkban is, ha észrevette, hogy a nyári vakációnk alatt este túl későn járogatunk haza. Abban is kifogást talált, ha keresztény lányok társaságában látott végigmenni a falu utcáin — mondván: — Te „Andor, a betyár” — mert így neveztél születésem óta — jobb lenne, ha zsidó lányokkal járkálnál, mert aki zsidó, az maradjon a zsidónál.

Ő meg baptista volt. Emlékszem, amikor fiatal feleségemmel legelőször látogattam meg szüleimet. Róza néni már hajnalút ót óraker ott forgódott az udvarunkon, hogy jelen legyen a megérkezésünkhöz. Véleményét nem titkolta, amikor feleségemet bemutatott nekik: — Tudod „Andor, a betyár”, finom kis asszony-nak néz ki a te feleséged, de egy kicsit olyan katolikus kinézése van, mert szőke és nagyon vékony a dereka. Inkább illet volna hozzád egy olyan kövérkés-fajta, mint a zsidó pap felesége, olyan szép gyerekeket szült neki, ha látnád.

Pár nap mulva mégis belenyugodott feleségem katolikus kinézésebe és nagyon megszerette Bucuszásunkkor a lelkére kötötte, hogy sózza és áztatás a húst és sose felejtse el a péntek este a gyertyákat meggyújtani.

Az évek teltek. Jött a viláégés — a zsidóság katasztrófális korszaka, 1937—1945. 1944 decemberében óriási nehézségek árán, de sikerült a front háta mögött szülőfalumba hazakerülnöm.

Akkor én már mindent tudtam. Tudtam, hogy családomat kiirtották. Tudtam Auschwitzról, Buchenwaldról, Ukrajnáról és a többi hasonló helyről.

Összeszorult szívvel közeledtem szülőházamhoz. Egy barátom jött velem. Amint ott haladtunk a jölsmert házak között, melyek olyan kicsinyeknek, földbe sűpdétnek tűntek

éven jóval felül lehetett. Tovább mentünk Lakásunk teljesen kifosztva állott. A „jó szomszédok” rabolták ki. Egyetlen fénykép lógott hajdan gyerekszobánkban. Az en katonaképm. Azt a vacsásmkor Róza néniem adtam.

Fájó szívvel, ántorogva hagytam el a házunkat. Egész ifjúságom lepergett most lelki szemem előtt. Az utcaajtóban ott várt Róza néni. Sorra emeltette családunk tagjainak a nevet. Újra erőt vett rajtam a sirás. Azt mondta, hogy meglátom, visszajönek. Arra gondoltam, hogy milyen jó neki, aki még hisz!

Azután még nyolc hónapig küldözgettem pénzt Róza néniem. kötelességemnek tartva róla haláláig gondoskodni. De nyolc hónap mulva visszajött a pénzküldemény azzal, hogy „Pál Róza meghalt, 1945 június 7-én”. Meg kellett emlékeznem rólad, szegény, jó Róza néni, mert úgy hiszem, Te voltál az egyetlen igaz jó sábeszgjőte az egész gáluti világban.

Csak éppen öcsuzásunkkor ne mondatd volna nekem, amikor azzaradt kis kezdetet a kezemben tartottam, hogy: „Ugye visszajönek, nagyságos úr!”

Inkább maradtam volna neked, amíg élsz mindig „Andor, a betyár”. Mennyivel melegebben hangzott, mennyivel jobban esett volna...

Az oroszok kedvencei

A szovjet atléták Amerikában mérték össze erejüket a közelmúltban az Egyesült Államok válogatott atlétáival. Ellátogattak Hollywoodba is és felkeresték a filmgyárakat. Az udvarias kísérők megkérdezték tőlük, hogy kik azok a filmsztárok, akiket látni szeretnének, vagy akikkel szívesen megismerkednének. Nagy örömmel meghatottsággal szorítottak kezét az orosz származású Natalie (Natasa) Woodall. Amikor Tony Curtisnek mutatták be őket, kiderült, hogy alig akadt közöttük, aki ismerte a nevét. Ugyanakkor nagyon kérték kísérőiket, hogy találjanak lehetőséget, a következő sztárok megismerésére: Greer Garson, Spencer Tracy, Robert Taylor és Lana Turner.

Egyiptomi tudós „magyarázza” Nasszert

Magas, jólöltözött, barnabőrű, jóméglelő férfi szegyezte rám tekintetét. Ugy tünd, hogy intellektuális és azért figyel, mert a kezében levő táskán heber betűket fedezett fel. Mindkettő a new-yorki világkiállítás jordaniai pavilonjában levő hírhedt felirat mellett álltunk és valószínűleg azt akarta megállapítani, hogyan reagál egy izraeli a menekültekről szóló feliratra.

Éreztem, hogy beszélgetésbe szeretne elegyedni velem, de nem léptem hozzá, mert ismertem azokat a kiábrándulókat, amelyek az ilyen, izraeliek és „szomszéd” arabok között lefolytatott párbeszédre eredményeznek a legtöbb esetben. Hogy miért „szomszéd”? — Mert úgy érzem, hogy a néma érdeklődő, vagy egyiptomi, vagy pedig libanoni.

Percekig belül kiderült, hogy nem tévedtem. A férfi megszólított és miután néhány mondatot váltottunk, kiderült, hogy egyiptomi tudóssal van dolgom. A férfi jól beszélt angolul, valamint németül és a baloldalhoz közelálló intellektuális körökhöz tartozott, amelyeknek egy részét a kormányzat ilyen, vagy olyan módon üldözi. Ezt azonban csak egy közeli kávéházban lefolyt hosszadalmas beszélgetés folyamán tudtam meg, amelynek során különböző témákról tárgyaltunk és a beszélgetést, hol heves vita, hol pedig nyugodt eszmecsere jellemezte. Végül barátságban, egymást szívélyesen üdvözölve váltunk el.

A beszélgetést partnerem kezdte el, én pedig azon igyekeztem, hogy a témát az izraeli-arab viszonyra tereljem. Ő ebbe belement, de közben sokat kérdezett Izraelről, annak fejlődéséről, a különböző politikai irányzatokról, valamint arról, hogy mi mit gondolunk rólok.

Érezhető volt, hogy aránylag sokat tud rólok. Nem egyszer meglepődtem, amikor különböző pártokat és izraeli államférfiakat említett meg, amelyekről tájékozott módon, sőt nagy vonalakban ismertem Ben Gurion és Lavon közötti viszály részleteit, valamint a „párási” ügyét is.

Hidig gyümölcslevet rendeltünk és néhány percig csendesen kortyolgattuk. Utána megkérdezte:

— Nem furcsa-e az Ön véleménye szerint, hogy két ellenséges nép tagja, országai határáról sok ezer kilométerre találkozik?

— Igen, — válaszoltam. — Ott, az Izrael és Egyiptom elválasztó barázdá mentén nem-igen illethetnek együtt.

— Ott két nép egyetlen nyelven, az ellenségeskedés nyelvében beszél. — Éles, mely pillantást lövél felém, én pedig azt kértem, vajon a gyűlölet az ő szívében is meghonosodott-e.

— Excuse me, — mondom, — miért mondja Ön, hogy „a két nép”? Képzem, mert dolog ugyan, hogy Önök az ellenségeskedés nyelvében beszélnek, de mi nem gyűlöljük Önöket.

Csodálkozó arccal, hitetlenkedve néz rám: — Önök nem gyűlölnek bennünket?

— Talán meg fogja Önt lepni, de a legkevésbé sem! Tulajdonképpen egy népcsaládból származunk és egy bizonyos történelmi időszak folyamán a mi két

kulturánk együtt virágzott. Önök gyűlölnek bennünket és azt remélik, hogy a legközelebbi alkalommal a tengerbe vetnek bennünket. Mi azonban a helyszínen kívánunk maradni, de tudjuk, hogy a bennünket környező népek is ott maradnak. Vajon megfelel-e érdekeinknek, hogy örök időkre olyan népek között éljünk, amelyek gyűlölnek?

Tulajdonképpen feltételezhető, hogy vannak Önök között emberek, akik önhöz hasonlóan, nem gyűlölnek bennünket. Találkoztam már egy néhánnyal, amikor a szinjai hadjárata folyamán izraeli fogságba estem. Azt vártuk, hogy lemezárólnak bennünket, — de ez nem történt meg. Utána azt hittük, kínozni fognak bennünket — és ez sem következett be. Állandó feszültségben töltöttük napjainkat, mert azt hittük, hogy valami rettenetes fog történni — de semmi sem történt. Ellenkezőleg: az Önök tisztjei és katonái (főleg a tisztjei) emberi módon viselkedtek. Nem éreztem az ellenséges magatartást, bár az Önök kezében voltunk.

Akkoriban azt gondoltam, hogy ez a viselkedés is a zsidó ravaszág egy részét képezi. Azt hittem, e mögött valami kifürkészhetetlen szándék rejlik. Ez minden esetre hatalmas konfliktust idézett elő a foglyok lelkében és amikor visszakerültünk Egyiptomba, ennek a híre hamar el is terjedt az egyiptomi nép széles rétegei körében. Világos, hogy ez Önöknek nagy presztízs-nyereséget jelentett.

— Ön azt gondolja, hogy érdek-megfontolások miatt viselkedtünk így? Ma is így gondolkozik?

— Ma, tulajdonképpen nem is tudom... Néha olvasom az Önök angolnyelvű közleményét, a „New Outlook”-ot. Önök nagy erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy meggyőzzék az arabokat, hogy a békét kívánják. Vajon őszintén kívánják-e? Hiszen az Önök által „Felszabadított Háború”-nak nevezett harc folyamán, a hirhadt dir-jászini mészárlás során pontosan az ellenkezőjét bizonyították be. Később jött Szinaj. Nem mi kezdeményeztük ezt a háborút, hanem Önök. Hogyan lássunk ebben békétörekvést?

Régi közmondással válaszolok: Háború — az háború. Önök sem keveset megszártak és ezt már Dir-Jászín előtt sok évvel cselekedték. Ha az angolok Palesztinából való kivonulása után Önök győznek még sok ilyen mészárlás következett volna. A mi részünkről csupán egy néhány ilyen eset fordult elő, ami persze nem jelenti azt, hogy ez helyes volt. Sokan közülünk őszintén sajnálták ezt, közöttük jómagam is.

Ezután még egy esetet mondtam el: Mint újságíró nem egyszer foglalkozom éjjel szerkesztéssel és ennek során például olyan hír fut be, hogy egy halászcsonak felfordult a Niluson és húsz egyiptomi fellah lette halálát. Leadom a hírt és őszintén sajnálkozom. Érzem a családfő nélkül maradt özvegyek és gyermekek fájdalmát...

Az egyiptomi figyelmesen hallgat. Kicsit gondolkozik, majd megjegyzi: De Szinaj, drága barátom... Szinaj! Ez nem két nemzet között volt egyszerűen háború közt. Önök rajtaütésszerűen megtámadták bennünket.

Irta: Méir Ben-Gur

bár ezt nem egyedül tették. Eléggé ravaszak voltak ahhoz, hogy erős partnereket biztosítsanak maguknak, — és itt néhány élesbíró szóval illette a franciákat és főleg az angolokat.

Érezhető volt a hangjából kicsendülő keséltség: Egyiptomban sokan azt remélték, Szinajig, hogy fokozatosan bekövetkezik a két nép közötti viszony normalizálása, hogy a megégyezés felé haladunk.

— Ön „kedvesem”-nek szólított. Ennek nyomán megengedem magamnak, hogy én is ezt a megszólítást használjam. Tehát, kedvesem, figyeljen ide: Ha Izrael felelős vezetői nap, mint nap azt kürtölnék világgá, hogy a tengerbe akarjuk dobni az egyiptomiakat és megsemmisíteni országukat, ha ezenkívül információs szolgálatuk arról számol be, hogy mi nagymennyiségű támadó fegyvert koncentrálnak az Önök határára; ha a mi lapjaink állandóan arról cikkeznek, hogy közeledek a végső leszámolás napja; ha az Önök megsemmisítése érdekében állan-

dóan csúcskonferenciánznak — Önök ehhez mit szólnának? Vajon kívánnák-e, hogy mi kezdjük el a támadást, annak tudatában, hogy a modern hadviselésben a rajtaütésszerűen támadó félnek hatalmas taktikai előnye van?

Az egyiptomi rövid gondolkodás után elismeri, hogy ezt bizony nem várnák ki. — Tehát, my dear, ezt csináljuk mi Szinajban!

Az egyiptomi mosolyog: Önök valóban hisznek az arab vezetői kardsörtéte-sének?

— Kissé hiszünk, kissé pedig informálva is vagyunk. Többek között tudunk német tudósok egyiptomi működéséről és a tömeges háborús előkészületeiről.

Partnerem erre elmondja, hogy néhány évet töltött Németországban és hogy jól ismeri a német tudósokat, akik Egyiptomban kitűnő alkalomra találtak ahhoz, hogy komoly tudományos munkát folytassanak és főleg fantasztikus fizetéseket kapjanak: „Ha Önök ajánlottak volna fel nekik ilyen fizetéseket, szívesen jöttek volna Kairó helyett Tel Avivba.”

Sosáná és a sztrájk

Irta: Gács Teri

— Szavta jökrár! Hallottad te is, hogy a ros hámensá, a dod Eskol szegény filokszeras?

— Milyen csacsóság ez, Sosikám? Talán azt akarod mondani, hogy influenzás? Vagy, ahogyan erre mifelénk mondják, grippás.

— Kén. Bidiük ezt akarom mondani. A mi chevrénk el akar menni hozzá, de mondták, hogy most nem tud fogadni, mert nagyon meghűlt. Kicsikét már jobban van, de még nem hull ki egészen.

— Nem így mondják ezt, csacsikám, hanem úgy, hogy nem gyógyult még ki teljesen a hűlésből. Valaki megtréfált benneteket, mert a ros hámensálnak hála Istennek semmi baja nincsen.

— Báruh hásem. Akkor minik elmegyünk hozzá.

— Mi keresnivalótok van nála? Nélkületek is elég van a fején.

— Mink akarunk neki segíteni. Be fogjuk jelenteni, hogy mielőtt a bét széfer megkezdődik, minik akarunk csinálni egy nagy svitát.

— Szép kis segítség! Nincsen elég sztrájk az országban? Már éppen csak ti hiányoztok... És ha szabad érdeklődnöm a magas sztrájkbizottságnál, mi a követelet?

— Az még nem egészen biztos, mert mindégünk mást akar. Én mondtam a chevrénnek, követeljük, hogy legyen minden héten két sábat.

— Szóval a Tnáchtot szeretnétek megváltoztatni, amely azt mondja, hogy a hét hat napján dolgozzátok és a hetedik nap a sábat, a nyugalom napja.

— Nézd, szavta, lássad be, amyi sok ezer éven át volt egy sábat minden héten, muszáj kicsikét mit-kadém a mai világban, legyen most azoknak a szegény gyerekeknek két sábat... De a Joram, aki a chevre esze, azt mondta, hogy én nagyon szegény vagyok, ha már követelünk, akkor követeljük, úgy sem adnak meg mindent, hát követeljük, hogy legyen minden nap sábat s akkor minik

nagyon segítünk a mediná-nak.

— Szeretném tudni, hol van itt a segítség?

— Ha minden nap sábat van, szavta jökrár, akkor nem kellene tanítók és a mediná akkor nagyon sok pénzt spórol meg. Ezen a pénzen tud venni benzint a sofőröknek, hogy ne pufogjanak ki amyi rossz szagot a levegőbe s akkor már egy sztrájkjal kevesebb van.

— Persze. Ti pedig növeltek fel mint a dudva, tanulás nélkül!

— Mi a különbség, szavta? Tudod te, hogy az egész országban, minden iskolában mennyi pótvizsgát kell csinálni, hogy a gyerekek feljebb mehessenek egy osztállyal? Egész hófesben egyedül kellett tanulni. Hát ha a morék nem tudnak bennünket jobban tanítani, úgy magunk is tudunk tanulni, hogy a végén pótműchánt kelljen csinálni az, aki felsőbb kitába akar jutni.

— Nagyszerűen kigondoltátok. Szóval, a munka álljon meg, szünjék meg minden, ne legyen építés, az ország ne fejlődjék, mert minden nap sábat van?

— Te elfelejtet, szavta, hogy van nekünk egy műcuján intézmény, egy nagyon kiváló, a vallási kény-szer ellen küzdő liga. Most, hogy csak egy sábat van,ők a hét hat napján át látítanak a hetedik nap, a sábat ellen. Ha minden nap sábat lesz, akkor ők, mert ők egy dáfák, hat napon át gőzerővel fognak dolgozni és örülnék majd, ha a hetedik napon, az igazi sábatkor, kicsikét menüchá lesz.

Hát nem segítünk így a bajokon, ami van a mediná-nak?

— Ez azonban nem változtat a tényen — mondom. — Nem a véletlen műve az, hogy Önök hívták meg őket és az sem véletlen, hogy éppen őket hívták meg. Feltételezem, hogy tudja mire célozok...

— Igen, tudom. Sokat olvastam erről, olvastam a nürnbergi perről, a koncentrációs táborokról és hágyjél őszintén sajnálom a megtörtéteket. Nem hiszem, hogy az arab nép képe lett volna erre. Nem hiszem el az Önök propagandagépezetének azt az állítást, hogy mi is hasonló szörnyűségekre készülünk. Jómagam is tudós vagyok és ismerem kollégáim munkáját. Sohasem hallottam olyan dolgokról, amelyeket Önök leírnak.

— Nem hallott rólok, ez azonban nem bizonyíték. Megtanultuk, hogy óvatosságnak kell lenni és elhatároztuk, hogy nem engedjük meg, hogy ez újra megtörténjen. Őszintén kívánom a békét, de fel kell készülnünk minden támadásra.

Az egyiptomi: Igaz, ezt Nasszer is jól tudja. Nyilvános beszédeiben erről nem beszél, de zárt társaságban ezt több ízben meg is mondta. Vezetőink jól tudják, hogy nem maradhatnak totális győzelmek az Önökkel való háborúság esetén, legfeljebb egy teljesen lerombolt országot foglalhatnak el és azt is tudják, hogy közben mi fog történni mi nálunk. Világos előttünk, hogy Önök elkeseredésükben oly módon fognak harcolni, amilyenre még a történelemben nem volt példa.

Néhány pillanatra elhallgat, mintha azon gondolkodna, folytassa-e gondolatmenetét, vagy nem. Végül kijelenti: Nincsenek illúzióink. Vezetőink jól tudják, hogy az Önökkel való háború veszélyeztetné az asszuáni gátat, amely Egyiptom országépítésének koronája és disze...

— Ha így van, miért nevelik gyűlöletre a tömegeket, amikor logikailag világos, hogy ez elkerülhetetlenül háborúhoz vezet?

— Uram, ön nem ismeri a mi tömegeinket. A palesztinai kérdés a mai napig az arab függetlenség kulcspon-tja. Még nem sikerült a kulturát a széles néptömegekbe oltanunk és vezetőink szerint ehelyett valamit mást, például szenvedélyes érzelmeket kell beléjük plántálni. Ezt az Önök iránt táplált gyűlölet táplálásával érik el.

— Köszönöm az őszinteséget. Még csak azt szeretném tudni, hogy Ön, mint tudós, mint az intellektuális réteg tagja, aki kulturálatlan akar nevelni, ön, aki baloldali szocialistának vallja magát — ön mit mond?

Az egyiptomi kissé elgondolkozik, majd határozottan felel: Én ezzel nem értek egyet. Néha, amikor ezeket a beszédeket hallgatom, szomorúság tölt el. De az arab vezetők közül senki sem engedheti meg magának azt, hogy másképpen beszéljen. Önök viszont tápot nyújtanak nekik ebben, ahelyett, hogy bebizonyítsák, hogy valóban békét kívánunk és ezért esetleg hajlandók némi áldozatot is hozni.

— En: Hogyan?

— Például az arab kisebbség iránt tanúsított viselkedésükkel. Ha ezen a téren okosabban viselkednének, az arab kisebbséget egy olyan gyűlölet-ellenes „időzített bombává” változtathatnák. Hígyje el, sok barátom és jómagam is ezt vártuk Önöktől. Azt akarjuk, hogy Önök adják meg a első jelt — ehelyett azonban a csalódás jött.

— Hazánk határáról sok ezer kilométer távolságra,

itt, a jelen pillanatban nem kívánok annak részletezésébe bocsátkozni, hogy Izrael mit tett arab lakossága érdekében. Bárcsak sok arab kormányzat annyit tett volna saját arab polgárai érdekében, amennyit Izrael tett arabjaiért. (Ö: Talán azt akarta mondani, hogy az arab államok zsidó polgárai érdekében?). Nem, kifejezetten az arab polgárokra gondoltam. Ezt mondtam: Bárcsak az Önök államai annyit tettek volna polgáraikért, amit Izrael tett arab lakosságáért. Általánosságban annyit mondhatok, nem vagyok meggyőződve arról, hogy az Önök országaiban sok olyan arab van, akik olyan életmódot értek el, mint Izrael arab polgárai. Bárcsak az a kevés zsidó, aki még az arab országokban él, úgy élne, mint az izraeli arabok.

Partnerem csodálkozva tekintett rám. Az volt a benyomásom, hogy nem ad hitelt szavainak. Vizsgáló pillantással fürkész, mintha azt próbálná eldönteni magában, vajon igazat beszél-e, vagy az izraeli propaganda jelszavai szólnak belőlem. Érzem magamban ezt a dilemmát, és néhány példával hozok elő. Részleteket mondtok el az izraeli arab közkutatásról, az arab falu fölművelésének virágzásáról, az arab egyetemi hallgatókról, az eldugott arab falvak villamosításáról. Közben egyre inkább érzem, hogy ezekben a dolgokról fogalma sincs, míg ugyanakkor az izraeli pártokról és belső ellentétéről igen jól volt informálva.

Örökre pillantok. Újdosult egyiptomi barátom észreveszi ezt és kérdi: Talán kifárasztottam Önt, vagy sokat pazaroltam el drága idejéből? Ha így volna, őszintén sajnálom. Bárcsak több ilyen beszélgetés volna a két nép intelligenciájának tagjai között. Az egy asztal mellett lefolyó beszélgetés sok falat dönt le.

— Igen, mi is ezt mondtuk. Velünk való közvetlen tárgyalás nélkül a probléma sohasem oldódik meg. Csupán azt sajnálom, hogy ezt „privát” keretek között tesszük, a Tel-Avivot és Kairót elválasztó határtól sok ezer kilométernyi távolságra.

Az egyiptomi tudós néhány percig mélyen elgondolkozik, én pedig befejező szavait várom.

Végül felemeli fejét és a szemembe pillant: Tudja, amikor De Gaulle barátság szerződést kötött Németországgal, egy egyiptomi orvos a házamban rendezett fogadáson azt kérdezte tőlem, hogy ha a németek és a franciák két véres világháború után baráti szerződést tudtak kötni egymással, miért ne találának mi is valami „modus vivendit” Izraellel?

Majd így végzi: Ma, az Önnel való beszélgetés folyamán eszembe jutott ez a kérdés és magam is ugyanezt kértem. Mondja el az izraelieknek, hogy nálunk is sokan szívesen pontot tennének az ellenségeskedés korszakára. Ezek az emberek azonban egyelőre a felszín alatt vannak. Érti, ugyebár?... Ez az Önnel lefolytatott beszélgetés is nagy merészség volt részemről. Remélem, hogy megérti ezt. Ezért nem tartottam szükségesnek hogy bemutatkozzam. Emlékezzem rá, mint egy, de nem egyetlen egyiptomi intellektuálre. Semmiképpen sem az egyetlen...

A HARMADIK BIRODALOM REJTELMEI ÉS BUKÁSA

VII.

Az 1944. július 20-i nagy bombamerénylet

(Befejező közlemény)

1944 július 20-ikán éjjel álmukból verték fel az örök Bunzlau sziléziai koncentrációs tábor foglyait. A két nagy légerudvar közti átjárón felállított állványra függesztett vasrudat megállás nélkül kolompoltatta valaki, s a rabok fejvesztve kapkodták magukra szedett-vedett ruhadarabjaikat, nehogy a vélt appellról lekéssenek. Közöttük volt e cikksorozat írója is.

Az Appellplatzra érkezve, szokatlan kép fogadott bennünket. Párszáz, előtünk odaérkezett társunk nem sorakozott fel, mint ilyen esetekben szoktuk volt; rendetlen rajokban állodogáltak a kápók, SS-katonák és a légerparancsnok, egy Wehrmacht-kapitány körül. A riadó ugyanebben a szokatlan rendetlenségben ért véget: a kapitány s az SS elhagyta az udvart, s csak a maradék kápók mesélték el nekünk, miért jött be az őrszemélyzet éjnek idején az udvarunkra. A kapitány hozta be őket, hogy nekik is tudtul adja: megölték Hitlert!

Reggel felhatkor, tehát a szokásos időben kongattak a következő Appellre: ez alkalommal a kápók, Stuben- és a Blockdiestek arra figyelmeztettek bennünket, felejtjük el, amit a Wehrmacht-kapitány az éjszaka mondott, a merénylet nem sikerült. Ami a két Appell között történt, azt csak a háború után sikerült megtudnunk, akkor se mindjárt.

1944 július 19-én Stauffenberg ezredes másnapra a rastenburgi (Keletporoszország) főhadiszállásra rendelik jelentésételre. Tászkájában viszi az új népi hadosztályok felállításáról szóló jelentést, s egy ingbe burkolva, egy időzített bombát.

A repülőtéren ott találják Wagner tábornoknak, az első kvártélymesternek a repülőgépet. Wagner részben volt az összeesküvésben, s azért adott gépet az úthoz ő, nehogy egy be nem avatott pilóta már a kísérlet elején bonyodalmat okozzon.

Megérkeznek a főhadiszállás külső kapujához. Három erődítmény-gyűrű vette körül, mindegyikben aknamezők, gépfegyver-félszék, villanyárammal telt szögesdrótkerítések és SS-patrulok. A legbelső körbe, ahol Hitler dolgozott, még a legfelsőbb hadvezetőség tagjai is csak az SS-főparancsnok írásbeli engedélyével léphettek be. Mi lesz, ha itt motognak? De mert Stauffenberget maga Hitler rendelte ide, sikerül neki aránylag könnyen átjutnia a három gyűrűn, bár az iratait mindhárom helyen ellenőrzik. Megreggelizik a bemelegítő tábornokhoz, az OKW hírszolgálati főnökéhez, az összeesküvés egyik főszereplőjéhez. Megállapodnak: a merénylet után Fellgiebel értesíti Berlint, hogy ott az összeesküvők átvegyék a hatalmat, itt pedig minden telefon-, rádió- és táviróadást zárol, hogy a főhadiszállást elszigetelje.

Stauffenberg innen Keitel kvártélyára megy át, sapkáját az előszobában egy fogastra dobja s belép. Keitel közli, hogy fél háromra Mussolinit várják, hamarabb kell a gyűlést kezdeni, s már indul is, vendégével együtt. Ez azonban a félúton megáll: a sapkáját ott felejtette... Visszasiet, hogy — magára maradván — a bombát időzítse: tíz perc múlva kell robbannia.

Keitel dühös, de nem gyanakszik. A gyűlés már valóban elkezdődött. Az előszobában Stauffenberg odaszól az altisztnek, hogy előadásához még Berlinből vár egy-két adatot, ha tehát telefonálnának neki, hívja ki azonnal. Ezt Keitelnek szánja, aki még mindig mit se gyanít.

Belépnek a nagyterembe. Hat perc van hátra a robbanásig. Sajnos, az ablakok nyitva, pedig ez csökkent a robbanás-hatást. Középen egy hat méter hosszú, 1,20 méter széles asztal: nem lábakon, hanem két szélén tömör lábazatokon áll. Hitler középen ül. Köröskörül magasrangú tiszték mindhárom fegyvernemből. Keitel bejelenti Stauff-

enberget, Hitler üdvözlí, s azt mondja, majd Hausinger után jelentsen. Stauffenberg közelebb lép s a táskáját az asztal alá teszi, a lábazon belül, vagy másfél méternyire Hitler lábától, ő maga pedig észrevétlenül hátrahúzódik. Brandt ezredes, a vezérkari főnök, az asztal fölé hajol, hogy jobban lássa a kiterített térképet, s útjában van a duzzadt aktaféska. Lehajol s odabteszi — a lábazon kívülre! Ez a kis mozdulat az életébe került, a Hitlerét viszont megmentette.

Heusinger beszámolója a vége felé jár, s Keitel felnéz, keresi Stauffenberget, aki most következne. A félkarú ezredes nincs sehol. Telefonál talán? Mert Keitelnek eszébe jut az előszoba-jelenet. Utána megy, de nem leli. Elképedten tér vissza a tábornok a terembe. Heusinger épp befejezi: „...Az orosz sereg már Dünaburgtól délnyugatra áll. Ha nem vonjuk vissza a Peipusz-tótól a hadsereg-csoportot, beáll a katasztrófa...”

Ebben a pillanatban robban a bomba. Stauffenberg ekkor vagy kétszáz méternyire áll Fellgiebellel, s idegesen nézegeti a karóráját. Meghallja a detonációt, látja a lángot s a füstöt: emberi vétagok és épületrészek repülnek a levegőbe. Meggyőződése, hogy benn mindkinek vége. Gyorsan búcsúzik Fellgiebeltől, akinek feladata most Berlinnek jelenteni, aztán minden távösszeköttetést lezárni. Stauffenbergnek magának most legsürgősebb feladata kijutni innen.

De az őrség minden ellenőrző-pontot lezárta. Az első sorompónál Stauffenberg az őrparancsnok tiszt jelenlétében felveszi a kagylót, beszél valakivel (nem tudni, kivel, lehet, hogy senkivel), s azt mondja, átmehetnek. A blöff sikerül, még hozzá duplán, mert az átejtett tiszt még a második sorompónak is megadja az utasítást, hogy Stauffenberget engedjék át. De a harmadik gyűrűnél baj van. Itt már riadó van, kettőzött őrség, spanyollosok. Egy nyakas törzsörmszter. Stauffenberg itt is a telefonhoz lép, felhívja Möllendorf táborparancsnokot, elpanaszolja, hogy föltartják, pedig őt Fromm vezérőrnagy várja a röptéren. Majd leteszi a kagylót s odaszól: mehetnek. A blöff most nem sikerül, a katonák törzsörmszter maga lép a telefonhoz és Stauffenberg kellemes meglepetésére valóban igenlő választ kap.

Rohanás a repülőtérré. Ott még nincs riadó: a repülőgép felemelkedik és Rangsdorfban száll le. Stauffenberg felhívja Olbricht tábornokot. Megdöbbenésére azt hallja, hogy nem történt semmi. Fellgiebel hívta Berlint, de nem lehetett jól hallani, miért is az összeesküvők karbatett kézzel várnak Stauffenbergre... Beck tábornok és Witzleben marsall, a komplot két feje, meg sem jelent a fővárosban...

Hitler élt, Brandt megmentette. Haja elperzséledött, jobbába kissé megpörkölődött, jobbkeze átmenetileg megbénult, s amikor a csodamód szintén megmenekült Keitel karján kitámaszkodott, felismerhetetlen volt. De élt. Négy tiszt meghalt, sokan megsebesültek.

Az első zűrzavarban egyesek légitámadásra gondoltak, mások munkások által a padló alá beépített pokolgépre, csak jóidő múltán kezdtek Stauffenbergre gyanakodni. Himmler, aki a zajra futott be, Berlinbe telefonált és detektíveket rendelt ki — még mielőtt Fellgiebel a telefonzárlatot elrendelhetné volna. De közben megtudják, hogy Stauffenberg közvetlenül a robbanás után haladt át a főhadiszállás három védőgyűrűjén. Himmler elrendeli a letartóztatását, de a telefonzárlat miatt a rendelkezés nem jut el Rangsdorfba. Cinkosokra, pláne a Berlinben tervezett puccsra, nem gondol senki, csak — mint később kiderül — Hitler. Pillanatnyilag azonban neki más a dolga, Mussolinit kell fogadnia.

A duce befut, s elképed, hogy ilyesmi megtörténhetett a főhadiszállás leg-

belsőbb szentélyében. De mert ekkor már teljesen Hitler kiszolgáltatottja, a felrobbant barakk romjainak megszemlélése alatt gondosan eltitkolja azt a gyánuját, hogy a Berlin—római tengely sincs sokkal jobb állapotban.

Hitler pedig, mint minden monomániakus, hű marad legfőbb vezéreszméjéhez, és hosszan, elragadtatással fejtegeti Mussolininek (mint dr. Schmidt, a tolmács, feljegyezte), hogy mivel nem ez az első eset, amikor ő, Hitler, a halál torkából menekül, most még szilárdabb meggyőződése, hogy a közös nagy ügyet győzelemre vigye. Mussolini pedig rábólint: „Igen, ez az ég újja.”

A MERÉNYLET UTOZÖNGEI

A rosszul sikerült próbálkozás után a főhadiszállás urai délutáni teára gyülekeztek, s itt utat kerestek magának a mindnyájuk szívében füstölő düh és keserűség: az utat a mindnyájukra anynyira jellemző acsarkodásban találta meg. Bántóan közönséges jelenetek zajlanak le a fehérasztal körül, Mussolini rettentő zavarban pironkodik.

Dönitz kezdi, aki tengernagy lévén, természetesen a szárazföldi hadsereget szidja mint a bokrot, szerinte az a bünyös, hogy Németország idejutott. Göring, a légihaderő nevében, kéjjel áll a szitkozódó mellé. Sokat nem ér el a csatlakozással, mert Dönitz, ahelyett, hogy megköszönné neki a szekundálást, most a Luftwafféről szedi le a keresztvizet. Göring nem mer ellentámadással válaszolni, hanem a csődötmondott német külpolitikára hárítja a kudarcok felelősségét. Veres a dühtől, marsallbotját rázogatja a pimasz külügyér felé. — Fogja be a száját, maga pezsgőügynök! — ordít Ribbentrop. Az nem hajlandó befogni: — Még külügyminiszter vagyok — feleli — s a nevem von Ribbentrop! — kiáltja fensőbbéssel. Mellesleg megjegyezve, csak az a nagy-nénje volt von, aki öt 32 éves korában — mármint Ribbentrop 32 éves korában — adoptálta...

Hitler akkor kapcsolódott be — sárgán és lilán a dühtől — amikor valaki a Röhmpuccsot emlegette. Habzott a szája, verte az asztalt, üvöltözött. Az semmi, amit az akkori árulókkal tett, ezt nézzék majd meg, mit csinál a mostaniakkal! Kiirtja őket, minden ivadékukkal egyetemben! Egyetlen aszszonynak, egyetlen csecsemőnek sem jár kímélet! Sajnos, ideje maradt a fenyegetéseket meg is valósítani... Alig búcsúzott el Mussolini, amikor Hitler már rohant is a telefonhoz, hívta Berlint: — Adják Himmlert. Nincs ott? Hol az ördögbe császár? — Mert közben elfelejtette, hogy Himmlert csak az imént küldte Berlinbe a legkönnyörtelenebb utasításokkal. — Mindet agyonlőni! — szölt a parancs. Himmler enél is többet tett, majd meglátjuk, mit.

MI ZAJLIK KÖZBEN BERLINBEN?

Stauffenberg Rangsdorfban kiszáll a repülőből, s rémülten hallja, hogy Berlinben az oly nagy gondallal előkészített felkelés meg sem indult, tehát az első, oly értékes három óra veszendőbe ment. Nem érti a helyzetet és mentségére csak az szolgáljon, hogy ezeket a sorsterhes berlini órákat később sem voltak képesek a történészek rekonstruálni, még kevésbé megérteni. Olbricht tábornok várt, de csak kora délután kapta az első jelentést a főhadiszállásról: telefonált Fellgiebel, de bár nem lehetett pontosan érteni, annyit mégiscsak kivettek a beszédből, hogy a merénylet megtörtént, de Hitler él. Ezért Olbricht nem meri a felvonulási parancsot kiadni: nem adják ki a parancsot a nagyobb vidéki helyőrségeknek sem, pedig mindenütt az ő embe-rük a parancsnok. Ugyancsak teljesen érthetetlen módon marad passzív, teljesen közömbös a legfelsőbb kör sok tagja is: Beck és Witzleben például még

délután négyig sem jelentkezik Olbrichtnél.

A legelső lépés Stauffenberg rendelkezése. Még a repülőtérről utasítja Olbrichtot, hogy adja ki Berlinben azonnal a „Walküre”-parancsot, a kormány-épületek elfoglalását magában foglaló, Addig Berlinben egyetlenegy lépés sem történt: úgy látszik, a német tábornokok a legnagyobb veszély órájában is cselekvés-képtelenek, ha másolt parancsot nem kapnak. A „Walküre” azt közölte a helyőrséggel, hogy Hitler halott és Witzleben a főparancsnokság. Witzleben azonban sehol: vidéken tárgyalgat valakivel és csak sürgőse jön be, akárcsak Beck, Berlinbe. Hallatlanul kényelmesek az urak.

A csapatok megindulnak, s most Fromm tábornoknak, az egyik legnagyobb egység parancsnokának az együttműködésére lenne szükség. Olbricht felkéri rá, de vezetés hibát követ el, Fromm biztos akar lenni abban, hogy Hitler valóban halott. Olbricht, abban bízva, hogy a főhadiszállás telefonvonalait Fellgiebel lezárta, telefonhoz hívja Fromm-nak Keitel. Legnagyobb megdöbbenésére Keitel tüstént jelentkezett, s Fromm, megtudva tőle, hogy Hitler él, többé már tudni sem akart a komplotról. Ami nem mentette meg a kivég-zéstől.

Most érkezik Stauffenberg. Olbricht közli vele, hogy Hitler él, Stauffenberg ezt hazugságnak véli, Keitel csak időt akar nyerni, gondolja. Ekkor fut be Beck: neki is mindegy, él-e még Hitler vagy sem, a züllött rendszert meg kell semmisíteni.

Sajnos, senki sem tudta, mi a cél érdekében a teendője. Már figyelmeztetik őket, hogy nemsokára bemondja a rádió Hitler csodás megmenekülését — még akkor se jut eszükbe, a rádió épületét elfoglalni. Mellettek állott gróf Hellmuth, a rendőrfőnök, türelmetlenül várta a parancsokat — ő is hiába. Senki sem adott parancsot, mert ő maga sem kapott... Önállóságról, kezdeményezésről szó sem esett. Franciaországban Stulpnagel tábornok pár óra alatt összefogdosztatott több mint 1200 SS- és SO-vezetőt, s lakat alá tette mindet, hogy ne zavarják az elkövetkezőekben (Stulpnagel is rettenetes véget ért); ha a berliniek csak feleilyen cselekvőképeseek, kezükben Németország, s az egész történelem más fordulatot vesz.

Frommot Stauffenbergék letartóztatják, három SS-tisztet, akik Stauffenberget jönnek letartóztatni, szintén; melléjük zárják a Berlin-Brandenburg körzet százszázalékos náci parancsnokát is. A puccsista magasrangú tiszték azonban (az egyetlen Stauffenberg kivételével) mit sem tesznek a terv gyakorlati keresztülvitele érdekében: egy teljesen jelentéktelen, szürke őrnagyra, Reinerre bízzák a kormányegység körülölgését és Göbbels letartóztatását, ők maguk pedig tovább tanácsalankodnak.

Csakhogy Göbbelst már figyelmeztette valaki — épp Reiner adjutánsa — s ő a letartóztatására érkező őrnagynak telefonhoz hívja Hitlert. Ma már másodszer bosszulja meg magát a felkelők mulasztása, akik nem szállták meg a telefonközpontot. — Ismeri a hangomat? — kérdezi Hitler. Reiner összecsapja a bokáját. — Ezredessé nevezem ki folytatja Hitler —, s megbízom a felkelés leverésével. Engedelmeskedjék Göbbelsnek és Himmlernek. — Reiner boldog: végre szabatos parancsot és ismert parancsnokai vannak... Az utókor pedig töprenghet rajta, miért bízták az összeesküvők a legfontosabb feladatot olyasvalakire, aki nem volt hívők, nem is tudott az összeesküvésről, sőt azt hitte, hogy rezsim-ellenes SS-lázadás elfojásáról van szó... S lehet a fejet törni azon is, miért hagyták őrizetlenül a Gestapo épületét? Válasz nincs.

Göbbels időközben a rádióban közli, hogy a merénylet nem sikerült. Keitel is (Folytatás a 11-ik oldalon)

Igy nézünk ki (És ez nem is olyan vicces)

Írta: Lampel-Lapid Tamás (London)

A külföldön járó izraeli nem egyszer kerül abba a helyzetbe, hogy jogtalanul büszkének érezze magát az Izrael névét kísérő glória láttán. Büszkének, mert neki is kijut valami a dicsőségből és jogtalanul, mert csak az izraeli tudja igazán, hogy nem mindig szolgáljuk meg a jó hírnevünket.

De nincs ok az aggodalomra. Ha ez így megy tovább, nem akad majd ami fejlessze bennünk kötelező szerénységünket. És ha a jövőben is jogtalanul fogunk érezni valamit, az legfeljebb az lesz, hogy ilyen rossz véleményt alkotnak rólunk a nagyvilágban. Szomorú, de igaz, hogy Izrael ázsíjja romlik. És azt is meg kell hagynunk, hogy ebben nem a gójak a hibásak.

Ben Gurion egyszer azt mondta, hogy nem fontos, mit gondolnak a gójak, a fontos az, hogy mit csinálnak a zsidók. De ő csak arról az esetről beszélt, ha minden kőnél szakad, Normális körülmények között, egy állam helyzete a népek között hasonlít az egyén helyzetére a társadalomban. Aki gazdag és erős, sok mindent megengedhet magának. De aki kicsi és szegény, az rá van szorulva barátaira.

Ezért költ Izrael állama évente több millió fontot propagandára, amely megnyilvánulhat külföldi újságírók meghívásában vagy afrikai államoknak nyújtott technikai segítségben, de célja ugyanaz.

Az évek folyamán Izraelnek sikerült nagy adag jóakaratot összetoboroznia a világban. Az arab menekültek kérdése és a színáji hadjáratban megnyilvánult „agresszivitásunk” sem tudta kikapcsolni ezt a szimpátiát. Izrael államának léte könnyített a gójak lelkiismeretén és ez hálás termő talaja volt az irántunk megnyilvánuló jóhiszeműségnek.

De az utóbbi időben a világ közvéleményében aggasztó szimptomák mutatkoznak Izraelrel szemben. A közvélemény alatt nem a kormányokat, hanem azt értjük, amit a szó mond a köz véleményét. Minthogy azonban — legalábbis a demokrátiás államokban — a vox populi előbb-utóbb a hivatalos irányzatot is meg határozza, azok akik Izrael külpolitikájáért felelősek, nem térhetnek napirendre a jelenség felett.

A hangulatváltozás mögött nem kell antiszemita indítékokat keresni. Bele kell törődnünk abba, hogy a mi magatartásunknak „is” van némi befolyása arra, hogy mit gondolnak rólunk. Az arab propaganda sem igen ártott meg Izrael jóhírnevének. De amit az antiszemitáknak és az araboknak együttesen sem sikerült elérniük, azt meg tesszük mi magunk.

Ez a benyomás legalábbis itt, Angliában, ahol a közvélemény — nem lévén hajlamos a hisztériára — az eseményeket és híreket óvatossággal mérlegeli. Nem is olyan régen, külföldi tartózkodásunk során, olyan kérdésekre kellett válaszolnunk, mint: „Magyarozza meg, please, milyen is az a kibbuc?” vagy: „Hogyan halad a hogy-is-hívják-a-maguk-pusztaságát, fejlődése?”

Manapság gyakran — túl

gyakran — jóakarátú emberek kérdései is avval kezdődnek, hogy: „Hát ez lehetséges? Lehetséges, hogy maguknál megkülönböztetést tesznek zsidó és zsidó között?” „Hát az lehetséges, hogy még a maguk szemében sem minden zsidó egyenlő?”

Azt mondja egy afrikai diák: „Miert ne higgyem el az egyiptomiaknak, hogy Izraelben elnyomják az arab kisebbséget, amikor az angol lapokban azt olvasom, hogy Izraelben még azokat a zsidókat is elnyomják, akik arab országokból származnak?”

Azt mondja egy anglikán lelkész: „Hallom, hogy maguknál a katolikus zsidók nem engedik meg, hogy a protestáns zsidók templomot építsenek?”

Azt mondja egy egyszerű angol: „En nem szeretem a skótokat. De ha egy skót el akar venni egy angol lányt feleségül, kinek jutna eszébe megvizsgálni, hogy az apja Glasgowban született-e vagy pedig Edinboroughban? Ilyesmivel csak az izék foglalkoznak.” Azt mondta, hogy „izék” mert eszébe jutott, hogy izráelivel beszél és az összehasonlításként nem lett volna ildomos.

Egy angol újságíró, a cini-kus fajtából nevet: „Hogy a zsidók üldözik a zsidókat Izraelben, nahát ilyet...”

A beszélgetések során nem egyszer említetek meg összehasonlításként egy országot, amely ma a világ közvéleményében a dicsőség netovábbja: Dél-Afrikát. „Hallottam már ilyes miről Johannesburgban — mondják —, de Tel Avivban?” És az izráeli ott áll és fészeng.

Ezek az emberek nem a kairói rádióból veszik az információikat. Még csak a moszkvai Pravda hasábjairól sem. Ezek az emberek az angol sajtót olvassák és semmi okuk sincs kételkedni a hírek hitelességében.

Mert mit írnak Izraelről a londoni lapok? Vegyünk elő két tekintélyes hetilapot, az egyik baloldali, a másik jobboldali. Mindkettőben tudósítás jelent meg Izraelről az elmúlt héten.

A New Statesman, amely a szocialista intelligencia lapja, „Emigránsok vagy migránsok?” cím alatt többek között a következőket írja:

„Az indiai Bné Jisráel törzs tagjai éhségstrájkot rendeznek Jeruzsálem járdáin, tiltakozásul a rabbinátus utasításai ellen, amelyek kötelezővé teszik az indiai zsidó leszármazásának kivizsgálását, mielőtt megengednék neki, hogy más izráeli zsidóval házassodjék. A törzs, amely mint egy nyolcezer tagot számlál és melynek ősei — a legenda szerint — megőrizték a zsidóság parancsolatait és ünnepeit Indiában az első diaszpóra óta, cionistaként jött Izraelbe, az államalakulás elején. De a rabbinátus azt állítja, hogy — miután a 18. századig nem voltak rabbik, akik a törzs vallásosságára felügyeltek volna — ez a tény vesélyezteteti a zsidó család tisztaságát, amint az a házassági törvényekben le van fektetve.”

A cikk megemlékezik a

„Salom” hajó konyhájának kóser mivolta körüli vitáról, valamint a „Marbek” vágóhid ügyéről, majd vizsaszatér a Bné Jisráelre:

„A törzs, amely többnyire kis földművesekből és korlátozott anyagi lehetőségekkel rendelkező kereskedőkből áll, és amelynek nincsenek befolyásos barátai külföldön, be kell bizonyítsa őseinek vallásos mivoltát, amit csak kevés izráeli tudna egykönnyen bebizonyítani.”

Politikai nézeteinek meg

felelően, a „New Statesman” arra a következtetésre jut, hogy az ilyen fajta konfliktusok végül is az állam és a vallás elválasztásához fognak vezetni.

De az angol hetilap jóvendölései nem érdekesek számunkra. Érdekes csak az, amit a cikkből bárki kiolvashat: hogy zsidóknak, akik Izraelbe vándoroltak, be kell bizonyítaniuk őseik „tisztaságát”, mielőtt megengednék nekik, hogy más zsidókkal házassodjanak...

Amikor ilyesmit olvasnak, akkor az Izráellel szimpatizáló gójak hitetlenül csóválják a fejüket; az

antiszemiták diafállal lobogtatják az újságot; zsidók pedig lesütik a szemüket.

Most nézzük meg, hogy mit ír a „Spectator”, amely ugyancsak nagy tekintéllyel rendelkező, de jobboldali beállítású angol hetilap. Meg kell jegyeznünk, hogy a lap nem viseltetik barátsággal Izráellel szemben.

A cím: „Hány nép?” és a cikk az áskénáz és keleti törzsek egymáshoz való viszonyával foglalkozik. A cikkirő idéz Kálmán Katzenelson hírhedt könyvéből, az „Askenáz forradalom”-ból. És bár megállapítja, hogy a könyv általános felháborodást okozott és ki is vonták a forgalomból, hozzáfűzi:

„Ennek ellenére is széles körökben elismerik, hogy a könyv több, mint egy sze-

mernyi igazat tartalmaz, még akkor is, ha ezt csak kevesen merik nyíltan bevallani. A könyv képviseli a választ a „szörvényök egybeolvasztásának” illuziójára.”

A cikkirő szerint üdvös volna, ha az izráeliek minél előbb belátnák, hogy nem egy népnek, hanem különböző törzseknek a fiai. Ismét csak mellékes, hogy a cikkirő mit tart üdvösnek és mit nem. A lényeges az, hogy aki elolvasta a cikket, megtanult egyet s mást a zsidó „összetartásról”.

Igy megy még egy Izráelről szóló legenda veszendőbe.

Térjünk most rá a napl sajtorra. Nehogy úgy tűnjön, mintha érveink alátámasztására kerestünk volna ki anyagot, egyetlen nap sajtóját terítettük ki magunk elé: 1964 augusztus 19-ikén átnéztük a következő hat angol napilapot: „Times”, „Guardian”, „Daily Telegraph”, „Daily Express”, „Daily Mail” és „Daily Sketch”. Ezek az újságok a közvélemény szívének minden szívetét képviselik, a nehézeztől „Times”-tól a szenzációhajász „Sketch”-ig. Alig akad valaki, aki ezeknek az újságoknak legalább az egyikét ne olvasná.

Mindössze két Izráelre vonatkozó hírt olvastam a „Daily Sketch”-ben egy szórakoztató kis riportot Szulejmán sejk számtalan feleségéről. És a „Times”-ban egy hírt: Izráeli pár sikeres fellebbezése házasságával kapcsolatban.”

A kis cikk beszámoló, többek között, arról a sokszáz izráeli párról, akik külföldre voltak kénytelenek menni, hogy házasságukat kössenek.

„A próba-perben — írja a Times — a Rabbinate nem volt hajlandó elismerni S. Gurinkel és J. Chaklai házasságát, mert a nő elvált asszony, a férfi pedig feltételezhetően leszármazottja azon főpapi családjának.”

Tegyük félre egy pillanatra álláspontunkat a világi és a vallásos tábor között jelenleg vívott harcra és kísérjük meg a fenti hírt egy jó szemével kivizsgálni. Nem mintha a goj véleménye bennünket bármire is kötelezne, hanem azért mert nem tekinthetünk el attól, hogy mi csak egy részét — nagyon kis részét — képezzük a népek társadalmának és nem egyszer vagyunk rászorulva más országok jóakarataira és megértésére. Ez a goj, akivel mi közösen akarunk atom-erőműveket építeni, tenger vizét kutatni és még egyéb fennkölt tudományos munkát végezni, a fenti hírt olvasva önkénytelenül is egy sorba állít bennünket afrikai törzsekkel, amelyeknek furcsa szokásairól elnéző mosollyal szokott az újságokban olvasni.

Ugy akarta a véletlen, hogy a múlt héten Izráel az angol televízióban is szerepelt. A B.B.C. ifjúsági televíziós műsorában bemutatott egy filmet, amely kibucis gyerekekről szól. A keret egy kedves történet volt, a sündisznóról, amely megdézsmálja a kibuc facsemetét. A gyerekek kedvesek majkosak és szepősek voltak, a tanítónő bájos és egészségtől duzzadt és volt a filmben traktorista, druz vadász — az izráeli romantika szokott hősei.

A kellemetlen újsághírek után, úgy jött ez a film, mint hűs szellő egy cham-szinos napon. És mégis inkább szomorúságot okozott. Szomorúságot, mert olyan változatlannak tűnt, mint egy távoli legenda a csúf valóság közepette.

Az 1944. július 20-i nagy bombamerénylet

(Folytatás a 10-ik oldalról)

kiadja az utasítást, hogy csak Himmler és az ő parancsai érvényesek. Ekkor fordultak el a puccsistáktól az eddig lojalgotok (a legtöbbjét azért kivégezték), ekkor hagyta őket cserben a páncélos hadtest is: Witzleben, aki teljes tábornoki díszében este nyolckor jelent meg a Bendlerstrassen, már csak szemrehányásokkal halmozhatta el az ott találtakat. De mit tett ő a cél érdekében? Hazautazott, s másnap otthonában tartózkodott le.

Mert megindult az utolsó felvonás. Az első kivégezéseket maga Fromm rendezte el, aki így akarta magát, bár hiába, Hitlerék kegyeibe visszahízelegni. Beck öngyilkos lett. A további gyilkosságokat egyelőre Skorzeny állítja le, hogy előbb kivallatásnak vehesse alá a komplot vezetőit. Éjfél után egy óraker minden német adóban Hitler dörögte, hogy a felkelés megbukott és vezéreit könyörtelenül kiirtják. A sors, stb., stb. Ugy számolunk le velük, ahogy ezt mi, nemzeti szocialisták, szoktuk. Ugy is tett.

A VÉRES BOSSZU

Hiba lenne mindazért a vért, ami a náci Németországban kiontatott, egyedül csak Hitler és bandáját okolni. Megvoltak a méltó elődjek, s nem tudni, hogy Bismarcknál, vagy már a teuton erők Hermannjánál helyese kezdeni a felsorolásukat. De említésre méltó az a tény, hogy már 1923-ban „fekete Reichswehr” alakult Németországban Lengyelország ellen, amely egyelőre szabadságszerető németeket tett el láb alól a legbrutálisabb módon. Egy-némi gyilkosság bíróság elé került, de az akkori birodalmi hadügyminiszter tagadta, hogy a fekete Reichswehr létezik. Mikor pedig a parlamentben szemére vetették a hazugságát, akkor a szociáldemokrata miniszter tájékozva állott a gyilkosok mellé, mondván: „Aki a fekete Reichswehrről beszél, az hazaáruló!” Az orgyilkosoknak mindig akad magasarung védőjük Németországban, már Hitlerék előtt, még magukat baloldalinak nevező pártok sorraiban is. De arra a förtelmes vérfürdőre, ami ezt a hamvában holt komplotot követte, nem akad példa sehol az újkor történelmében.

Ezer meg ezer német férfi és nő került a vallató-kamrába. Legtöbbjének halvány sejtelve sem volt a puccsról, de Hitler és társai most fizettek meg régi számlákat. Pokoli kínzások következtek, ostoba látszatpörök és kegyetlen kivégezések. A kötele Hitlerék túl könyörületesnek tartották ez alkalommal: „Sie sollen hängen wie Schlachtvieh!” Zongorahúrokon húzták fel az áldozatokat hentes-kampókra, ahol végtelenül hosszú gyötrelmek után állott csak be a megváltó halál. A gyanúsaknak rokonai, barátai, sőt ismerősei is gyanúsakká váltak, s ha nem mindjárt vesztőhelyre, akkor koncentrációs táborokba hurcolták őket, ahol aztán nyomuk vesztett. Pribékjeit Hitler szüntelenül ösztökölte, tegyék rá még több emberre a mancsukat, „irmagjuk se maradjon.” Népbíróság ítélezzék felettük, a vádlót meg se szólalasson, s két órán belül lőjjon! Tombolt. A népbíróság elnöke, Freisler „the right man on the right place” volt: 23-ban fanatikus bolsevista volt, 24-ben ugyanoly szenvedélyes náci, aki azonban még ek-

kor is nagyon tisztelte a szovjet terror-módszereket. Kivégezésük előtt nemtelen cinizmussal gyalázta félig már agyonvert áldozatait. A hivatalból kirendelt s szolgalelkűségben felülmúlhatatlan védőügyvédek maguk kérték „gyilkos” védenecikre a legsúlyosabb ítéletet. A tárgyalásokat s a kivégezéseket — ugyan-csak Hitler parancsára — filmezték: a Führer mindent még aznap este látni akart. Egy ilyen vetítés alkalmával még Göbbels is elájult. S hónapokon át küldte Freisler méltatlan halálba a vádlottak ezreit: 1945 február 3-án egy bomba hullott a tárgyalóterembe, őt megölte, s az épp előtte álló Schlabben-dorffnak az életét megmentette. Addig 4980 embert végeztek ki az ítéletei alapján, s hányat anélkül!

Goerdeler fejére egymillió márkát tűzött ki Hitler, fel is jelentették. Február 2-án végezték ki. Ulrich von Hassel késő ősszel halt meg, Schulenburg és Fellgiebel ugyanazon a napon került akasztófára. Tömerdek vádlottat, akiknek a kivégzését a vallatás kedvéért egyre halogatták, április 23-ra virradó éjszaka lötték halomra, mert közeledtek az oroszok. Frommát kegyesek voltak: mivel ő visszatáncolt, nem henteskampon, hanem kivégző-osztag golyójától volt szabad elpusztulnia. Canaris admirális kivégzésével közel egy esztendeig vártak: 1945 április 9-én akasztották. Egyébeként neki semmi köze sem volt ehhez a komplotthoz. Tömerdek tisztet vetett maga véget az életének, köztük két marsall is: Stulpnagel és Rommel.

Stulpnagel öngyilkossági kísérlete nem sikerült, megvakult ugyan a golyótól, de élt. Hitler elítéltette és augusztus 30-án megfojtatta. De még jóval azelőtt — a műtőasztalon — valahogy kicsúszott a száján Rommel neve.

Rommel ám a németek bálványja volt. Hitler is tudta, hogy botrány törtene ki a kivégzés körül. Viszont egyetlenegy gyanúsított haláláról sem volt hajlandó lemondani. Rommel lakásán két tábornok jelenik meg: egy Rommel-ellenes vallomás másolatával és egy méreg-fiolával. Rommel elbűcsűzik a családjától, felül a tábornokok kocsijára, s egy negyedóra múlva hazatelefonálnak, hogy szívtak áldozata lett. Pár héttel azelőtt azt mondta Rommel Speidelnek: „Hitler, ez a beteges hazug most már teljesen megőrült, igazi szadizmusa a július 20-i eseményekkel kapcsolatban mutatkozott meg, s még nem vagyunk a végén...” Sirjánál von Rundstednek mégis ezt kellett mondania: „A szíve a Führerért dobogott...”

A szörnyű vérengzés sem nyitotta fel a németek szemét. A nép és vezetőinek túlnyomó többsége még ekkor sem kívánta Hitler s a rendszere bukását. Bizonyossága ennek — s ennél sokkal rosszabbnak is —, hogy a felkelés mártírjai emléket a mai Németország nem tiszteli, nevüket soha sehol nem említi, ezek a bizonytalankodó s bal-szerencsés, de feltétlenül szabadságszerető és ezért végső áldozatot hozó vértanúk hiába éltek és teljesen hiába haláltak meg. Mert a legtöbb német szemében a legalvalóbb kényúr ellen is bűn lázadni: a felsőbbeséget tisztelni muszáj. S alighanem ebben a nemzeti ellenvonásukban rejlik a negyvenes rettenetek kulcsa.

Gréda József

— VÉGE —

RA ER EGY PERCE?
NEZZE MEG KIRAKATOMAT!
HESIL SCHWARTZ
KALAPSZAKÜZLET.
TEL-AVIV. NÁCHLAT BENJÁMIN-U. 40
TISZTÍTÁS TELEFON: 65309 JAVITÁS

Amikor az idő kizökken egyensúlyából

A múlt hét egyik estjén, pontosan 8 órakor, a TWA 700-as repülőjárata felszállt a Kennedy nemzetközi repülőtérrel és másfél órával később, miközben a repülőgép elhaladt Newfoundland felett (ahol az idő 10 óra 30 perc volt), felszolgálták a vacsorát a fedélzetén lévő 140 utasnak. Amikor az utasok órája 11 óra 30 percet mutatott, a repülőgép az Atlanti-óceán közepére ért (lenn, a tengerszinten — hajnali félkötő volt) a világitást le-tompították. Az utasok egy része elszundított egy-két órára, de aztán a felkelő nap első sugarai beszűrődtek az ablakokon. Hat és fél órával azután, hogy el-nagyták New Yorkot, a repülőgép leszállt Londonban mégpedig egy olyan idő-pontban, amikor utasainak agya és anyagcsereje a le-hető legenyhébb állapot-ban volt. Londoni időszámítá-s szerint 7 óra 35 perc volt, de az utasok óráján csak hajnali 2.35.

Az amerikai turisták ez-rei számára, akik a nyáron Európába, vagy a Távolke-letre repültek az időzónák hirtelen kizökkenése által okozott fizikai fáradtság, szellemi renyhesség és emo-cionális idegesség csak fu-tó kellemetlenséget jelen-tett. De a pilóták, áramfér-fiak, üzletemberek számá-ra a jet-repüléssel járó tü-netszórt súlyosabb ha-tással lehet. A múlt év decemberében például, Lo-

wel Thomas, akit három vi-lágműködési repülés egy év leforgása alatt teljesen ki-kimerített, látszólag szív-attakot kapott. Cardio-grammjának tanulmányo-zása után az orvosok azon-ban módosították a diagnó-zist. Megállapították, hogy a gyors időzóna-változások a paciens idegrendszerét ki-zökkentették egyensúlyá-ból.

AZ AGY ELTOMPUL

Thomas reakciója kivé-teles eset. Sokkal gyako-ribb tünet az egyszerű testi s szellemi fáradtság. És az utasok, akik ezt figyelmen kívül hagyják és ebben az állapotban egyenesen fon-tos diplomáciai, vagy üzleti tárgyalásokra sietnek, sú-lyos hibát követnek el. A pilóták nemzetközi szak-szervezete több pihenést követel az interkontinentá-lis repülések között (jelen-leg havi három-négy utat tesznek meg oda-vissza), azzal érvelve, hogy a tul-sok repülés lelassítja a pi-lóta reflexeit. És Dean Rusk, amerikai külügymi-niszter személyesen meg-tiltotta, hogy a vasárnap Londonba érkező amerikai diplomaták, hétfőn leülje-nek tárgyalni kipihent brit kollégáikkal. Az új rendelet értelmében az ameri-kaiaknak ezentul már pén-teken Londonba kell érke-zniük, hogy beilleszkedhe-senek az új időzóna ritmu-sába.

A baj az, hogy a jet-re-püléssel járó tüneteket ne-héz meghatározni, nehéz kiértékelni a fizikai és szel-lemi kimerültség fokát, a-mely egyenként, valószí-nűleg kor és egészségi álla-pot szerint változik. A szer-vezet legfontosabb funkciói 24 óras ciklusokban műkö-dnek. Az oxigén felvétel, a hőmérséklet, a vérkeringés és az agy tevékenysége nappal a legmagasabb és éjszaka a legalacsonyabb. Ez a ritmus állandóságra törekszik az emberi szer-vezetben — egy francia barlangkutató, aki 60 napon át egyfolytában sötét barlangban maradt, ugyszó-lan normális, föld-feletti életrendje szerint aludt és ébredt fel. De mint azt az éjszakai turnusban dolgozó munkások, ápolók és szí-nészek tudják, a ciklus ká-rozatosabb kihatások nélkül 12 órával is kitolható.

A SZERVEZET "ATÁLLITASA"

A tudósok most azt mondják, hogy a testnek néhány

napra van szüksége, amíg átállítja magát az új rit-musra. Dr. Erhard Haus, a minnesotai egyetem pro-fesszora egy európai repülő ut előtt egy teljes hónapon át és utána három héten át minden négyórán anali-zálta saját vizeletét és ug-ytalálta, hogy egyes mellék-ve-se-hormonoknak, hogy beilleszkedjenek az új ru-tinba.

Az időzóna cserével járó fizikai és szellemi megerő-lítés elkerülése végett, a repülőársaságok egyre job-ban favorizálják a légijá-ratok reggeli kiindulását New Yorkból Európába, ug-y, hogy az utasok sötétben érkezzenek és azonnal lefe-kihdhessenek aludni. Az uta-sok egyénileg is szabályoz-hatják életrendjüket. Dr. Hubertus Strughold, a jet-repülés szindrómájának ku-tatója azt ajánlja, hogy az elővigyázatos utas próbáljon európai vagy ázsiai időzóna szerint étkezni és aludni már jó néhány nap-pal a repülés előtt. Dr. Fritz Geritzen, a KLM or-vosszakértője, hasonló vé-leményen van: „Üzletembe-rektől, sportemberektől és versenylovaktól az érkezés napján nem szabad komoly teljesítményt követelni.” (Newsweek)

ART BUCHWALD:

PRIVÁT USZODA

Washington. — Nemrégi-ben beszámoltunk arról, hogy házuk hátsó udva-rán uszodát építünk. Azt hittük, hogyha elkészül, tul leszünk minden problémán-kon, de tévedtünk. Többek között figyelemztettek ar-ra, hogy amint elkészül az uszoda, el leszünk áraszt-va... vendégekkel. Sajnos, ez nem felel meg a való-ságnak.

Ellenkezőleg — óriási erő feszítéseket kell tennünk, hogy valaki egyáltalán meg tekintse az uszodánkat. De arra rávenni valakit, hogy használja, az valóságos művészet. Az egyetlen öröm a privát uszodában az, hogy az ember felvágathat vele ke-vésbé szerencsés embertár-sá elött.

— Csak akkor fizetődik ki, ha akadnak vendégek, akik megcsodálják, s miköz-ben majd megpuhulnak az irigységtől, gratulálnak hozzá. Semmi élvezet nincs abban, ha az ember egyedül üldögél a medencéje szélén, sőt még abban se, ha úszkál benne, ha senki sem tudja, hogy van egy privát uszodánk.

A baj Washingtonban az, hogy csaknem mindenkinek van már uszodája és valóságos versengés folyik egy-más vendégeiért. Mielőtt el-készült a miénk, nagyon jó barátságban voltunk David Brinleysékkel. Volt egy uszodájuk és egy telefonhi-vás általában elegendőnek bizonyult, hogy megintstel-jük őket látogatásunkkal. De, amióta megvan a mi-énk, kénytelenek vagyunk elutasítani meghívásaikat és most már alig vagyunk beszélő viszonyban. Igaz, hogy nekik volt először uszodájuk, de nem enged-letjük meg magunknak, hogy akárcsak egy délután-ra is árván hagyjuk a miénket, amikor annyi pénz fektettünk belé.

Namármost, hogy vendé-geket szerezzünk, felszerel-tünk egy szabad ég alatti bárt, garantálunk ebédet és vacsorát és távozáskor minden vendégnek dedikál-juk legutóbbi könyvünk egyik példányát.

További attrakcióként, nagy költséggel, beszerel-tünk egy ugródeszkát is. És mégis, amikor jön a weekend, alig vagyunk ké-pesek egy-két vendéget felhajtani. A legtöbben át-mennek Brinleysékhez, vagy Bobby Kennedyhez, vagy a Fehér Háza, ha éppen uszni akarnak.

Ha meg akarja tudni, kik az igazi barátai, csak egy privát uszodát kell építe-nie. Itt van például GH Geyelins. A „Wall Street Journal”-nál dolgozik és a szomszédos sarkon lakik. Geyelinsék látogatására mindig számíthatunk és igazán meghitt barátság-ban élünk.

Aztán, minden figyel-meztetés nélkül, a hátunk mögött, elhatározták, hogy saját uszodát építenek. Megpróbálták mentegető-zni, hogy a gyermekeik kedvéért teszik, de mi tudtuk, hogy truccból ese-lekednek. S hogy betetz-zék a sértést, még meg is hívták bennünket az ő uszodájukba.

Képzeltetik, hogy meg-mondtuk nekik a vélemé-nyünket. S mintha mind-ez nem lett volna elég, a környéken hamarosan szá-jról-szájra terjedt a híre, hogy elhalászták az orrunk elöl az összes week-end vendégeinket. Testvériesen megosztottak rajtuk Brin-leysékkel.

És ez így ment körbe egész nyáron. Alighogy si-kerül az embernek egy vendéglistát összeállítani, jön valaki és ellopja tőle.

A legszörnyűbb a dolog-ban, hogy Brinleysék strandja minden hétvégén zsúfolásig tömve van. A múlt héten telefonáltunk nekik és felajánlottuk, hogy szívesen átvesszük a felesleget, de ők olyan di-hősek ránk, hogy a fe-lelesleget inkább átküldik egy szenátor barátjukhoz, pedig az sokkal messzebb lakik, mint mi.

Ha tudtuk volna, hogy ilyen nehéz vendégeket sze-rezni egy magán uszoda-ba, sohasem építettük vol-na meg. Jobb lett volna talán kuglpályát csinálni.

(sz. l. fordítása)

A „Pacific Királynő”-jével Hollandiába

Irta: Golan (Fettman) Jozsef

Minden úgy kezdődött, hogy egy angyali szöke ka-tonalány 16 újságíró neve közül a miénket húzta ki a sapkából és így a sorsolás révén abba a szerencsés helyzetbe kerültünk, hogy elkísérhettük a hadsereg gyalogloát a hollandiai gya-loglói versenyre. Július 24-én délelőtt ott futkos-tunk a luddi repülőtéren, kerestük Chezi őrmester nagy bajuszát, mert ha azt megtaláljuk, biztosak lehetünk benne, hogy az egész csoport, 20 katoná és 20 ka-tonalány mögötte sorakozik fel.

Aki Chezit nem ismeri, igazi, vérbeli katonával so-ha nem találkozott. Számá-ra a katonaság nem foglal-kozik, vagy hivatás, hanem életforma. Talán csak az angol hadseregben vannak ilyen őrmesterek, de azok biztos, hogy nem beszélnek olaszul, hollandul és még néhány más nyelven, mint-ahogy Chezi őrmester. De ne vágjunk a dolgok elébe, Chezivel még bőven lesz alkalmunk találkozni Hollan-dia síkságain.

INDULAS — PARANCSSZÓRA

Délelőtt fél tizenegykor a futkosás végetért. Ott áll-tak mind feszes vigyázás-állásban a repülőtéren és várták Gavis tábornokot, aki a vezérkar nevében bü-csüztet el a 40 „nagykövet-től”. Mindannyian ragyogó egyenruhában, ejtőernyős cí-pőben feszítettek és a rövid szemle után, amelyet a re-pülőtér nézőteraszáról a kö-zönség „meleg” óvációban részesített, Jicchák Seid al-ezredes, a csoport parancs-noka „hátraarcot” vezényelt és akkor szembe találták magukat a hatalmas négy-motoros katonai repülőgépp-el, amelyet az amerikai hadseregben a „Pacific kí-rálynőjének” neveztek el, s ezt a nevet még ma is büsz-kén viseli.

Azután szépen párosával, parancsszóra felszálltak a repülőgépre, legtöbbjük elő-szór életükben. A katonai csoporton kívül másik negy ven gyalogló is volt a gé-pen, akik a hadügyminiszté-rium különböző üzemeiben szerveződtek. Mind a negy-ven csupa vállas legény, akik sötét civilruhában, nagy izraeli jelvényvel mel-

lükön vágtak neki az út-nak.

IWANIR UR MEGMAGYARAZZA

Mint kiderült, a „Pacific királynője” nem is olyan egyszerű repülőgép. Mind-járt feltűnt nagy hasa. Mint kiderült, a „has” tu-lajdonképpen egy túrkorfalas-bár, bőrfotelekkel és hason-lókkal, amely valamikor a magasarangú amerikai tisz-teket szolgálta a Pacific fő-lött. A bár nálunk is meg-maradt, persze italok és kártya nélkül. Itt helyezték el bennünket, a „mitfaher”-eket, közöttük Iwanir urat is, aki az izraeli Bedek ki-képzési osztályának főnöke.

Iwanir úr rengeteget tud repülőgépekről, sőt azt is tudja miként kell kávé-t főzni a gépen viharban, a-mikor mindenki zölden-sárgán lapul a szorító övek alatt. Iwanir úr megma-gyarázta, hogy ilyenkor milyen erők hatnak a gép testére, szárnyára stb., és hogy tulajdonképpen mi is az amit mi, egyszerű ha-landók „viharnak” neve-zünk. Nagyon megnyugtató volt...

Ez ugyanis már Rómától egy órányira volt, amikor hirtelen besötétedett és élénk villamok cikáztak az ablakok körül. A kapitány beszólt, hogy jó lesz behúzni az öveket, mert „egy kissé nyugtalan az időjárás”. A következő pil-lanatban zuhanni kezdtünk és akkor felülről hallottuk a katonalányok visongá-sát.

Amikor a gép ismét egyensúlyba került, továb-ba mentünk. Mintha misem történt volna és ez így ment egy teljes órán keres-tül. Bár oda voltunk köp-tözve az üléshez, nem egy-szer „fejeltünk” bele a mennyezetbe.

Iwanir urat ez mitsem zavarta, főzte nekünk a kávé kedvtelésből, de ki tudott inni? Lehet, hogy ő itta meg mindannyiunk adagját.

RÓMA 35 FOK. — GYERÜNK HAZA!

Igy érkeztünk meg Ró-mába, kissé kifacsarva és megviselve. Amikor ki-szálltunk a gépből, úgy éreztük magunkat, mintha bjlátha érkeztünk volna. A

hőmérő 35 fokot mutatott, valóban pokoli meleg volt. A fiatal szöke katonák mindjárt kijelentették, hogy amit „chucalárec”-ről me-séltek nekik, az mind csal-lás és ámitás. Azt mon-dták, hogy az izraeliek az-ér utaznak nyáron Euró-pába, mert szöknek a hő-ség elől. Most megérkez-tünk chucalárecbe és ime, 35 fok a meleg és még-hozzá chamszin! Hát ez több a soknál, — gyerünk haza, jobb otthon, ott még hozzá nem kell nyak-kenőt is viselni.

Lehet, ha rajtuk mulik, mindjárt visszafordulnak, de nem volt sok idő a fi-lozofálásra, mert le kellett rakodni a csomagokat. Rö-vid formalitások után, a-melyek intézésénél a római katonai attasé helyettese segédkezett, — az autóbu-szon találtuk magunkat, amely száguldott velünk Róma felé.

OLYAN MINT PETACH TIKVA

Tekintettel arra, hogy a repülőtérről vezető út nem tartozik a város szépségei közé, szabreajnk mindjárt megalkották véleményüket nemcsak az időjárásról, hanem Rómáról is. Azon vi-tatkoztak, hogy olyan-e, mint Petach Tikva, vagy inkább Rámlera hasonlít?... Végül is Róma amnesztia-ban részestül Judea késői utódai részéről és a vég-leges verdíctet hajlandók voltak egy félórával elha-lasztani.

Amikor azután kocsink kifutott egy külvárosi su-gárútra, amelyen ezer és ezer kis Fiat rohagált, mint a kergült hangya, felhőrdültek a gyönyörűség től, hevesen vitakozva azon, hogy van-e ennél szebb a világon?

Mondanunk sem kell, hogy Róma teljesen meg-hódította fiatal hőseinket és a nagy találkozás Róma és szabreajnk között él-mény volt azok számára is, akik azt végignézték. Er-ről azonban legközelebb.

HEINZ RÜHMANN, a legnépszerűbb német film-színész, a müncheni „Re-ve” című hetilapnak adta el memoárjait.

Nemzetközi pletykarovat

ALAIN DELON, aki az elmúlt napokban megnősült, rágalmozási pert indított a „New York Herald Trib-une” című lap ellen, mert az olyan sértő kijelentése-

ket adott a szájába a fran-cia filmgyártással és ren-dezőkkel kapcsolatban, a-melyeket — szerinte — ő sohasem tett.

Sophia Loren fogja játszani.

★
REBECCA WELLES (19) Orson Welles és Rita Hay-worth lánya, eljegyezte ma-gát Michael Flores (21) szí-ninövendékkel.

★
GRACE KELLY, a mo-nakói hercegnő, februárban fogja megszülni harmadik gyermekét.

★
ROY THOMSON, angol sajtómágnás, több mint 100 újság tulajdonosa, a Lord Thomson of Fleet címet kapta (a Fleet Street a brit sajtó központja).

★
MAURER román minisz-terelnök párizsi látogatása során nagy elismeréssel adózott Malraux kultúrmi-niszter házféherítési akciójának és elkérte a receptet: Bukarest házeit is mosdatni készül.

★
NIKITA CHRUSCSEV több öltönyt rendelt egy milánói szabónál.

★
ROBERT KENNEDY (36) amerikai igazságügyminisz-ter felesége, mint hivatalo-san közölték, decemberre gyermeket vár. Eddig öt fia és három lánya van a Ken-nedy-házaspárnak.

NYARI KURZUSOK

délelőtt, délután
tanuljon Berlitznél
IVRII ANGOL. FRANCIA. NEMEI nyelvet
Folytatódik a beiratkozás a intenzív kurzusokról: alap- és középfokú iskolák diákjai számára.
Különleges osztályok felnőtteknek.
TEL-AVIV, Nachlat Benjámín 2. Tel. 56347
HAIFA, Hechaluc-utca 27. sz. Telefon: 69265

Amerikából jöttem...

Írta: Gurevicsné Markovics Magda

Az amerikai élet olyan sokoldalú követéseket támaszt az egyénnel szemben, hogy az átlag-amerikai leike, akár egy divathölgy garderóbja: húsz toalett van benne, husz hozzátartozó kiegészítővel, vagy mint az articsóka. Ha az ember lehámozza a rétegeket, semmi se marad. Rokoni látogatásra indultam Miami-ba egy távoli nagynénéhez. Az első, amin csodálkoztam az Idlewild

Idlewildből Miami repültem

A „Golden Eagle” Arany Sas, a miami járat, már előrevetett valamit a floridai mesevilág luxusából. A gép belülről olyan volt, mint egy milliós szalonja, a stewardessek, mint egy szegény férfi álma, a koszt azonban csak, mint az átlag amerikai koszt, nem jó, csak bőséges. Tel Avivból novemberi napsütésben indultam el, Romában egy óráig zuhogó esőt és őszi Európát láttam. New Yorkban hóvihar dühöngött, de Miami-ban gyönyörű júliusi idő volt és a hölgyek fehér nyári ruhákban sétáltak. Mindez tizenhét óra leforgása alatt.

Az amerikai életben nincs logika. A Limousine 8-10 utast szállít olcsó áron a repülőteréről az ajtóig. Az autó egy valószínűtlen uton vitt végig. Tíz kilométer hosszan semmi más csak sokemeletes, kínosan tiszta, modern, felségesen szép hotelek, egyik a másik után, csak hotelek és csak fantasztikusan drágák, mint utólag megtudtam. Néhány évvel ezelőtt csak krokodilok hápogtak itt, amíg egy szerencsétlen félőrült fantaszta, Collins, el nem határozta, hogy itt fürdőváros lesz, Miami Beach. Csufosan belébkott, mint Bizet a

Hetven éves szőke asszony

Anna néni, akit sose láttam azelőtt, egy csomó vendéggel, mint csicsérgő madársereg fogadtak. Anna néni egy modern apartman házában lakott az óceán partján. Hetven felé járt, de hamvaszöke parókat viselt, porcelán teintje volt (felvarrva?), kiközmetikázva. Egy amerikai 80 éves úrnő nem kacérságolt öltözék Miami-ban 17 évesnek. Mindenki azt teszi. Az első vacsora diszes volt, akár egy királyi udvarban, csupa ezüst és damaszt és tizenöt fogásos, a vendégek britans karórát és minkleppet viseltek, drága parfümöt használtak és tökéletes „table-manner”-rel

Anna néni alberlője

Anna néni egyedül lakott, özvegy volt, de óriási légszékrenye, villanytűzhelye és sütője volt és ez természetesen és szükségesnek látszott. A két szobában faltól falig szőnyeg terül el, amit egyszer hefenként porszívóztak, különben a lakás butorral, edényekkel, szőnyeggel, frigidárral van kiadva. A hihetetlenül praktikus amerikaiak nem költöznek bútorostul, csak a kofferjeiket viszik, néha még azt se, egyszerűen mindenüket az „Üdvhadsereg”-nak adják, ami ócska és új lakásba új ruhákat is vesznek. A lakás káprázatosan szép volt, de hamar rájöttem, hogy Anna néni tulajdonképpen szegény asszony, aki a havi 100 dollár lakbért nem tudja megfizetni, de egyszerűen nem bír leszokni arról az életszínvonalról, amit akkor megszokott, mikor havi 1000 dollárt keresett. Mi mindketten tragikus lévedés áldozatai lettünk.

repülőtéren, hogy az nem csak egy repülőter, hanem egy nagyváros. Utcákkal, autóbusszokkal, ezer és ezer géppel és szévezernyi utassal, azonban az ügyviteli olyan mesteri precizitással van leegyszerűsítve, hogy — bár én nem tudtam angolul és a derék „TWA” alkalmazottak siettek és nem voltak hajlandók tolmácsolni, — minden sietőség és izgalom nélkül félóra alatt tul voltam minden formáságon.

„Carmen”-be, meg is halt bánatában...

Ma a ragyogó, utólréhetetlen „Collins Avenue”-n a világ legszebb hotelei sorakoznak. Mesélik, hogy az ócskább hotelek tulajdonosa ma, ha szobáik meszelésre szorulnak, inkább felbontják és újjáépítik, mert a város ingyen, hosszulejárattal kölcsönre felépit egy tizemeletes palotát, a méz viszont drága. A Limousine többi utasai a földöntúli kék, zöld, lila, vörös, azurkék, vagy más álomszerűen világított hotelekben tünnek el. Nem hercegek voltak, mint utólag megtudtam, csak new-yorki kishiparosok, vagy kereskedők, akiknek az orvosuk ajánlotta, hogy tegyék le az öltőt, vagy borotvát pár hétre, ne tréfáljanak avval az arthritisszel, vagy szivtágulással.

Vagy miután özvegy maradtak, a gyermekeik kényelmetlennek találták házasritsáik előtt, hogy a nagypa, vagy nagymama állandóan beleártsa magát apró problémákba és „Apu a brizdpartnereid már várnak a Hotel Seville-ban, vagy Deauville-ban, vagy Rioban” — kiáltással markukba nyomtak egy ezer dolláros csekket.

rendelkeztek, azaz jól használtak a kést-villát. Mind magyar-zsidók voltak, csak már ötven éve Amerikában. Ahogy az ajtón kiléptek csak angolul beszéltek egymás közt is, de otthon csak magyarul. Ugyanezt teszik a norvégok, japánok, filippinek, stb. Csak otthon beszélnek az anyanyelvükre. Az egyik hölgy egy utcseprő özvegye volt, a másik elárúsító a hetvennégy évével az előkelő „Jordan Marsh”-nál, a harmadik szobalány, aki tul 65 évén a megtakarított 20 ezer dollár kamatjaiból és a havi 100 dollár „social security”-ből él.

En azért fogadtam el Anna néni meghívását, mert azt hittem, hogy ő még mindig dusszagdag, ő viszont azt hitte, hogy énne-kem semmi se lesz columbiai milliós rokonaim által a havi 500 dollárt kifizetni, amit Miami-ban, a főszézonban ilyen koszt-kvartélyért a Collins Avenue-n el is várhatnak. Megmagyaráztam, hogy én a családtól csak a sas-ortt örököltem, de nem a díszes bankbetétet és elhatároztam, hogy olcsóbb szállást keresek a mesevárosban.

Hiába, pechem van az idén az alberlőkkel — sóhajtottam Anna néni és beszélt előző balszerencséről. Megtudtam, hogy Miami Beach kizárólag a turistákhoz él, de a szezon csak november — május közt élénk, azután a hőség tűrhetetlen. Előző alberlője egy idősebb pesti hölgy volt, aki a volt venezuelai elnök bájos, tizenhétéves lánykájának volt a garde-

dameja. Az aranyos kis Margherita rendkívül demokratikus érzésű volt. Szívesen vihancolt a szép amerikai fiúkkal akkor is, ha szegény munkások voltak. Akár egy ócska operettben. Később komolyan beleszeretett egy liftes-fiúba és elsőkött vele meg-

A zord atya megérkezik

Az Anna néni másik alberlője egy vihogó, tizen-négy éves mexikói leányka. Pirike, akinek édesapja magyar volt, anyja pedig híres mexikói szépség. A gyerek nagyon magas volt, kékszemű, fekete haju és az amerikai szokást követte, amely szerint egy ilyen idős leányka már nagylányosan öltözködhet és felnőtt fiúkkal járhat.

A gyerek a táncórületnek hódolt, Párizsba készült és minden tantárgyát megbukott. Remekül megértették egymást Anna néniel, aki a havi 400 dollárért megbocsátotta a manikűrölt a kávészervíz és a copfot az ablakpárkányon. (Amerikában kalap helyett parókat vi-

A dédnagymamák városa

En nem tudom, kik lehettek Miami Beach öslakói és alapítói 20-30 évvel ezelőtt. Nem tudom pontosan mi ott ma a helyzet, mert Amerikában egy év tulás nélkül annyit, mint másutt száz. De 1962 őszén a Miami Beach lakóinak túlnyomó többsége 60-80 közötti, többnyire nett és finoman öltözött zsidó asszony volt, az a típus, akiket Amerikában „retired”-nek, nyugdíjasnak neveznek. Azért voltak egyedülállóak, mert a férfiak ott olyan tempóban dolgoztak mint új bevándorlók, hogy 50-60 éves korukban meghaltak, vagy még fiatalabban elváltak. Volt sok magányos öregúr is. Nem sok házaspárt láttam. Péntek este elmentem a miami híres reform-templomokba, ahol a borotvált, hajadonfős rabbi csengő angolssággal szónokolt sajnálkozva a jiddis nyelv eltűnéséről, és a vegyesházasságok ellen. A hölgyek közül néhányan szeliden horkolnak. A rabbit nagyon szerették, de már majdnem minden családban voltak nem-zsidó tagok. Például Iowa államban 45% a vegyesházasság és New Yorkban 18.

Kérdés — felelet

Kérdés: Hogyan lehet bebizonyítani, hogy a kommunista vezetők a nép érdekeit képviselik?

Felelet: Biróság tárgyaláson történt. A tanácselnök a sértetthez fordult: — Önnek tehát kocsmai veredékek során lépték a fület. De az orvostudomány ma már annyira fejlett, hogy joggal feltehető a kérdés: miért nem varrták mindjárt vissza?

— Nem lehetett, tanácselnök úr, a fületem ugyanis bünyjelként az iratokhoz csatolták.

kiadni a szomszédos Georgia államba. A garde-dame is megszökött, nem volt kiváncsi a milliósos, büszke spanyol ex-elnök véleményére.

Jellemző az észak-amerikai önértetre, hogy fel sem tűnt ez az eset, senki se találta tul kevésnek a csinos bell-boy férjet a volt elnök leányának. Egy jól-nevelt amerikai fiú mindenütt meg tud jelleni, tud viselkedni. Nem rosszabbul, mint az elnök többi családtagjai.

szel az elegáns nő), a recsegő patefont és a twistedő udvarlókat. De egy szép napon befutott Pirike apja Mexikóból. Imádtá a kis-lánykát és nem elvezette a nagylányos viselkedést. Anna néni felbátorodva eddigi finánciális sikereire arra kérte az apát, hogy vegyen az ő részére, illetve hitelezzen neki, hogy ő egy apartmentet vegyen a most épülő ultramodern Crystal-palotában, ami 30 emeletes, tiszta üveg mindele fal és 3000 dollárt kell előre kifizetni egy lakásért. Apa és leánya jóízűen összenevettek, spanyolul mekegtek valamit és angolosan távoztak. En voltam Anna néni harmadik tévedése az idén.

Szombaton a jiddis színház zsufolt volt mindig. Nem csoda, 25 cent belépőjegyért egy előadást és két jiddis filmet adtak 4 óra hosszat léghűtéses terem-ben. Igaz, hogy Schwartz Mór, a film szárja már régen meghalt, de a jiddis film klasszikus volt, első-rangu. A tengerpart mellett minden nap volt ingyen előadás, illetve, aki akart énekelni, vagy szerepelt és a tömeg körülállta, míg meg nem untak. Este a csodaszép, ápolt, zsidó Community Centerben 80-90 éves párok ragyogó eleganciával, életkedvvel táncoltak órák hosszat. Orvosi előírásra. Ez sem vice, a tánc kitűnő gyógytorna és szórakozás.

Ez már a közeli Hawaii és más déli szigetek hatása, ahol a bennszülöttek addig usznak és táncolnak, amíg élnék. A Miami News-ban megjelent egy jellemző szerkesztői ízetten. Hatvan éves hölgy írta, hogy 84 éves apja borányosan csapja a szelet egy 70 éves férjes asszonynak. Válasz: Hát nem örvend Ön? Ahelyett, hogy a levestel rohanna utána a kórházba, udvarolni látja az apját?

Igy hirdet az El-Al...

Amerikában minden városnak, sőt falunak saját újságja van, amely nagyon keveset törődik a helyi eseményeken kívül akármivel, csak ha kivételesen fontos. Megvolt mintegy husz zsinagoga címe, telefonszáma, a rabbi neve, a következő prédikáció tartalma. Persze ez zsidó újság volt. Még az El Al hirdetés is egy vén parókás zsidóasszonyt között ragyogó fiatal stewardess helyett. Aláírás: Mrs. Jenny Schwartz unokája repülőkapitány az El Al-nál!

Az olimpiai győzelemtől a munkaszolgálatig

— Emlékezés Petschauer Attilára —

Az alábbi megemlékezést a budapesti Magyar Nemzet augusztus 12-iki számából vettük.

Augusztus 9-én volt az évfordulója, hogy 1928-ban az amszterdami olimpián minden idők legizgalmasabb kardcsapat-döntője lejajlott.

A négyes döntőben Olaszország ellen már 5:2-re vezetettünk, amikor csapatunknak egy gyengeségi szakasza elég volt ahhoz, hogy az olaszok 8:7-re feljöjjenek.

Az utolsó, döntő asszóra Petschauer Attila, a magyar csapat legeredményesebb vívója — aki addig valamilyen ellenfelét legyőzte — állott fel Anselmi ellen.

Elképzelhetetlen izgalom közepette készülnek a küzdelemre. Egyetlen asszón mulik az olimpiai győzelem. Szinte percenként kell kivinni a teremből nézőket, akik a hallatlan izgalomtól elájulnak, sirögöröcsöt kapnak. Az olasz csapat egyik tagja, Puliti nem bírja idegekkel és sirva rohan ki a teremből. Gombos Sándornak, a magyar csapat tagjának feleségét sirögöröcsben viszik ki. Az idős Santelli mester, a magyar csapat edzője sem bírja a döntő asszó hallatlan idegfeszültségét, de nem bírják idegekkel a magyar vívók sem.

A magyar csapat tagjai könyörögnek Petschauernek, ne kockáztasson, legyen óvatos, győznie kell. És ő, a vég nélküli vidám tréfák úzóje, mély komolysággal készülődik a küzdelemre. Kardját egyenesíti, amikor felszisszen a magyar tábor; Petschauer pedig igazítás közben eltörik. Baljós előjel!... Új kardot hoznak és elkezdődik az asszó.

A magyar vívó 2:0, 3:1, 4:2 arányban vezet. Idegő, lélegzetelállító izgalom; az olimpiai győzelem egyetlen találaton mulik. Es ekkor hatalmas fejevágás csattan az olasz vívó sisakján; 5:2-re győzött Petschauer és egyben a magyar kardcsapat is 9:7-re. Miénk az amszterdami olimpia kardcsapat-bajnoksága!

Mikor Anspach elnök kihirdette a zsüri ítéletét, a magyar tábor leirhatatlan örömmujongással öleli, dühölgéti, csókolja a nap hőst. Petschauer az izgalomtól következtében elájul. Ha nem fogják fel, összeesik.

Mikor magához tér, kérszére az újjongó, boldog magyar vívók behozzák, vállukra emelik a könnyező, ősz haju maestrót, Santelli Italót, aki közismert, kedves, tört magyarságával gratulál a győzelemhez. A magyarok győzelmi örömmujongása az olaszokat is hatalmába keríti. Az olasz csapat tagjai Bini vezényletével leikésítő csatlakáltásokban törnek ki. Petschauer és Magyarország éltetik.

Ez történt 1928 augusztusában Amszterdamban, miután Petschauer előzőleg már megnyerte 1928-ban a Hősök emlékversenyét, ami a „legjobb magyar kardvi-

vó” címmel járt. Még Amszterdamban az egyéni kardvívó olimpiai bajnokság második helyét szerzi meg holtverseny után Tersztánszky Odón mögött. 1932-ben Los Angelesben is tagja az olimpiai győzelemt szerzett magyar kardcsapatnak.

Es ami ezután történt, a legmerészebb fantázia sem tudta volna elképzeini. Az olimpiai és világbajnoki sikerek napjai után elkövetkezett a náci-faszizmus, a jogfosztás és üldözétes korszaka.

Már 1942 áprilisában szorrepel Petschauer neve a budapesti I. hadtestnél, a név szerint behívandó üldözöttek névjegyzékén.

Egyszer még ki lett húzva a névsorból. Az újabb behívó azonban nem sokáig váratott magára.

Petschauer behívót kap az asszói munkaszolgálatos bevonulási központhoz. További sorsáról Muray Metzl Lipót alezredes, a nagykövetség munkaszolgálatos bevonulási központ parancsnoka, a Budapesti Népbiztonság NB. 99/1945. sz. ítélete alapján később kivégeztet „nagykövetség hóhér” így számol be a „nagykövetség működéséről” szóló memorandumában:

„Petschauer Attila Asszóra lett behívva. Onnan egy tiszt járőr hozta át egy sötét éjszaka Nagykövetségbe a „nagykövetség” hivatallal, a hadtestparancsnokság külön írásbeli bevonatolást, hogy a már bevonatolozott és néhány perc múlva már el is indított szerelvényvel menő százaiba ez a nyolc főt, mint létszámon felült, azonnal be kell sorolni és útbá indítani. Hogy Petschauer Attila is közöttük volt, arról csak utólag, másnap reggel a hadtestparancsnokságnak szóló ez irányú jelentés aláírásakor szereztem tudomást.”

Muray-Metzl alezredesnek ezzel a saját szerepét és felelősségét széptelen igyekvő előadásával szemben a büntetőügyben tanúbéni kihallgatott Molnár Tibor hadapródromester, Muray nagykövetség vezetője, így mondja el az esetet:

— Petschauer Attila kinttintéseit nem én, hanem Muray alezredes írta tette le. Muray jól tudta, hogy kiról van szó, mert Petschauer Attila megmondta, hogy kicsoda. Az akkor vele érkezett 35 emberrel együtt öt orvosi vizsgálat nélkül, egy már indulásra kész álló szándalva osztotta be.

A továbbiak már ismeretesek; Petschauer Attila, a sokszoros olimpiai bajnok aranyérmes világhírű vívó, mint egy munkaszolgálatos század tagja, a legszörnyűbb körülmények között pusztult el, annak a Horthy fasizmusnak a jóvoltából, amelynek korszaka alatt annyi dicsőséget szerzett az egész világ előtt a magyar kardnak.

Ha a fasiszta gyilkosok 40 éves korában, élete de-... t, a tókioi olimpia esztendőjében lett volna 30 éves.

Annyi millió más ártatlanlával együtt az ő életét is áldozatul követelte a náci-faszizmus Európát felperzselő lángtengere, vak gyűlölete.

CASSIUS CLAY, nehézsúlyú boxvilágbajnok, a „fekete mohamedán” szektának a tagja és Nasszer-propagátor Los Angelesben, egy előadás során: „Elijah Muhammed próféta (a szekta vezetője) beszédei nyomán megértettem, mennyire felsőbbrendű a fekete faj a fehérrel szemben.”

Utazzon velünk MAGYARORSZAGRA

— egyéni utazás 680. — IL-tól

ROMANIABA

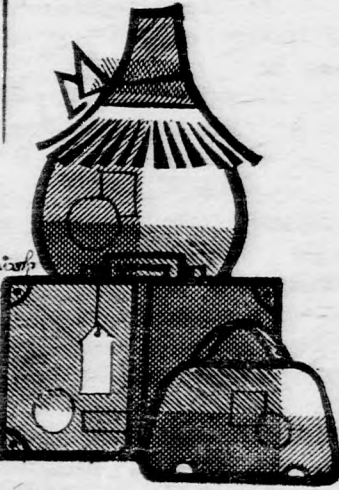
— az ország minden részébe

MAGYARORSZÁGI ROKONOK látogatását, olcsón és gyorsan elintézzük

A POLLONIA utazási iroda

Tel-Aviv, Ibn Gviról 13.

Az IBUSZ izraeli ügynöksége.

אפולוניה טורם בע"מ

NEVET A VILÁG

BIZTATÁS

— En nem akarok igazolni, de tegnap együttlítottam őt a menyasszonyoddal.

A RAK

Csontos Gyula rákot rendelt az előkelő átteremben. Kihozták a rákot, Csontos megnézte, majd dühösen szólt a pincérnek.

— De hiszen ennek a ráknak hiányzik az egyik ollója.

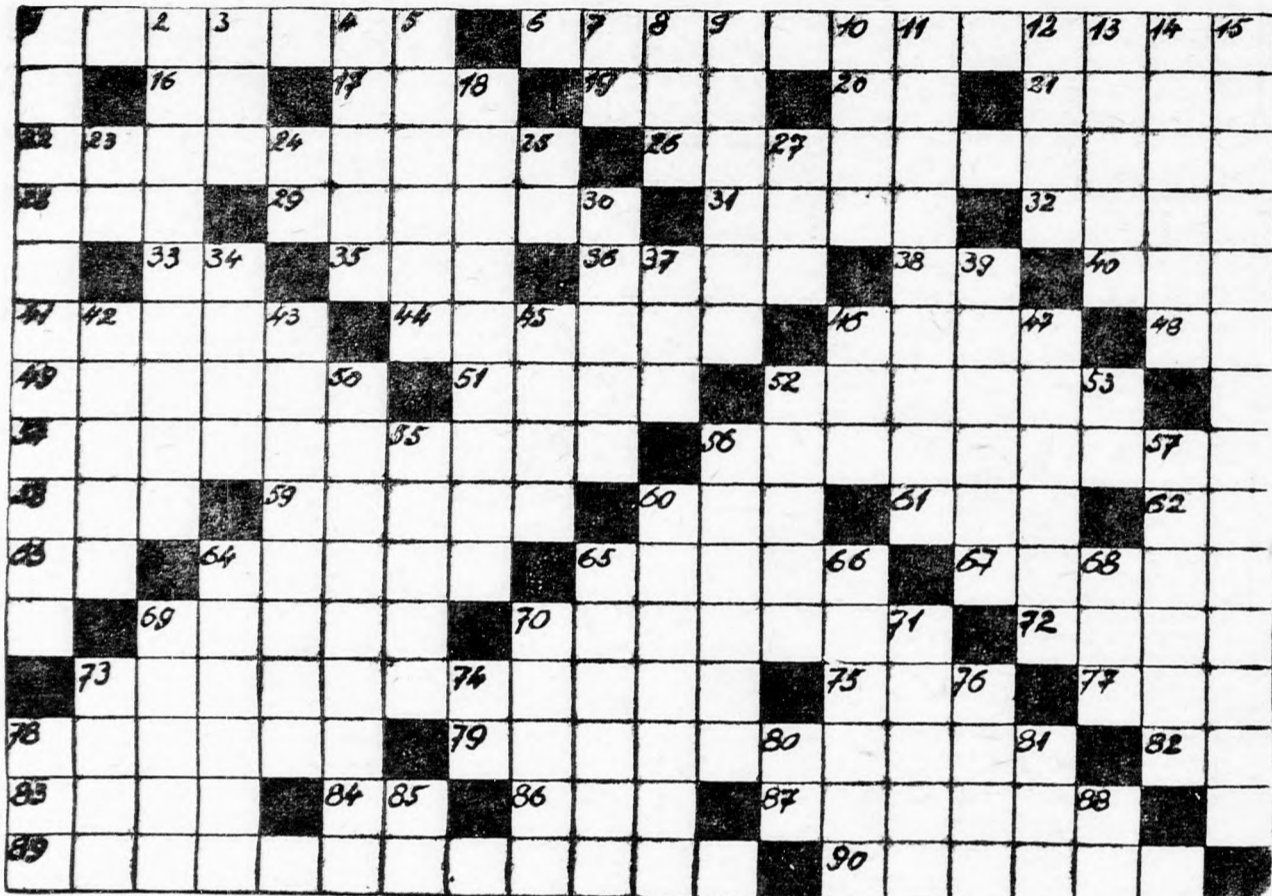
A pincér készségesen megmagyarázta:

— Ez azért van művész úr, mert a rákok harcias állatok, bizonyára egymásnak estek és így a háborúság közben ez a szegény elvesztette az egyik ollóját.

Csontos főúri kézlegyintéssel küldte el a pincért.

— Menjen ki a konyhába és hozza nekem a győztest.

KERESZTREJTVEŒY 1343

Vízszintes: 1. Kihalt indián törzs. 6. Az ifjuság városának polgármestere, teljes név. 16. Fejlődés eleje. 17. Isten szolgálja. 19. Víz és vízmentis állat. 20. Szláv helyeslés. 21. Ékezettel citál. 22. Az ok tudománya; az orvostudományban a betegség okának kutatása. 26. Kálmán operett címe. 28. Ismeretlen bir. 29. Román parasztervezér az 1784-i Horia féle parasztfelkelés egyik vezére. 31. Gaz színimája keverve. 32. Ékezettel népek héberül. 33. Idegen ó. 35. Végtelen európai nemzet. 36. Becézett szülő. 38. Tőrekvés eleje. 40. ...mália, szabálytalanság. — 41. Népmesék. 44. Rómái író, sztoikus filozófus, Nero nevelője. 46. Héber számértékben a. m.: 80-400-7-1. 48. Héber világhossz. 49. Faanyag, a megfásodó sejt fal anyaga (E-I). — 51. Aramközvetítő, francia eredetű szóval. 52. Spanyol város 1087-1559 Spanyolország fővárosa volt. 54. Két szó: 1) az ingerültek vezető pályája a testben, 2) a harmadik legnagyobb Japán sziget. 56. Középkori színjáték, amely csodákat, legendákat jelenít meg. 58. ...gillé, vízpipa. 59. A Peloponnesos félsziget neve a 13-ik századtól. 60. ...ka, védjegy. 61. Nyakraváló. 62. Személyes névmás. — 63. C. M. 64. Vssza: a tőke hozadéka. 65. Héber hivatalnok, tisztviselő. — 67. Héber fehér. 69. Tisztelet, becsül. 70. Ékezettel hadmozdulat, hadgyakorlat. 72. Izráéli színházi rendező. 73. Két szó: 1) énekes madár, 2) német politikus, Hitler mellett alkancellár volt. 75. Lim ikerszáva. 77. ...dénia, forró égövi növény. 78. Vssza: megjátssza az urat. 79. Görög történetíró, a rendes idősámítás előtt 455-396. Megírta a peloponnesosi háború történetét 411-ig nyolc könyvben. 82. T. C. 83. Vssza: serleg. 84. Azonos betűk. 86. D.A.E. 87. Rómái viaselet. 89. Két szó: 1) evezősverseny, 2) héber öregség. 90. Angol költő 1517-1547, a vérpadon halt meg.

Függőleges: 1. Francia nyelvű belga író. Hírnevét szimbólikus mesedramái alapozták meg. 2. Német filozófus. Husserl és Scheler phaenomenológiáját az

egzisztencializmusig fejlesztette tovább 3. Kocsma. — 4. Kórházi alkalmazott. 5. Vssza: angol jelszó, jelmondat eredeti fonetikával. 7. A. H. 8. Erdélyi hegyilakó román. 9. Beszédmód, nyelvjárás. — 10. Porcio, ék. fel. 11. Dekadencia. 12. Baromfi. 13. Vssza: braziliai író „Terre violente”, stb. 14. A legfinomabb gyapjút adó juh fajta. 15. Két szó: 1) hasonló alakú, azonos alakú, 2) spanyol sziget a Baleárok csoportjában. 18. Két szó: 1) ferdetornyáról nevezetes olasz város, 2) ékezettel egyházi méltóság. 23. Francia személyes névmás. 24.L. K. 25. Fontos irat fele. 27. Kevert mag. — 30. Vssza: mohamedán törvénytudó. 34. A föld teszi néha ék. fel. 37. Vssza: héber tanács. — 39. Bosszant, kinez, gyötör. 42. Sajtjáról nevezetes holland városka. 43. A függőleges egy ismert mesejátéka. 45. Bizonytalan idő. 46. Német előny fonetikusan. 47. Fejlesztési terület a Negevben. 50. Szánalmas. 52. Vssza: ríkit. 53. Héber járom. 55. Oroszországi hegyvidékről való. 56. Opium népiesen. 57. Averzio. 60. Próbakissasszony. 64. Erősítő, erőfokozó szerek. 65. 200.000 főnyi malanéziai nép Uj-Guineában. — 66. Angol impresszionista zeneszerző. 68. Jókendvi. 69. Ezt az embert hamarabb utólerik, mint a sánta kutyát. 70. A mohamedánok által várt megváltó. 71. Vssza: émelegés. 73. Fizetési eszköz. 74. P. T. 76. Ékezettel a kormány tagja. 78. ...go, zene szélesen. 80. D. T. — 81. Siker mássalhangzó. 85. Skálahang. 88. A. E.

NYEREMÉNYKÖNYV: Lilian Roth: BÜNHÖDÉSEM

UJ KELET

REJTVEŒYPAJÁZAT SZELVEŒY 1343

Név:
Cím:

A 1340. SZ. KERESZTREJTVEŒY MEGFEJTESE
Vízszintes: 1. ELASTIN, — 6. JOACHIM PRINZ, 22. WIESBADEN, 26. JAN FLEMING, 44. PHAROS, 52. KASSÁK, 56. DAMOKLESZ, 70. MOLOTOV, 73. BIBO, PALAVAN, 79. AJIT ACHMED.
Függőleges: 1. EDWARD OCHAB, — 5. PARDON, 11. MALMAISON, 15. ZUGSPITZE, BIBER, 18. LEI THÁLIA, 43. BARBITON, 56. DODONA, 65. ROVINA.

14 Uj Kelet 1964 IX 4

DEFINICIÓK

Vénkissasszony: Mindig hajlandó nemet mondani. Csak nincs rá alkalma.

Párdesztulajdonos: Akinek a vagyona együtt nő a fákkal.

Ideális asszony: Csak képen van. Szép és hallgat.

Író: Minden éjjelét feláldozza az írásra, hogy olvasói könnyen el tudjanak este aludni.

Tisztességes asszony: Aki bár megcsalja a férjét, de a szeretőjét soha.

Szereltem: Vak. De meg lehet menteni egy sikeres szemműtéttel, melynek neve házasság.

MASSZIROZÁS

Gombaszögi Ella, mint ismeretes nagyon kövér volt. Szeretett volna megszabadulni fölösleges kilójától és megállapodott egy masszírozónával, hogy naponta feljár hozzá és igyekszik legyurni belőle néhány kilót.

Igyekezett is szegény masszírozónó, de sehogy sem sikerült eredményt elérnie.

Hát, vagy három hete volt nap nap utáni vendég a masszírozónó, mikor Gombaszögi Ella így panaszkodott neki.

— Kedves Paulám, úgy látom, hogy maga hjába fázadozik. Maga csak gyur engem, de nem ment le rólam egyetlen gramm sem.

— Sajnálom művésznő — felelte a masszírozónó. — Pedig olyan nagy igyekezettel vagyok, hogy amióta idejárom már hat kilót fogytam le.

— Nagyszerű! — kiáltott fel a híres komika. — Tudja mit Paula, ezentul én fogom masszírozni magát!

KEGYELET

A régi Angyalföldön bandukol haza egy úr. Egy utonálló megállítja, kiforgatja a zsebeit, elveszi minden értékét.

— En odaadok mindent — mondja az úr — de ezt az órát ne vegye el. Nincs annak értéke, csak kegyelemből hordom.

Az utonálló sértődötten vágja zsebre az órát.

— Mit gondol az úr? Bennem nincs kegyelet?

JÓ VICC

Az Allenbyn szembetalálkozik Schwarz Grünnel. Grün se szó, se beszéd egy hatalmas pofont ad Schwarznak.

— Schwarz meglepődik és azt kérdi:

— Mondja Grün, ezt komolyan gondolta, vagy csak viccelt?

— Komolyan gondoltam — üvölti Grün.

— Azért — feleli Schwarz. Mert nem szeretem, ha viccelnek velem...

A GYANU

— Az az érzésem, hogy valaki követ

KOLDUS

Fekete szemüveges vak koldus ül a földön. Egy járókelő pénzt dob a sapkájába, de egyszer csak észreveszi, hogy a vak koldus leveti a szemüvegét és ujságjába merül.

— Hát maga nem vak? — kérdi az adakozó csodálkozással.

— A barátom a vak, akit most helyettesítek. Ő elment a moziba. En süket-néma vagyok.

A KÁVEHAZBAN

Hallottátok, hogy Rosenbergek a felesége megszökött a könyvelőjükkel. Méghozzá Rosenberg kocsijával szöktek meg.

Valaki megszökött: — Ez még az autólletékek emelése előtt, vagy már utána történt?

HÜSÉG

A göveret hazaérkezik a nyaralásból és azt kérdi az ozeretől:

— Mondja meg őszintén, ugye maga felvette az én hálóingemet?

— De kérem... — Ne beszéljen mellé. En tudom, engem úgy sem csap be.

— En nem tehetek róla... Az úr ragaszkodott hozzá.

GÖRÖG ORR

Mikor Grünbergerné hazatér Görögországból, azt kérdi tőle barátinője:

— Es mondd, drágám. A görög nőknek csakugyan görög-orruk van?

— Micsoda kérdés — szörnyülködik Grünbergerné. — Nu ná külföldről importálják az orrukat!

SZINESZEK BESZÉLGETNEK

Nincs idegőlebb látvány, mint amikor a szinpadról azt látom, hogy az első sorban lévő néző az óráját nézi.

— Van ennél rosszabb is — feleli a másik színész. — Amikor nézi az óráját, majd a füléhez emeli, hogy nem állt-e meg!

A SZIGORU ANYA

— Elmész kislányom? — Elmegyek. — Mikor jössz haza? — Amikor kedvem tartja. — Jól van kislányom. De ne később...

BOLOND VICC

Két bolond banánt eszik. Az egyik nem veszi le a gyümölcs héját. Kérdi a másik:

— Miért nem veszed le a héját? — Minek? — Ugyis tudom mi van benne!

SKÖT VICC

Mondja a postahivatalnok a skótnak: — Ez a levél nehéz, még kell bélyeget ráragasztani.

A sköt töpreng, majd így érvel:

— Nem volna semmi értelme. Attól még nehezebb lesz.

MÜTÉT

A cselédkönyves orvos élete első műtétéhez készülődik. Mondja neki a professzor:

— Aztán sok szerencsét fiatal barátom! Remélem, hogy a sok éles szerszám nem sebz meg.

Xépesiap

Cousteau francia mélytengeri kutatóról tartott előadást Ramadier professzor, melynek során többek közt ezt mondta:

— Cousteau professzor mély vonzalom fűzte az uszályosokhoz. Közismert, hogy a halaknak még a hajuk szálát se volt képes meggörbíteni.

(Paris Match)

Heinz Oestergard divattervezőt megkérdezték, miért hozott olyan női kabátmodellt forgalomba, amelyet csak hátulról lehet begombolni. Ezt válaszolta:

— Helyesnek találtam, hogy valami olyat alkossak, amirehöz a nőnek feltétlenül férje segítségére van szüksége. Ez a kabát-modell pedig lehetőséget ad a férjnek, hogy feleségüknek segítségükre lehessenek.

(Schweizer Illustrierte Zeitung)

Egy belgrádi gyárigazgató a leghatározottabban ellenzi a női munkát. Allitását így okolta meg:

— Csúnya nőkkel a férfiak nem akarnak és szép nőkkel nem tudnak dolgozni.

(Schweizer Illustrierte Zeitung)

Penttilainen neves finn biológusnak előadást kellett tartani „A természetes életmód óvja a fogakat” címen. Előadását kénytelen volt elhalasztani, mert otthon felejtette műfogsorát.

(Dagens Nyheter, Stockholm)

Hirdetés a „Hoja” című argentinai lapban:

„Egykori állatszeliadó, aki legutóbb két oroszánál dolgozott, elhelyezkedne pénzbeszedőként, vagy éjjeli őrként.

A belga ékszerészek jubileumi kongresszusának tiszteletére stilszerűen Hebel „Gyges s gyűrűje” című darabot fogják bemutatni.

(Dagens Nyheter)

Az Egyesült Államokban a kutyák hadilábon állnak a postásokkal. Évente több mint hater postást haragnak meg a kutyák postakézcsúsítás közben. Ezért most az amerikai postásokat egy olyan övvel látják el, melyre olaj- és borskeveréket tartalmazó üveget lehet felszerelni. Gombnyomásra a maró folyadékot az állat szemébe lehet fecskendezni.

Az eddigi tapasztalatok szerint, az új intézkedés biztos védelmet nyújt a postásoknak kutyaharapás ellen.

(Time, Chicago)

Egy ismert londoni szabó szalonban ruhát rendelt egy férfi. Ennek elkészítése nem volt egyszerű, mert a férfi derékbőssége 5 láb és 7 inc volt. A ruhához 21 és fél láb anyagot kellett felhasználni.

— Ugy érzem magam, mintha sátorkészítő lennék — mondotta a megdöbbsent és tanácstalan szabómester.

(Tailor and Cutter)

APRÓ BÖLCSESSEGEK

Emlékműveket állítótól csak nagy embereknek állítanak, de azokból a valószínűleg kis madaraknak van hasznuk.

A realista megérti, hogy az élettől nem lehet többet várni, mint amennyit az ember abba investált s még ebből is természetesen le kell vonni a forgalmi adót.

Egy fiatalember sohasem olyan okos, mint amilyennek az anyja látja, és biztosan nem olyan buta, mint amilyennek az anyosa gondolja.

Engedelmeskedni könyvebb, mint gondolkozni.

Az „igen”-t általában házasulandók mondják az esküvői szertartás alkalmával, többnyire kevés meggyőződéssel.

ZENEÉLET

ÜNNEP UTÁN

Az Állami Turisahivatal, mely a hathétre terjedő 5-ik Zenei ünnepséget rendezte, meg lehet elégedve az elért eredménnyel, mivel a látogatottságot illetően a Fesztivál messze felülmulta a múlt évét.

A Filharmonikusok Beethoven-ciklusa Jozsef Krips vezénylete mellett az évad és a zenei ünnepség legkimagaslóbb eseményét képezte, bár, érthetetlen módon, az első koncertek nem voltak kihasználva. A sznoboknak már nem imponál Beethoven (akit „otthon”) a legnagyobbakkal hallottak már, így nem volt társadalmilag sem kötelező meghallgatása itt is!), s a „tömeg” csak a „cimes” szimfóniák iránt érdeklődött, mint a „Pásztorál”, az „Eroica”, vagy a híres-vezetves Kilenvedik, melyben, mint köz tudomásu, milliókat ölgetnek...

Ez a Beethoven-sorozat új adalról világított rá a szimfóniákra és annyi közepes, vagy félíg megoldott előadás után a 9-ik kivételével, eszményien költői és tüköletesen kivitelezett értelmezésben mutatta be őket a közönségnek.

Izrael zeneszerzői és elő-

adói ezuttal valamivel jobban voltak képviselve, mint az elmúlt évben: a zongoristák közül Frank Pelleg, Mindru Katz és Daniel Barnbojm magas színvonalu közreműködése mellett Pártos Ödön mint komponista és brácsás, Uzi Wieszel csellista, a Menuhin-kamarazene-esteken szerepelt. Karmestereink közül Gary Bertini elsőrendű formában csillogtatta tehetségét és képviselve voltak az összes koncertező zenekarok, az IPO, Kol Jiszráél és a haifai Városi Zenekar, valamint a Rinat, a Tel Aviv és a haifai Kamara-körösök.

Kimagasló eseményeként könyvelhetjük el Jehudi Menuhin, Pártos és Bartók-előadásait (ugy lát-szik, a magyarok fekszenek legközelebb hozzá), a kiváló new-yorki Juilliard-onvégséges és az olasz Marenzio-ének-hatos remek koncertjeit. Befejezésül, a múlt heti krónikámban közölt Stravinsky-ésbe-mutató koronázta a magas-színvonalu fesztivált. Feltűnő jelenség, hogy Operaházunk nem volt képviselve a Zenei ünnepség műsorán.

A Filharmónia új műsor-tervezete

Az elmúlt évad nem bővelkedett nagy eseményekben, de minden elfogultság

nélkül állíthatjuk, hogy Krips Beethoven-sorozatától eltérően, Doráti Antal alatt játszott a Filharmonikus Zenekar a legkitünőbbben. Münch szereplésekor nem tartózkodtam Izraelben, s így nem foglalthatók állást koncertjeihez, melyek nek, mint értesültem, szintén igen nagy sikerük volt.

Az új, október 18-án megnyíló évadnak mindössze 13 bérleti sorozatát Paray, Celibidache, Doráti, Solti (három szériával), Giulini, Meh-ta és Barbirolli vezényli. A hazaiak közül az erre valóban legalkalmasabbak: Georg Singer, Mose Acmon, a magyarszármaszú, többszörösen díjnyertes fiatal tehetség és Gary Bertini működnek közre a főbérleti sorozatban. A szólisták közül a szenzációs szovjetrosz csellista, Msztyiszláv Rostropovics és honfitársá-

Vladimir Askenázi, zongorista, valamint Claudio Arrau neve emelkedik ki, Nathan Milstein és Henrik Szering hegedűsöknél kívül.

Az évi tervezet, be kell vallanom, rendkívül kevés izgalmas, vagy akár különösebben érdekesnek mondható műsört tartalmaz: feltűnő, hogy a kiváló olasz karmester, Giulini két sorozatában egyetlen honfitársát sem szólaltatja meg, s meglehetősen konvencionális programokkal lép fel. A kivételek közé tartozik Beethoven „Missa Solemnis”-ének első izraeli előadása Doráti vezényletével, külföldi szólistákkal és Kodály „Psalmus Hungaricus”-a, melyet Solti György szándékszik bemutatni az izraeli közönségnek. Teljesen érthetetlen és értelmetlen módon — angolul: holott ha már nem eredeti magyar nyelven adják elő, vagy kitűnő ívrit-fordítása és a tel-avivi kórus egy is készült már egy ízben előadására... De mi indokolja a két angol fordítást? Solti még Mahler „Lied von der Erde”-jét is műsorra tűzte, két angol szólistával.

Érdekes ötlet Shakespeare „Romeo és Julia”-jára írott zeneművek közül háromnak előadása egy est keretében: Csajkovszkij Prokofjev és Berlioz zenéjével, Celibidache vezényletével. Ha az összeseket elő akarnák adni, öt est is alig volna elegendő... Örvedetes, hogy a jövő évi műsorban 3-4 izraeli mű kerül előadásra. A zenekar vezetősége bejelenti egyben, hogy eltökélt szándéka a közeljövőben Wagner és Strauss műveinek tulesedékes műsorát tűzése. Helyesen azt az álláspontot foglalja el a zenekar, hogy csak saját magát és a közönséget büntetné az eddigi kényszer-bojkott fenntartásával, mellyel az illető „antiszemitákat” sem miképpen nem büntetheti és műsorpolitikájában kizárólag a művészi és nem politikai szempontok lehetnek mértékadók. Igaz, hogy Stravinsky eltanácsolta nálunk a Wagner-művek előadását, de azt hiszem, ha rá hallgatnánk, egy sereg más komponista kerülne még tilalmi listára, t. i., akiket ő nem szeret, köztük alighanem Bartók is...

A rendkívül bérleti koncertek műsorát még nem állította össze véglegesen a zenekar, mely most jölmeg-érdemelt szabadságát élvezzi.

Incidens a jamboreen

Az amerikai Pennsylvania államban levő Valley Forge-ban megrendezett cserkész-jamboreen résztvevő izraeli küldöttség három tagja tegnap érkezett vissza Luddra az El Al géppével.

A cserkészek elmondották, hogy a jamboreen súlyos incidens történt, amikor egy libiai cserkész szemeköpte az egyik izraeli fiút. Ennek nyomán az izraeli delegáció panaszt nyújtott be a jamboree szervezőbizottságához, amely úgy határozott, hogy nem hívják meg a libiai cserkészeket a következő jamboreera.

Radio

PENTEK
6: Má tovu, 6:05: rövid hírek, 6:10: zenélő óra, 6:30: torna, 6:40: zenélő óra, 6:57: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hang-lemezsek, 7:45: izraeli dalok, 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés, 11:05: az elemiskolások rádióoktatása, 11:50: hanglemezsek, 12:15: népszerű koncert: Szymonowicz, Szonata Op. 9, David Ojsztrách (hegedű), Vladimir Jampolski (zongora), Brahms: Magyar táncok No. 11-12, Alfred Brendel és Walter Klien zongora négykezes, 13: déli zene, 13:30: hírek, 13:59: rövid hírek, 15:46: sábat dalok, 16: kábál-lát sábat műsora, 16:30: Az if-juságunk, 17: hírek, 17:06: A népegyetem adása, 17:25: klasszikus kivánság hangverseny, Mahler: „Das Lied von der Erde”, Kathleen Ferrier (kontra-alt), Julius Patzak (tenor) vez. Bruno Walter, 18:30: Irodalmi felőra, 19: hírek, 19:20: Sábát köszöntése, 19:40: Opera részlet, 20: Kol Jiszráél szimfonikus zenekarának műsora, 20:30: hírek, 20:45: „Egy csokortan”, 21:30: péntek esti koncert, Telemann: Chopin, Jacoby művek, 23: műsorzárás.
PÁRHUZAMOS MŰSOR
8: Rövid hírek, 8:02: hang-lemezsek és reklámok 10 óráig, 14: hanglemezsek 16: asszonyorvat, 16:30: kivánságmezek, 17: hírek, 17:05: izraeli dalok, 17:30: előadás, 17:35: könyvbizás, 18: műsorismertetés, 21: Innen-onnan, 22: hírek, 22:10: tánczene, 23: műsorzárás.
A HADSÉREG MŰSORA
18: Kivánságmezek, 18:55: heti szakasz, 19: hírek, 19:10: „A hét”, 19:45: péntek esti koncert, Sibelius művek, 20:30: hírek, 20:45: Dallam és ritmus, 22: Könyv műsor, 22:45: Esti dallamok, 23: műsorzárás.
SZOMBAT
Az izraeli rádió magyar adása a 423, 457 és 273 középhullámú hullalható, 20 órakor.
8: Adon olám, 8:15: izraeli dalok, 8:25: szombat egész Izraelben, 8:30: közérdekű közlemények, 8:45: ereci dalok, 9:15: A tudomány világa, 9:40: ívrit dalok kivánságműsora, 10: Az ország tájai, 10:20: A hét naplója, 10:55: műsorismertetés, 11: dalok, 11:30: Kellemes szórakozás, 12:15: Héber dalok, 12:45: A Zimria énekkarának műsora, 13: A Neger tájai, 13:30: hírek, 13:40: cházán dalok, 13:59: rövid hírek, 16: „Bidur 64”, 16:30: Az Ifjúságunk, 17: „Korunk zenéje”, 17:45: nyelv-lecke, 18: Kamarazene, Schumann, Stravinsky, 18:42: Robert Shaw kórusának műsora, Kern, Shaw és Frim dalok, 19: hírek, 19:20: Törzsek zenéje, 19:50: Hámvádlí és Melavé Málk műsora, 20:20: Tnách részletek, 20:30: hírek, 20:45: sportorvat, 21:25: „Mi a probléma?”, 22:05: Opera közvetítés, Haydn: „Lo Speciale” vezényel: Ferdinando Guarnieri, 23: műsorzárás.
PÁRHUZAMOS MŰSOR
17: Izraeli dalok, 17:30: „A feliratok beszélnek”, 18: hírek, 18:05: szórakoztató zene, 21: előadás, 21:35: tánczene, 22: hírek, 22:10: a tánczene folytatása, 23: hírek, 23:10: tánczene.
A HADSÉREG MŰSORA
18: kivánság hangverseny, 19: hírek, 19:15: klasszikus kivánság-hangverseny, Chopin, Concerto No. 1, 20: Sávuá tov, 20:30: hírek, 20:45: Sábát kimentetie, 21:15: A tábor éneke, 22: Népdalok, 22:30: műsorzárás.

közönség is, de jobban örvendett volna, ha ehelyett p. o. egy Haydn-szimfóniát hallott volna bájos vendégeitől. A zenekar és vezető karnagya, aki kitűnő munkájára büszke lehetett, igen meglepően ünnepélyesen részelt és számos virágcsokrot nyújtottak neki, a szólistáknak a koncertmesterek, sőt a zenekar zeneigazgatójának, dr. Ruth Railtonnak is.

Pataki László

HETI FILMLEVÉL

Sam, a jó szomszéd

MOGRABI-mozi

Ismét egy kitűnő amerikai filmvígjátékot láthatunk. Tipikus amerikai környezet, amerikai ötletek, a filmkészítés megszokott eszközei. Lényegileg meglehetősen bonyolult a történet, melynek hőse egy mintaszemély családi életet élő férfi, Sam, aki egy nirdető-vállalat szerény tisztviselője. A vállalat legnagyobb megrendelője meg akarja szakítani kapcsolatát a céggel, mert magányomozói kiderítették, hogy a vezető emberek kétes családi életet élők és az ő puritán-sága nem engedi meg, hogy ilyen emberekkel dolgozzék. Ezért gyorsan előrang-gatják a kis tisztviselőt, aki csakugyan mintapolgár, erkölcsös férfi, gondos családapa, és előléptetik.

Minden szép lenne, ha közben nem érne meg a boldog család barátja, aki a szomszédos villát bérlő ki és nem más történik vele, minthogy 15 millió dollárt örököl. Csakhogy az örökség feltételhez van kötve, mégpedig ahhoz, hogy boldog házaseletet kell éljen, de a szép fiatal-asszony már különváltan el férjétől és ezért kölcsön-kéri Sam-ot, a mintapolgárt, költözzék hozzá a szomszédos villába, arra a néhány napra, amíg a hatóságok meggyőződnek róla, hogy házasságban él és az mintaszere.

A láthatáron feltűnik a valódi férj is és a bonyodal-mak olyan áradata következik, amit nehéz is elképzelni. Ebből a valószínűtlen, de rendkívül fonák a lapállásból rengeteg humoros helyzet adódik és a közönség kitűnően mulat. Mondanunk sem kell, hogy a láthatáron feltűnő igazi férj arra kényszerül az örökség érdekében, hogy Sam feleségével költözzék össze. Feltételek, félreértések, detektívekkel folytatott bonyodalmas kiűz delmek tartják a filmet.

melyben néhány grandiózus ötlet is akad.

Mindehhez hozzájárul Jack Lemmon ragyogó alakítása. Kevés ilyen tüne-ményes filmsztárja van a hollywoodi égboltnak. Különleges humora, most kitűnően érvényesül ebben a szerepben, ahol állandó fél-reértések között kell élnie, ahol folyton szembeütközik igazi érzelmeivel, vágyaival, ahol felborul kiegyen-súlyozott szép élete és hős-ként kell viselkednie, ami nem simul eléggé egyénisé-géhez.

Partnere Romy Schneider, aki jól debütál Amerikában, hiszen ez a szerepe bő ér-vényesülési lehetőséget nyújt a részére. Nagy és változatos szerep, ahol meg-csillogtathatja humorát és támaszkodhat színjátszó rutinjára. Az amerikaiak egy kis hibát követnek el vele kapcsolatban azzal, hogy egyéniségéhez nem il-lő túl mondan arkikészítést kap, ami megfosztja őt attól a bájától, ami leg-több vonzerje.

A film nagy erőfeszítések jegyében született meg, ér-ződik rajta, hogy semmit nem sokalltak, semmilyen költségtől nem riadtak vissza és sok éves ötletgyűjteményt pazaroltak rá. Ma már csakis ilymódon képe-sek a hollywoodi boszorkánykonyhában sikeres filmvígjátékokat előállítani. Olyan nagy a versen-gés ebben a műfajban, hogy a közepes filmvígjátékok is sikertelenné marad-nak és elvész a belükük ölt munka, pénz. Ugyanakkor ha sikerül ilyen átitó ere-jű filmkomédiával a világ színe elé lépni, akkor sok millió dollár haszon várható. Ma már uralkodó mű-faj Hollywoodban az export vigjáték, mely az egész világon keresett cikk. A fen-ti filmkomédia nem tévesz-ti a hatását, hosszú ideig műsoron tartott darabja lesz a mi moziainknak is.

Vágy a szifák alatt

JARON-mozi

O'Neill világhírű szinda-rabjából készítették hat évvel ezelőtt ezt a filmet, melynek repriméje nyilván az adott indítékot, hogy Sophia Loren a főszereplője és a filmdiva izraeli tartózkodása növelte az iránta mutatkozó érdeklődést.

Mindemellett csakugyan kitűnő filmalkotásról van szó, melyben fiúk harcolnak apjuk ellen és egy fiatal mostoha asszony szeret be-

le az öreg férfi fiába (Phe-dra komplexum). Vad indu-latok, látványos jelenetek és kitűnő színjátás jellemzi ezt a filmet, mely egy nagy alkotóművész tollából írt drámából készült. Akik nem látták, jól teszik, ha nem mulasztják el megte-kinteni a filmet. Sophia Loren mellett kitűnő alakítást nyújt Anthony Perkins és Burl Ives.

VERTIGO

ALLENBY-mozi

Még egy jelentős film került ismét bemutatásra öt év után Hitchcock egyik izgalmas bűntügyi története. A mesterrendezőnek bár nem ez a legjobb műve, de egyike jeles alkotásainak és hatása egyöntetű az egész közönségre: szívszorongva, feszült lelkiállapotban mered mindenki a vászonra.

Tulságosan kihagyott történet, melynek végső rendeltetése, hogy a közön-

seg megtudja, ki volt a gyilkos. Amellett igen látványos háttérökön való üldözést lát a néző, mely bár még a némafilmek „dejből” ismerős, de még mindig nem téveszti el hatását.

Kim Novák és James Stewart a főszereplők, mindketten tökéletesen hajtják végre mindazt, amit a mesterrendező megköveteltőlük.

Z. D.

MA ISMÉT MEGNYITJUK
kibővített
speciális HANGLEMEZ üzletünket

★ A LEGJABB FELVÉTELEK AZ EGESZ VILÁGBÓL
★ LEGNAGYOBB VALASZTEK az országban

RADIO-UNION TEL-ÁVIV 116
DIZENGOFF

FIGYELEM! KERESSEN!
Talan talál valamit

→ **ALKALMI VÉTEL SÁRKUNKON**

HABIMAH
Tel-Aviv, szept. 5, szombat
A HELYTARTÓ
A kisteremben
UTAZÁS NINIVÉBE
Haifa, sejt. 5., szombat
A VERSENYFUTAS VÉGE

IZRAELI OPERA
1964 szept. 5, szombat
Csajkovszki
„ANYEGIN”
c. operájának bemutatója

Utolsó két előadás

MAX PERLMAN
és
GITA GALINA
„NUSZN
vőlegény lett”
Vezényel:
MARCEI KREISLER

Péntek, sejt. 4.,
TEL-CHÁNAN
8.30

Szombat, sejt. 5.,
TEL-ÁVIV
„Ohel-Sém”, 8.30
utóljára

T.A., „Tchélet” mozi
(Léghűtés) 4—7.30—9.30

A Kohlhesels lányok
LISELOTTE PULVER
kettős szerepben
Rövidesen:
A fekete-fehér-piros mennyezetes ágy

mesiap
francia mélyten-
ról tartott elő-
adier professzor,
rán többek közt
eau professzort
alom fűzte az
oz. Közismert,
knak még a ha-
se volt képes
i.
(Paris Match)
stergard ávát-
gkérdézték, m-
lyan nő kabát-
galombá, ame-
itúlról lehet be-
z választása;
esnek találtam,
olyat alkossak,
őnek feltétlenül
igére van szük-
kábát-modell pe-
get ad a férjek-
plességüknek se-
chessenek.
(ustrierte Zeitung)
radi gyarigaz-
atározottabban
i munkát. Alli-
ota meg:
a nőkel a fér-
karnak és szép
tudnak dolgoz-
(ustrierte Zeitung)
en neves finn
előadást kellett
ermészetes élet-
fogakat” címen.
kénytelen volt
mert otthon
ifogorát.
yheter, Stockholm)
a „Hoja” című
ppan:
állatszeldítő,
p két oroszlan-
t, elhelyezkedne
ként, vagy éjjeli
(Dagens Nyheter)
ült Államokban
adilábon állnak
ü. Évente több
postást harap-
nyák postakéz-
en. Ezért most
postásokat egy
átják el, mely-
borskeveréket
veget lehet fel-
bnyomásra a
lékot az állat
t fecskendezni.
tapasztalatok
intézkedés biz-
nyújt a postá-
aharapás ellen.
(Time, Chicago)
t Londoni szobá
hát rendelt egy
elkészítése nem
ü, mert a férfi
5 láb és 7 incs
ához 21 és fél
kellett felhasz-
erzem magam,
késztítő lennék
a megdöbben
n szabómaster
(Hoir and Cutter)
★
CESSÉGEK
veket állítólag
nbereknek áll-
okból a való-
adaraknak van
megérti, hogy
m lehet többet
amennyit az
nvesztál s még
mésztesen le
forgalmi adó.
ember sohasem
mint amilyen-
látja, és bizto-
an buta, mint
z anyósa mond
eskedni köny-
gondolkozni.
t általában há-
mondják az os-
rtás alkalmá-
re kevés meg-

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

A Z É V A S S Z O N Y A I

Arccal a divat felé:

A nyugati világ sajtója honosította meg a szokást, hogy újév közeledtével megválasztják „az év emberét”. Az kapja a sajtótól ezt a kitüntető címet, aki a leginkább vitatott a közvélemény érdeklődését, illetve rokonszenvét az elmúlt esztendőben.

Ezzel a héber sajtó női magazinja, a „Láisa” ugyan csak kitért magáért: az elmúlt év tíz izraeli asszonyát választotta meg. Ime, a tíz nő — a magazin kitüntettjei:

1. Paula Ben Gurion

A volt miniszterelnök hitvese azért került az első helyre, mert tizenöt éven át töltötte be a miniszterelnök feleségének alkotmányosan nem körülhatárolt, de mégis rendkívül teletelőségteljes „munkakörét” és az elmúlt évben adta át ezt a könnyűnek éppen nem nevezhető társadalmi funkciót. Szókimondásával, puritán életvitelével, izes humorával az izraeli közvélemény általános rokonszenvét vitatja ki Paula asszony, aki árnyékként követi férjét minden politikai és társadalmi esemény színhelyére. Hivatalos lakóhelyük most Szde Bokér kibuc, s a volt miniszterelnök hitvese nem rejti véka alá véleményét: nem neki találták ki a közösségi életet. Sokszor kijelentette újságírók előtt, hogy nem érzi magát jól a kibucban — csak férje miatt „chálucoskodik”. Szerecsére Ben Gurion egyre élénkebben kapcsolódik be a belpolitikai harcokba, s most — Paula asszony nagy örömeire — ismét Tel Avivban, a Keren Kajmetem farsori lakásukban élnek.

2. Mirjám Eskol

A teljes ismeretlenségből került az érdeklődés homlokterébe Mirjám asszony, az új miniszterelnök ifjú felesége, aki házasságáig Izrael parlamentjében, a könyvtárban dolgozott. A nászútjuk elmaradt — írja

a héber női magazin cikkírója —, hiszen emlékeztet, hogy Eskol a chupá alól visszament a miniszterelnökségre, s folytatta munkáját. Mirjám asszony azal is rászolgált a kitüntetésre, hogy a házassága terelnők amerikai es franciaországi útján kimagasló sikerrel reprezentált.

3. Hadassza Ben-Itó

A járásbíró az izraeli bírói kar fiatal, tehetséges tagja, mindössze 37 éves. Hosszabb időn át egyik jónévtel avivi ügyvédi irodában dolgozott, az ország egyik legjobb büntügyi védője mellett, s nagy ügyvédi karrier várományosa volt. Mégis a bírói pályát választotta végül, s legfőbb érdeme, hogy az eléje kerülő fiatalok számára példát, egyszerűsmind javító-nevelő erejű büntetéseket mér.

4., 5., 6., 7. Ronit Rinat, Dafna Noj, Ofira Margalit és Jehudit Peri

Négy leányzó is helyet kapott az esztendő tíz izraeli asszonya között. Ezzel a négy lány közül a leginkább ismert Ronit Rinat, a bájos haifai kislány. Izrael 1964. évi szépségkirálynője — a nagy amerikai nemzetközi versenyen a világszépségkirálynőnek második udvarhölgye lett.

Mint minden évben, az idén is résztvettek a megválasztott szépségek külföldi versenyeken is, s nagy örömmel emlékeznek a bájos haifai kislány. Izrael 1964. évi szépségkirálynője — a nagy amerikai nemzetközi versenyen a világszépségkirálynőnek második udvarhölgye lett.

8. Stella Lévi

„Örségváltás” volt az idén hadseregünk női alakulatának élén: Stella Lévi alvezetését vette át a katonalányok főparancsnoki tisztét. A rokonszenves főparancsnok néhány nappal azután, hogy elfoglalta új beosztását, interjút adott az Új Kelet munkatársának is, körvonalazván azt a fontos szerepet, amely a katonalányokra hárul az izraeli hadseregben. Az interjúban is hangsúlyozta és

azóta is abban az irányban tevékenykedik Stella Lévi asszony, hogy a mamákat meggyőzze: nevelni kell a lányokat a katonalétre, s a szolgálat ideje alatt együtt kell működni a parancsnokkal, hogy minél eredményesebbek és értékesebbek legyenek az egyenruhában töltött hónapok — a katonalány jövője, kialakuló életpályája szempontjából.

9. Rivka Ráz

A fiatal színésznő nevéhez fűződik az év egyik legnagyobb sikere: ő játszotta a „My fair lady” főszerepét. Egy magasra ívelő színészi pályára fontos állomásánál voltak jelen azok a tízezek, akiknek alkalmuk volt látni a tehetséges színésznő kiugrását ebben a szerepben. Mind a kritika, mint a színházi közvélemény osztatlan lelkesedéssel nyugtázta Rivka Ráz plasztikus alakítását ebben a nehéz, de hálás szerepben.

A fiatal színésznő nevéhez fűződik az év egyik legnagyobb sikere: ő játszotta a „My fair lady” főszerepét. Egy magasra ívelő színészi pályára fontos állomásánál voltak jelen azok a tízezek, akiknek alkalmuk volt látni a tehetséges színésznő kiugrását ebben a nehéz, de hálás szerepben.

10. Gizella Kafri

A tragikus sorsú choloni asszony ügye valósággal megrázta az izraeli közvéleményt. Gizella Kafri olyasmit tett, amely nemcsak a bíróság értékelését, de a társadalom minden rétegének pozitív, illetve negatív állásfoglalását váltotta ki. Megolté magatehetetlen gyermekét, s a bíróság büntösnek mondotta ki, noha méltónak ítélte a társadalom részvételére. Az elítélt asszony jelenleg nem börtönben, hanem choloni otthonában várja Izrael elnökének döntését, Sázár elnök előtt fekszik ugyanis Gizella Kafri kegyelmi kérvénye. Azt hisszük, az elítélt asszony nem azért kapott helyet a „Láisa” által megválasztott „Az év asszonyai” között, mert a lap szerkesztőségi gárdája minden vonatkozásban melléje

áll az ügyben, hanem azért, mert a tragikus ügy értelmétől függetlenül, s en kemény, tiszteletreméltó magatartást tanúsított a bírálótól Kafri asszony az eljárás egész tartama alatt. Még azok is megállapították ezt, akik mélyszégyen elítélték tettet, s a bíróság ítéletét túl enyhének találják.

Bemutató az ATA-gyárban

Kfár Atára rándultak le a napokban az izraeli napilapok női rovatának munkatársai. A kellemes kirándulás tengelyében egy zártkörű, szakmai divatbemutató volt, amelyet rövidesen követ az ATA nagy, öszi bemutatója.

Készültségek és a praktikus, műanyagból szabottvarrott ruhák aratták.

Ami az eladhatóság kérdését illeti, Breit Frigyes, a tel-avivi Dizengoff utcai ATA-üzlet vezetője azt mondta nekünk, hogy a vásárló publikum szinte alig tud betelni az alapanyagában és fazonjában egyaránt újjászületett cikkekkel, s csak a legnagyobb nehézségek árán sikerül az üzlet rendszeres áruellátását biztosítani a vásárlási igények állandó fokozódása miatt.

E sorok írója elkényeztetett helyzetben van az ATA-gyár női osztályán, ugyanis három vezető szakemberrel beszél azonos nyelvet: az osztály vezetője Moller Cipora asszony — a gyáralapító Hans Moller özvegye —, a helyettese, Perla Ráchel és a legnagyobb ATA divat-szaküzlet, a tel-avivi Dizengoffon élő fényszelekt vezetője, Breit Frigyes — mindhárom magyar-zsidók.

A Dizengoff utcai üzletnél nincs nagyobb és szebb a jelenlegi hálózatukban, de Breit Frigyes szerint, rövid időn belül további három-négy hasonló színvonalú áruházat kell nyitnia az ATA cégnek, mert ez az üzletpolitikai lépés ugyanis következik a gyártási politika új, a nők divatigényeit fokozottan tisztelő irányvonalból (h. s.)

Köztudomású, hogy az ATA évtizedeken át azonosul a fogalom volt Izraelben az egyszerű viselet fogalmával. A jutányos árak is e fogalomhoz tartoztak de ezen a téren nincsenek változások. Az ATA jelenleg is a kispénzü, illetve a közép-rétegek gyártója. — csak éppen megsokszorozódott a figyelem, amelyet a női divat osztályra s a gyártmányok izlésességére, ötletességére fordítanak az ATA-ban.

Eredeti angol terylene szoknyák 21.— fontért Terylene nadrág, és svájci ballonselyem anyag. — Kétféles terylene kosztim Személyesen küldjük repülőpostán Romániába BINDER Konfekció műhely T. A., Nachlat Benjámin 21 Telefon 63081. שנה טובה

A hazai és külföldi piac egyaránt gyorsan és pozitívan reagált arra, hogy új szelek fújnak Kfár Ata felől: a legutóbbi három évben megháromszorozódott a termelésük a női ruhák osztályán.

A. Berman bemutatja:

A Palmiri - Benneweis

CIRKUSZ

Haifa, „Egged”-migrás a bát-gálmi fordulónál CSAK RÖVID IDEIG, az európai út előtt. Előadások naponta 4.30 és 8.30 órakor. Szombat este 6.45 és 9.30-kor

Jegyváltás az irodákban és a cirkusz pénztárainál reggel 9 óráig.

Csoportos látogatások csak szeptember 18-ig. A különböző szervezettek, kibucok és más intézmények igyekezzenek még a cirkusz eltávozása előtt jegyeket rendelni a cirkusz irodájában: telefon: 532222

Az előadás utáni közlekedés biztosítva.

GOTTEX

H A Z

kíván összes üzletfeleinek és barátainak

boldog újévet!

EGYRE TÖBB ember jár a Dizengoffon EGYRE TÖBB ember vásárol

SKANDINÁVIA

BUTORT

Tel-Aviv, Dizengoff-út 146. Tel. 231602 Új oléknak, diplomatáknak, ideiglenes lakosoknak vámmentesen

PAPLAN AGYNEMŰ KELENGYE CIKKEK luxus kivitelben az ismert bukaresti „LUXOR” cégnél Rch. Dizengoff 109 T.A. (Rowal kávéház mellett)

RECHOVOT figyelem! Órák — világmárkát elkészert és ajándéktárgyakat vásároljon SOLOMON és SIMON optikai szaküzletében Herzi 194 שנה טובה

ÁTALAKÍTÁS MIATT KIÁRUSÍTJUK

(likvidáljuk) raktáron lévő bútorainkat Duplászopá, divatos szövettel 310. — Komplet hálószoba gummimatracral 1450. — Kétféletes szekrények nagy választékban »HAREHIT« TEL-AVIV Ben-Jehuda 78 שנה טובה ומבורכה

Üdülés az ország minden részében részletfizetésre is.

Folytatódik az előjegyzés a kitűnő penziókba és utulóba az ország minden részében: Naharia, Cfat, Natanja, Askelon, Haifa, Jeruzsálem, Zichron-Jákov, Tivon, Gadera, Metula. Ne várjon az utolsó percig. Kényelme érdekében rendeljen helyet azonnal. Továbbá mindent megkap náunk, amire szüksége van, cipőfűzőtől szobabátorig. Kérve van részletfizetésre.

„TÁAM-CHAJIM” Ltd., T. A., Allenby 27., utolsó üzlet az udvarban. Telefon 57085.

„Magda füző

FÜZÖK • MELLTARTOK • KESZEN és MERETRE SAJÁT KÉSZÍTMÉNYŰ KÜLÖNLEGES FÜZÖK. TEL-AVIV, Dizengoff-u. 155 TELEFON 227284

P. GORNSTEIN impresszárió bemutatja a nagy művészt:

Jákov Ben-Ami a Sámson és Delila

c. tragikomédiában.

Irta: S. LANGE ★ Rendező: JAKOV BEN AMI Dízletlek: M. TEITELBAUM.

Szereplők, sorrendben: HAS GRODNER, LERNER LEIB, SCHLANGER LEA, TACHMAN PAULINA, TOPER INO, WIDETZKY JOSZEF, WOLFOWITS NATAN

BEMUTATÓK: Szeptember 16, szerda, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 9 órakor Szeptember 17, csütörtök, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 8.30-kor Szeptember 19, szombat, TEL-AVIV, „Ohel-Sém”, 7—9.30 Szeptember 21, hétfő, TEL-AVIV, „Ohel Sém”, 7—9.30-kor Szeptember 18, péntek, CHOLON, „Armon” 8.30 órakor Szeptember 20, vasárnap, CHOLON, „Armon” 8.30 órakor Szeptember 23, szerda, JERUZSALEM, Bét Hiszadtrut, 8.45 Szeptember 25, péntek, BEER-SÉVA, „Keren”, 8.30 órakor Szeptember 27, vasárnap, HAIFA, „Orah”, 8.30 órakor Jegyek árusítása szeptember 1., kedd d. e. 10 óráig a tel-avivi és az ország összes jegyirodáiban.

Izraeli éjszakák

CHANA ROVINA — AZ ANYA

A Habima szeptember végén felújítja az eredeti szepozitásban és rendezésben Karel Capek „Az anya” című színművét. A darabot nemzeti színházunk először a harmincas években mutatta be, majd kisebb-nagyobb megszakításokkal ismét műsorra tűzte. Az anya címszerepét ezúttal is Chána Rovina játssza, akit legutóbb egy évvel ezelőtt láttunk Pirandello „Ki-ki a

EVA LI-ON

maga igazát” című színművének főszerepében.

A Habima első premijere október huszadikán lesz, amikor Amnon Meszkin rendezésében előadják Jiszraél Eliraz „Három asszony sárgában” című drámáját, amely Mózes és a környezetéhez tartozó három asszony történetét mondja el. Néhány nappal később lesz Shakespeare „Tévedések vigjátéka” című művének premijere Etienne Debel rendezésében. Ebben a darabban Rónai Andrásnak is jelentős szerepe van. Egy hónappal később Jicchákn Babel, a Sztálin által legyilkoltott nagyszerű zsidó író művét, a „Naple-

A hivatásos művészek között találjuk Amiram Rigát zongoraművészt és a haifai szimfonikus zenekart. A natanjai szukoti fesztivál összes résztvevői minden ellenszolgáltatás nélkül lépnek fel.

EVA LI-ON BÉCSBEN VENDEGSZEREPEL

Eva Li-On, a Habima bécsi származású művésznője, akit az osztrák fővárosban Eva Krabler néven jól ismernek, szeptember közepén Bécsbe utazik, ahol Oscar Wilde „Lady Windermere legyezője” című művéből készült musical egyik főszerepét játssza.

Eva Li-On utazása miatt egyelőre megszüntetik az „Utazás Ninivébe” előadásait, mert nem találtak meg felelő színésznőt, aki szerepét átvenné ebben a darabban, amelyet amugyis mérsékelt sikerrel játszanak.

HERTZKA SOSANA KÜLFÖLDI SIKERE

A külföldön nemzetközi díjat nyert ifjú művészek csoportjához egy magyarországi származású 18 éves csellista, Hertzka-Dán Sosana csatlakozott. A fiatal művésznő két éve tanul a párizsi zenekonzervatóriumban, ahol az évadzáró nyilvános hangversenyen az első díjjal jutalmazták.

Sosana 1957-ben a nagy menekültáradattal alijázott Magyarországról. Egy Izraelben vendégszereplő francia csellista meghallgatta játékát és párizsi tanulmányutrára hívta meg az ifjú új olá csellistát. Hertzka Sosana, Náchum Bernstein, az Amcor gyár egyik tulajdonosának anyagi támogatása révén Párizsba utazott s ott megismerkedett Cziffra Györggyel, a világhírű, magyarszármazású zongora művésszel, aki védőszár-

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

MEZ ÉS FULANK

Minden hírverés nélkül, már hónapok óta járja „Méz és fulánk” című humoros-szatirikus műsorával

Chána Rovina, leányával Hánával

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

A jeruzsálemi „nyári különleges ulpán” hallgatói között

Irta: Gervai Sándor

A HOH jeruzsálemi csoportja kezdeményezésére, a Szochnut Anyagi és a Központok minisztérium erkölcsi támogatásával, a nyári hónapokban „különleges ulpán” szerveztek a jeruzsálemi Brandeis-iskolában.

Ennek az ulpánnak a hallgatói csak diákok lehetnek 14-18 év között. Olyan lányok és fiúk, akik már szeptemberben folytatni akarják középiskolai tanulmányaikat, amelyeket még szülőföldjükön kezdtek el.

A záróünnepély esztendőnkön volt megtartva.

A hatalmas kultúrteremben olyan fiatalokat láttam, akik a Hitler elleni háború után születtek. Az antiszemitizmus hagyományos kirobbanásával már nem kellett szembenézniük. Legnagyobb részük Európa keleti részéről, vagy Amerikából jöttek a szüleikkel együtt.

Még jó, hogy a Brandeis ipariskola ilyen szépen fel van szerelve mindennel, amire a fiataloknak szüksége van. Így tehát röplabda-pálya, tornaterem állt a fiatalok rendelkezésére. Utána hideg-melegvizet tusoló terem. Olcsó és izés ebéd. Annyi tanterem, amennyi szükséges ahhoz, hogy elkerüljék a zsúfoltságot.

Ha az ablakon kinéztek, építés alatt álló házakat láttak.

Ebben a környezetben tanulnak a héber nyelvet hónapokon keresztül olyan fiatalok, akik Jeruzsálemben láttak először életükben héber betűt.

Egyrészt olyan országokból jött, ahol tiltva van a héber nyelv tanulása. A más sorsammokkal és beszédekkel — minden héber nyelven! — tarkított ünnepség végén beszélgettem a diákokkal és egyik tanárnőjükkal.

Smueli tanárnő, kora után ítéltve, beülhetne velük a padba. Ezen az ulpánon bebizonyította, hogy remekül megállja a helyét ilyen különleges pedagógiai feladattal szemben is.

— Tapasztalataimat a következőkben foglalthatom össze: Szerencsésnek és helyesnek bizonyult a korosztályok szerint felállított ulpán. A hangulat a tanítás

alatt jobb, természetesebb, derűsebb. Nem lehet kívánni egy ötvenéves asszonytól, aki a pokol minden szenvedését végigélte, hogy ugyanolyan odaadással figyeljen, mint egy izenőt éves lány, aki csak a jót tudja összehasonlítani — a jóval. Izraelben is arra törekszünk, hogy az ifjúság élete sebb legyen, mint a múltban. De ez a cél ma mindenütt a világon.

— Megkísérletem egy kis sé bevezetni őket a Biblia világába. Ezen a téren komoly érzelmi komplexumok keletkeztek. Őket úgy tanították, hogy a Bibliának egyetlen szava sem igaz. Minden mondata koholmány. Ilyen előkészítés után, én a Biblia alapján magyaráztam nekik a legújabb ásatások eredményeit. Azt hitték, a polondját járatom velük. Zavartan néztek rám. Ugy, mint akik azt gondolják: itt valami hazudott. Izrael történelmét elitkolták előttük.

— Mindezek figyelembevételével, az eredmény boldoggá tett bennünket Kedvesek, szorgalmasak és fegyelmekkel voltak. Már beszélnek héberül. Mert megvolt bennük az akarat és a tehetség. Izrael értelmiségének az elitje kerülhet ki közülük. Horvát Danniella pedig kimondottan, átlagon felüli tehetségű ballett-táncosnővé válhat, ha tovább folytatja tanulmányait. De, tudja, hogy van? Mi még szegény ország vagyunk. Az ingyenes oktatás bevezetése csak a jövőben lesz lehetséges.

Nem volt érdekelten ennek az újarú, európai zsidó származású ifjúságnak a véleményét meghallgatni a héber nyelvhez való viszonyukról.

— Minden népet megillet a kulturális örendekelési jog — mondták. — Izrael él vele. A nemzeti állam keretében visszatérünk a nemzeti nyelvünkhöz — a héberhez. Jobb későn, — mint soha!

Ez nem öncélú nyelvtanulás volt. Néhány napi szünet után — folytatják tovább középiskolai tanulmányaikat.

E különleges ulpán tanárainak véleménye szerint, — a rossz tanulók nem közülük fognak kikerülni.

A napokban Izraelbe érkező belgrádi együttes

mente”-t látjuk majd Srágá Friedmann rendezésében.

ZENEFESTIVÁL NATANJAN

Natanja városi tanácsa elhatározta, hogy megrendezi saját zenefesztiválját. Természetesen szó sem lehet monstre zenefesztiválról jeles külföldi vendégművészek részvételével, de a natanjai kis fesztivál alkalmat nyújt arra, hogy amatőr és hivatásos zeneművészeink megfelelő családi légkörben léphessenek a nagyközönség elé.

A 9 napig tartó fesztivál szeptember 19-én nyílik és 28-án, szukoti kimenetelének napján végződik.

Az amatőr művészek között résztvesz a fesztiválon natanjai és a Csefer-völgyi kamarazenekar, a chononi kamarazenekar, Tel Aviv városi alkalmazottainak és a Méir Sfeja gyermekfaluvégzett növendékeinek zenekara. A kórusok közül Kfár Smárjáhu gyerekeinek és Ejnát kibuc tagjainak ének-kara hallatja a hangját.

nyai alá vette. Sosana Cziffraéknál lakott és szinte mindennap együtt gyakorolt a nagy zongoristával. Hertzka Sosana most olaszországi hangversenykörúton van s partnere nem más, mint Cziffra György.

HOL AZ IGAZSÁG?

A jelenlegi színházi évad során bebizonyosodott, hogy gyakran lényeges nézeteltérés van a kritikusok és a színházi látogató közönség véleménye között. Vonatkozik ez elsősorban a haifai színház által bemutatott „Szentivánéji álom”-ra, amelyet a kritika valóságilag letaglózott, viszont a darab eddigi 75 előadását telt házak előtt játszották. A tel-avivi vendégelőadások jegeit már napokkal előbb elkapták és a jegyzérek sem panaszkodtak.

Hasonló volt a helyzet a Habimában a „Helytartó”-val is, amelyet közel három héten át csak félig telt házak előtt játszottak a lesújtó kritika miatt. Ezután váratlan fordulat történt és ma az a helyzet, hogy a Hochhuth darabot eddig

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

alatt jóformán minden télen hangversenykörútra mentek úgy az országban, mint külföldön. Az együtttest a napokban amerikai hangversenykörútra hívta meg az egyik ismert nemzetközi impresszárió és a turnéra valószínűleg 1965 februárjában kerül sor.

BACH-ESTEK

Frank Peleg, az ismert zongoraművész, aki a Stravinsky-hangverseny szölistája volt, elhatározta, hogy a jeruzsálemi kamarazenekar kíséretében két estén át előadja Johann Sebastian Bach zongorára írt összes szerzeményeit. Az első haifai hangversenyre tegnap, csütörtökön este került sor, míg a második Bach-estet szeptember 10-én tartja Peleg szintén Haifán. Szeptember 19-én és 26-án pedig Jeruzsálemben ismétli meg a két Bach-est műsorát.

AZ ISZRAELI VONOSNÉGYES

Az izraeli kamarazenekeket, főleg a kisebb együttéseket egymás után hívják meg külföldi hangversenykörútra. A meghívás vezetője az elismerés, ami megérdemelten kijár a művészeknek. A filharmonikus zenekar négy tagja: Jákov Menze cselló, Zeév Steiner viola, Alexander Tál és Mordecháj Juvál hegedű, az izraeli vonosnégyes név

ROVIDEN

Robert Stolz, a világhírű bécsi zeneszerző, aki eddig 50 operettet, 1200 dalt és mintegy 80 film kísérőzenéjét írta, augusztus 25-én ünnepele 75-ik születésnapját.

Néhány izraeli impresszárió Izraelbe akarja hozni a Laterna Magica (Varázslámpa) cseh színházat, amely műsorát a szokványos színpadi szövegben kívül pantomimból és táncrészletekből állítja össze, miközben a háttér, vagyis a díszleteket vetített filmjelenetek képezik.

Jaffa Járkoni énekesnő, aki Jochanan Zárai „Halleluja” című dalával első díjat nyert a zopoti fesztiválon, az ünnepek után európai körútra indul, amelynek keretében először néhány ismert párizsi éjszakai szórakozóhelyen lép fel.

Az Ajalon együttes, amelynek tagjai Mordecháj Járon, Gád Mann, Ejtán Lévi és Báruch Nádáv, a közeli napokban hazajön sikeres amerikai körútról, amelynek keretében többek között a Waldorf Astoria szállóban, a Carnegie Hallban, a Town Hallban, a Madison Square Garden és a chicagói operaházban léptek fel.

Fuchs Ávrám

ENY LITON

LEGKÖZELEBBI PREMIERJE

Dem kenig's tochter

SZOMBATI NAPTÁR

5724. elul 27.
1964. szept. 4. **Péntek.**
5724. elul 28.
1964. szept. 5. **Szombat.**
5724. elul 29.
1964. szept. 6. **Vasárnap.**
Érv. ros-hisáná.

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsálem 5.23
Tel-Aviv 5.41
Haifa 5.32

Szombat kimenetel:
Jeruzsálem 6.37
Tel-Aviv 6.34
Haifa 6.38

HETI SZAKASZ

Heti széria: Nicánim-Vajelech
Háftára: Szosz Ászesz
Jesújáhu 61.
Perek 5-6.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

Ügyeletes gyógyszerárak
Tel-Avivban

Péntek: Frenkel, King George 28, tel. 223721; Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63685; Kiteibitz, Hájáron 22, tel. 55566; Kasztel, Ibn Gvirol 147, tel. 43716.

Szombat: 8-19 óráig: Mágén Dávid, Allenby 35, telefon: 66426; Jehuda Hálevi, Reh. Jehuda Hálevi 91, tel. 65159; Grinberg, King George 46, tel. 226208; Merkáz Hácafón, Ben Jehuda 200, tel. 42523; Noga, Jaffa, Noga-mozi mellett, tel. 821896; Makkábi, Uj Makkábi-tér, tel. 31387.

Szombat: 19-10 óráig: Dr. Kohlberg, Allenby 23, tel. 55535; Frenkel, King George 28, tel. 223721; Zwicker, Sheinkin 27, tel. 63685; Jaffa, Ben Jehuda 172, tel. 224543; Noga, Jaffa, Noga-mozi mellett, tel. 821896; Makkábi, Uj Makkábi-tér, tel. 31387.

Rámát Gán
Péntek: Jiszráel, Rámát Jicchák, Tel Cháj - Truman sarok, tel. 722369.

Szombat: Chen, Jabotinsky 99, tel. 722434.

Natanja
Péntek: Merkáz.
Szombat: Natanja.

Rechovot
Péntek-szombat: Szegál, Herzl 134, tel. 95-1228.

Rison Lecion
Péntek-szombat: Málát, Kikár Hámojszám 1, tel. 911-621.

Cholon
Péntek-szombat: „Merkáz”, Kikár Weizmann.

ORVOSI SZOLGÁLAT

Tel-avivi orvosok szolgálatát, **péntek-szombat**

Dr. Eisen Fritz, Simson u. 5/a, tel. 225748; dr. Ikar Even Jakov, Epstein-u. 6, tel. 43281; dr. Szegál Dávid, Reh. Bloch 12 tel. 229860; dr. Simon Saul, Sd. KKL 43, tel. 231374; dr. Friedler Alexander, Reh. Nezi Chona 12 tel. 37073.

ADÁS - VÉTEL

Dr. DIEHL, DR. ROSEN
egészségtanú ortopéd cipők nökök és férfiaknak. Fél és magasszárú cipők (betűhöz is alkalmazás) új a gyári szándék modellek. Kedvező árak, „KATZ”, dípl. ortopéd, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 44.

H A I F A

FODRASZ-NÖK FIGYELMEBE! Ritka, alkalmi vétel: 2 hajszárítógép, 1 fodrász-szék, Kristály tükrök, potom áron eladóik. Mendelovitel, Tyon, Borochov-u. 27.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

JAFAN
Péntek: Balfour, Mészadé 1. telefon 2289.
Szombat: Rási, Bar-Giora 35. telefon: 68266.

Keresztretjévíny pályázati nyertesek
1. Abádi Ervin: Háfa utca utca című könyvét az 1339. sz. keresztretjévíny megféléi közüli Iványi Michael, Askelen, Atikot „C” 235/14.

2. Lilitan Roth: Buhódósem c. könyvét az 1240 sz. keresztretjévíny megféléi közüli Róoz Dávid, Chedera, Reh. Tarna 33.

3. S. Maugham: Minden hiába című könyvét az 1341 sz. keresztretjévíny megféléi közüli D. Strauss, Haifa, Sd. Um 58 nyerték.

A könyveket postán küldjük.

18 Uj Kelet 1964 IX 4

MINDENKINEK...

AKI ILLETI

KERESÉS

POCKINGI LAGERTAKSALMAT kérem, közölközve címet: Péteri Lipót, Ejn-Karem, Jeruzsálem.

A Maramarossziget-temesvári származású POLLAK MANÓC (cím: Noerát III. Blokk 471/2) ezton kéri alábbi jóbarátait, hogy lépjenek vele összeköttetésbe: a szigetli Beck Mária, a temesvári Sáfány Lili (Askelen), a nagykarolyi Weinberger Henrikné, Keitzer bádogos Mariska nevelő sőtörője és a temesvári származású Krausz Hilda (v. Irizné).

HÁZASSÁG

„FORTUNA” házasságközvetítő iroda, Haifa, Pevzner-u. 13. Telefon: 2495.

FELESÉGÜNK VENNÉK intelligens, korrekt urasszonyt, 40 évesig. Cím: POB 4202, Tel-Aviv, „No. 8508” részére.

Beiratkozási díj nélküli sikerült BOLDOG HÁZASSÁGOT költne a „YODOT” házasságközvetítő iroda útján, Tel-Aviv, Mäze-u. 54/5.

ÁLLÁS

FÜZÖ, MELLTARTÓ, FÜLDÖRÜHA varrónő munkát keres. „Uj ólá” jellegre a kiadóba.

KIADÓK HAZHOZ HORGOLAST. „Jakorolot” jellegre, T. A. POB. 831.

Keresünk gépen varró- és overlochozó nőket jerseyhez és kézi munkásknöket „I R I S”
T. A., Herzl-utca 39.

TÁRS

BEVEZETETT CUKRASZ keres műhelyel rendelkező közreműködő társat, Tel Avivban vagy környékén. Stark Jozsef, Cholon, Jessi Cohen; Mesziát Háolim 20/11.

RAMAT-JOSZEFBAN társat keresek, bevezetett gyümölcs- és zöldségüzletbe. Telefon: 827953. (12-2-ig).

KÜLÖNFÉLE

MUFOSOROK és JAVÍTÁSOK legolcsóbban. 30 perc alatt garanciával, a legújabb módszerrel. Fogadok bármelyik orvában. Tel-Aviv. Keren Kájemet arminé-kettő. Emil Zola-utca sarok Tel-222850.

A ZUCKERMANN FOGASZATI LABORATORIUM, expressz javítások tél órá alatt. E.-A., King George 5, tel. 62429.

FADALOMMENTES HAJ-ELTAVOLÍTÁS a legmodernebb villamos módszerrel. Teljes garancia. Díjmentes tanácsadás. MIRJAM HARARI, Tel-Aviv, Geuta-u. 11., tel. 56772.

RAMAT-JOSZEFBAN elotvezetések, hirdetések, mozi-, színházi-egy elővétel, ajándékok: DINA, virágüzletben. Merkáz 37. telefon 827862.

HOTEL-PENSION SEMADAR Jeruzsálem, Mosává Geruánit, telefon 33753. Az uszoda közelében. Magyar konyha.

DIPLOMAS PEDIKÜRÖS és MASSZŐR, modern gépekkel, levelezőlap hívásra házhoz megy. Borgos Imre, Ezra Ublacron, blokk 192/12.

BÖRKABATOK, CIPOK, bőrtáskák szakszerű újrafestése. Antilop kabátok vegyszertisztítása. Bőrfestés. „Arta” Tel-Aviv, Pinsker-u. 5.

KÖNYVTÁRAK

JÓ ES ÖR könyveket hivatali HARTSTEIN (azelőtt Jambor) köleskönyvtárból. T. A., Allenby 34. sz. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron veszek.

A Hitachdut Oléj Hungariz közleményei

BEÉR-SEVA
Ebben az esztendőben is szándékunkban áll az arra rászoruló hittevőreinket ünnepi csomagokkal támogatni. Ez csak közös erőfeszítéssel lehetséges. Eppen ezért kérünk mindenkit, hogy adományát a Central-Fotoban, Biber József úrnak adja át. — Előre is köszönjük fejezi ki a VEZETŐSÉG.

NATANJA
Az „Ohel Dávid” templom elöljárósága közli: Ros-hasáná előestéjén, vasárnap és első nap, hétfőn este 5.45-kor, mindkét reggel 7.30-kor kezdődik az imádkozás. Ünnepi beszédeket mond: Dr. Berg József rabbi. — Műszaf előimádkozó: Fábán Eliezer kántor.

Már csak órák vannak hátra az őszlendőből

Az idő jövőre is pénz lesz....
HIRDESSEN!
Nincs ennél gyorsabb és biztosabb módszer gazdasági problémáinak megoldására!

LAKÁS

LAKASAT BEBÉLŐDJE, eladja gyorsan és kedvezően Müny Ellenberg és Társa útján: Tel-Aviv, Jáve-u. 34. Telefon 62514 „Maldan”.

SZÉP LEVEGŐS, 1 1/2 SZOBÁS, összkomfortos lakás eladó BnÉ-Brák központjában. Előster, BnÉ-Brák, Avodá-u. 23., bejáratt a Rámában-utcaórol. — Következő kizárva.

KÜLSZENZERT szép két-szobás lakás átadó. — Givat-Rámában, Chana Szenes 28. — Krausz.

Szapir miniszter Peruban járt

Lima (Reuter). Pinchász Szapir pénzügyminiszter, aki szerdán Rio de Janeiróól jövet Peru fővárosába érkezett, látogatást tett Belaunde elnökkel és Salazar Villanova pénzügyminiszterrel. Szapir csak egy napot töltött Peruban, ahonnan Tokióba folytatta útját, a nemzetközi devizaalap és a Világbank konferenciájára.

JERUZSALEM

VILLANYBOROTVÁGEPEK eladása és javítása felkéréssel, 24 óra belül. Original alkatrészek minden gyártmányhoz. — Kaufmann, Jeruzsálem, Sansour épület, 111-es szoba (Bejáratt a Lanz-utcaóól).

ORVOSI SZOLGÁLAT
Péntek: Dr. Finkler, Reh. Borochov 51, Kirját Jovél, telefon 34581; dr. Schorr Jechiel, Reh. Rási 45, tel. — Bentwich Cvi, Reh. Rámban 30, tel. 33961; Bjtán Saul, Reh. Hámojszám 21/b., tel. 31416; Moskovicz Abraham, Reh. Hápalmách 12, tel. 36997; Rachimov Rámi, Reh. Chiszkijáhu 46, tel. 34318; Weisz Ráráél, Bajt Vögán, Sikun Chisachon, Block B, tel. 35274; Jack Bencion, Reh. Borochov 35, tel. 35773; Markovic Zalman, Derech Bét Lechem 94. Baka, tel. 37785; Preiss Jiszráél, Bét Hákerem, tel. 35132; Aviram Alexander, Reh. Schleien 7, Bét Hákerem, tel. 34523; Lichtenstein Jiszráél, Derech Bét Lechem 49, Baka, tel. 38140; Cháchámovics Mose, Reh. Hámelech George 62, tel. 33285.

Szombat: Finkler Kalman, Reh. Borochov 51, Kirját Jovél, 34581; Schorr Jechiel, Reh. Rási 45, Mókór Báruch, sjtán Saul, Reh. Hámojszám 21/b., tel. 31416; Aviram Alexander, Reh. Schleien 7, Bét Hákerem, Reh. 34528; Jack Bencion, Reh. Borochov 35, tel. 35773; Markovic Zalman, Derech Bét Lechem 94, Baka, tel. 37785; Lichtenstein Jiszráél, Derech Bét Lechem 49, tel. 38140; Rachimov Rámi, Reh. Chiszkijáhu: Hámelech 46, tel. 34318; Weisz Rafael, Bajt Vögán, Sikun Chisachon, Block 2/7, tel. 35274; Bentwich Cvi, Reh. Rámban 30, tel. 33961. Cháchámovics Mose, Reh. Hámelech George 62., tel. 33285.

Tojással dobálta meg az angol királynőt

Glasgow (UPI). — Egy asszony három tojást hajította Elizabeth királynő autójára felé. A tojások célt tévesztettek, a királynő folytatta útját és valószínűleg észre sem vette az esetet. A rendőrség letartóztatott egy közepkorú asszonyt és a közeli rendőrállomason ki hallgatta, majd orvos felügyelet alá helyezte. Thomas Goodall, a helyi rendőrség főnöke kijelentette, hogy az incidensnek nincs politikai jellege és az asszony semmiféle mozgalmal nincs kapcsolatban. Elizabeth királynő egy új hid felavatásán vett részt Skóciában.

Az indiai árvíz

New Delhi (Reuter). — Az indiai flotta tíz búvárt hoztak repülőgépen Bombayból, hogy segítsenek megállítani az árvízt, mely előtötte New Delhi nyugati külvárosait és már öt ember halálát okozta. A búvárok megkísérik az árvízterületen felrobantanti csatornahálózatot elzáró akadályokat. Az árvíz hatalmas köveket sodort a 15 méter mélységben levő csatornába és ez megakadályozza, hogy a városba behatolt víz lefolyjon.

A kormány 500 bariáóból álló flottát mozgósított, hogy kimentse a lakosságot 26 faluból, amelyet New Delhi környékén elzár az árvíz.

KÖZÉRTÉKÜ KÖZLEMÉNYEK

POSTAÜGYI MINISZTERIUM
Telefonszámok változása Haifán:
Ma, pénteken, 1964 szeptember 4-én (5724 elul 27), délelben 13 órakor megváltoztatják Haifa azokat az összes telefontszámokat, amelyek „2”, „3”, „4” számjeggyel kezdődnek.
Az új telefontszámok öt számjeggyel állanak majd és „6”-os számjeggyel kezdődnek. A többi 4 számjegy változatlan marad.
Az új telefontszámok érvénybelépéséig egyidejűleg a haifai telefonközpontban hanglemez fogja informálni a változásról azokat, akik a régi számot tárcsázzák.

Közvetlen tárcsázás Bét Semesél
A bét-semesi telefonközpont 1964 szeptember 3-án bekapcsolták a közvetlen tárcsázással működő országos hálózatba.
Tárcsázási szabályok: Bét-Semesből Jeruzsálembé először a „9”-es számot kell tárcs. mi és azután a kért számot.
Bét-Semesből az ország különböző részeibe először az illető körzet állandó hívószámát kell tárcsázni (Tel-Aviv 03; Haifa 04; Beér-Séva 057; Askelen 051; Natanja 053; Chedera 063; Afula 065; Tibéria 067; Ejlát 059), majd az óhajított számot.
Jeruzsálemből Bét-Semesbe először „91”-et kell tárcsázni, majd a kívánt számot.
Az ország minden részéből a bét-semesi telefonközponttal való beszélgetéshez előbb „0291”-et kell tárcsázni és azután a kívánt számot.
A Jeruzsálem és Bét-Semes közötti telefonbeszélgetések árát a „Daled”-tarifa szerint állapítják meg (7-16 óra között 45 másodperc, délel után 4 és másnap reggel 7 óra között pedig 90 másodperc számít egy beszélgetésnek). Bét-Semes és az ország más részei közötti beszélgetéseket a „Vav”-tarifa szerint számolják el, vagyis a nappali órákban 20 másodperc, az esti és éjszakai órákban pedig minden 40 másodperc számít egy beszélgetésnek.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

JERUZSALEMBEN
Péntek: Reznik, Reh. Azá 15. telefon 33662.
Szombat: Ora, Reh. Hámelech George 27., tel. 22043.

A katolikus egyház célja: a zsidó nép megtérítése

Erősen módosított formában kerül az ekumenikus zsinat folytatólagos ülészsaka elé a zsidókra vonatkozó vatikáni okmány — A referátum eltilti az antiszemitizmust és a zsidók elleni félrevezetést

New York, (STA). — A „zsidó okmány” új verzióját terjesztik a folytatólagos tárgyalásra összehívott ekumenikus zsinat delegátusai között. Az okmány egyik cikkelye kifejezi a katolikus egyháznak azt az óhaját, hogy a zsidókat megtérítse a keresztény hitre.

A New York Herald Tribune tegnap azzal a megjegyzéssel közölte a hírt, hogy

az okmány megdöbbenette azokat a zsidó személyiségeket, akiknek a kezébe került.

A lap úgy értesült, hogy az okmányt a szeptember 14-én Rómában újra összeülő egyetemes vatikáni zsinat elé terjesztik. Ez a javaslat azonban éles ellentétben áll azzal az okmánnyal, amelyet a tanács második ülészsaka elé terjesztettek. Az új verzió nemcsak az egyháznak azt a kívánságát fejezi ki, hogy megtérítse a zsidókat, hanem

egyetlen szóval sem említi meg az eredeti okmányban azt a szándékát, hogy felmentse a zsidókat Krisztus megfeszítésének vádjától.

Az előbbi okmány megállapította, hogy Krisztus haláláért az egész emberiség és nemcsak a zsidók felelősek.

Az okmányban a zsidókra vonatkozó része szóról-szóra a következőképpen hangzik:

„Emlékezni kell arra, hogy a zsidó népek az egyházzal való szövetsége egyike a keresztény reményegeknek. Pál apostol tanítása nyomán az egyház megingathatatlanul hisz abban a szándékban, hogy ezt a népet betelje Isten követőinek táborába, amelyet Jézus tanítása teremtett meg. Ezért mindenkinél óvakoználunk attól, hogy elítélje a zsidóságot, mint bűnös népet, akár a katekizmus révén, akár Isten szavának terjesztése során, vagy pedig viták hevében.”

Nem szabad mondani olyasmint, amely félrevezeti a népet a zsidók tekintetében.”

A Krisztus megfeszítésére vonatkozó rész a következő mondatban fejeződik ki:

„Örökölni kell attól, hogy a mai kor zsidóira

Irene holland hercegnő gyermekét vár

Hága, (Reuter). — A Der Neue Limburger című vidéki katolikus lap tegnap madridi jelentésben közölte, hogy Irene holland hercegnő gyermeket vár. A lap az első oldalon közli a hercegnő képét, amelyen állapotos ruhában látható.

Mint emlékeztet, Irene hercegnő lemondott trónörökösödési jogáról, hogy szüleinek és a holland közvélemény akaratára ellen, férjhez mehessen a Bourbon-Párma házbeli Carlos Hugo herceghez, az egyik spanyol trónkövetelőhöz. A házasságot áprilisban kötötték meg Rómában. Hollandiában nagy vihart keltett az esküvő, mert Irene hercegnő véglegesen kedvéért választotta a katolikus vallásra.

Uj olék Bármint behozhatóak külföldről vámentesen, gyári áron. **RADIO-PATERONNA** 328.- dollár, ab Tel-Aviv **WALLERSTEIN** Irod. Altag • Telefon 64916 Tel-Aviv, Allenby 50. II. em. 6-os ajtó — 9-1 és 4-7

hárítsák a felelősséget az ért a szenvedésért, amelyen Jézus keresztültment.”

Az antiszemitizmusról szóló rész az okmány bevezetőjében van és megállapítja, hogy az istenhitet a keresztények a zsidóktól örökölték, tehát a zsinatnak kötelessége, hogy a kölcsönös megértést és megbecsülést ajánlja, ami teológiai tanítás és testvéri megbé-

ALGIRBAN KIVÉGEZTÉK a lázadó Sáábáni ezredet

Ben Bella korlátozta a külföldi diplomaták közlekedési szabadságát

Algir, (IFP). — Mohamed Sáábáni ezredet, a legutóbbi algériai lázadás vezérét tegnap reggel kivégezték. Az ezredet Oránban ítélte halálra a bíróság.

Párisban ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Ben Bella kormánya szigorú intézkedéseket léptetett életbe a belföldi mozgolódsokkal szemben és úgy látják, ezzel kapcsolatosan is

Maléziában ostromállapotot rendeltek el

A kormány a Biztonsági Tanácsnál tett panaszt a területen leszállt indonéziai ejtőernyősök harci tevékenysége miatt, melyet Dzsakartában cáfolnak

Kuala Lumpur (Reuter). Sir Abdul Rachman, Malézia miniszterelnöke ostromállapotot rendelt el a fedderáció egész területére. A miniszterelnök a szerda éjjel tartott minisztertanács után tette ezt a közlést, amelyet azzal indokolt, hogy 30 indonéz ejtőernyős szállt le Malája déli részében és már harcra is keveredett a maléziai haderőkkel. A kormány a Biztonsági Tanácshoz fordult panasszal. „Ha vétóval találkozunk szembe magunkat — hangzik a hivatalos közlemény — akkor a kormány fenntartja magának a jogot, hogy minden szükséges lépést megtegyen az

ország területi épségének és szuverenitásának a megvédésére.” Indonézia eddig csak Borneo szigetére, közvetlenül az indonéz határok mellett fekvő maléziai területekre küldött katonákat és ez az első eset, hogy a malájai szárazföldön ejtőernyősök szálltak le. Dzsakartában az indonéz külügyminisztérium szóvivője megcáfolta az ejtőernyősökről szóló hírt és azt állította, hogy azt Kuala Lumpurban találták ki. A maléziai kormány két órán át tartó minisztertanácsán résztvett Reginald Modling angol pénzügyminiszter is.

A vágóhídi monopólium megokolására kötelezték Tel Aviv városát

Hálévi főbíró a földművelésügyi miniszter és az állat-értékesítő tanács ellen is adott ki order nisi idézést

Dr. Benjámin Hálévi főbíró order nisi ben kötelezte a földművelésügyi minisztert, az állatértékesítő tanácsot, Tel Aviv polgármesterét és a tel-avivi vágóhídi állatorvosát, hogy 30 napon belül indokolják meg, miért nem engedik meg a vágást a tel-avivi vágóhídon a magán marhakereskedőknek és ezáltal miért adnak monopóliumot a vágásra és a húsértékesítésre a Dromit és a Cfontit társaságoknak és a Márbeeknek. Az order nisi David Le-

Egyiptom nem járul hozzá a nemzetközi atomügynökség ellenőrzéséhez

Húszmillió fontsterlingbe fog kerülni az ott épülő atomkórház

Genf, (Reuter). — Az Egyesült Arab Köztársaság nem akarja felhasználni atommagyálait bombakísérletekre, annak ellenére, hogy egyes hírek szerint Izrael erre készül. — mondta a genfi „Atom a békeért” konferencián Szálách el-din Hádáját, az egyiptomi atomenergia bizottság elnöke. Mindamellett a kairói kormány nem hajlandó hozzájárulni a nemzetközi atomenergia ügyvivőség ellenőrzéséhez. Egyiptomnak az a felfogása, hogy az ügyvivőség megkülönböztetést gyakorol a fejlődő államokkal

szélesek révén érhető el és ez annál is inkább szükséges, mert az egyház elutasít magától minden rosszat, amelyet az embereknek okoznak és sajnálkozik a gyűlölködés, valamint a zsidókkal szembeni rossz viselkedés fölött, amelyet elítél.

A New York Herald Tribune a latin eredeti szövegnek néhány részét, a 32-ik, 33-ik és 34-ik cikkelyeket közli csupán.

korlátozták a külföldi diplomaták közlekedési szabadságát is. Másrésztől megállapítják, hogy az algériai lázadás nem terjedt ki az egész országra és mindössze néhány hegyvidékre, főleg Kabiliára és Dzsurdzurára korlátozódik. Ben Bella elnökei folytatják ugyan tevékenységüket, de az algériai kormány uralja a helyzetet.

ország területi épségének és szuverenitásának a megvédésére.”

Indonézia eddig csak Borneo szigetére, közvetlenül az indonéz határok mellett fekvő maléziai területekre küldött katonákat és ez az első eset, hogy a malájai szárazföldön ejtőernyősök szálltak le.

Dzsakartában az indonéz külügyminisztérium szóvivője megcáfolta az ejtőernyősökről szóló hírt és azt állította, hogy azt Kuala Lumpurban találták ki. A maléziai kormány két órán át tartó minisztertanácsán résztvett Reginald Modling angol pénzügyminiszter is.

chem tel-avivi jószágkereskedő és az általános kereskedő szervezetek kérték közösen. David Lechem elpanaszolta, hogy 24 éve foglalkozik vágóállat kereskedelemmel és vágással és megélhetését veszély fenyegeti, miután a főrabbinátus, a Marbek és a földművelésügyi miniszter között megállapodás jött létre, amely szerint a tel-avivi vágóhídon nem engedik meg a magánkereskedőknek a vágást. David Lechem szerint a megállapodás jogtalan

Az atommagyálait bombakísérletekre, annak ellenére, hogy egyes hírek szerint Izrael erre készül. — mondta a genfi „Atom a békeért” konferencián Szálách el-din Hádáját, az egyiptomi atomenergia bizottság elnöke. Mindamellett a kairói kormány nem hajlandó hozzájárulni a nemzetközi atomenergia ügyvivőség ellenőrzéséhez. Egyiptomnak az a felfogása, hogy az ügyvivőség megkülönböztetést gyakorol a fejlődő államokkal

szemben. Kétségtelen, hogy ezek az országok még igen messze vannak attól, hogy atombombát állítsanak elő. A továbbiakban Hádáját ismertette egy húszmillió fontsterling befektetéssel épülő atomüzem tervét, amelyre nemzetközi verseny pályázatot hirdettek. Ez az atommagyala 1969-ben fog elkészülni és áramtermelés mellett a tenger víz édesítésével is foglalkozni fog az Alexandriától nyugatra fekvő sivatag öntözésére. A tenger víz édesítésére vonatkozó kutatást Egyiptom közösen végzi Angliával és Nyugat-Németországgal

HIREK

ELŐFIZETESI DIJA HAVONTA 6.— IL. Tel-Aviv POB 831. Fiókkidőhívatalok:

HAIFA. Grünberger Schapira 13, tel. 62453 Irodai órá után: Tel. 527010.

JERUZSALEM: Landau Javec 7. Tel. 26046. Erdős Javec 7. Tel. 26046.

Fogadások az államelnöknél. Zálmán Sázár államelnök jeruzsálemi hivatalában tegnap fogadta Benjamin Jaffe ügyvédet és feleségét, valamint a cionista könyvtár vezetőségi tagjait, akik átnyújtották az államelnöknek a néhai Léb Jaffe írásait tartalmazó „Írások, levelek és naplók” című könyv első példányát. Ugyancsak fogadta az államelnök Jehuda Erezet, aki átnyújtotta az Ajánat kiadó vállalat gondozásában megjelent „A munkás és a nép” című kötetet, amely Berl Katzenelson válogatott írásait tartalmazza.

* Mindenki tudja már: legnagyobb választék hanglemezekben, szakkönyvekben, szépirodalomban az Allenby könyvtárban, Tel-Aviv, Allenby 11.

A felsőbbrendű folyosóján érte utol a halál. — A jeruzsálemi felsőbbrendű valamennyi alkalmazottja megdöbben és lelke mélyéig megrázkódott, amikor a bíróság folyosóján váratlanul összeesett Noach Eckhauser 70 éves báb-jámi lakos, aki hivatalos ügyben tartózkodott a bíróságon. Az idős embert nyomban a Hadassa kórházba vitték, de az orvos sem tudott segíteni rajta és csak a beállott halált állapíthatta meg. Azt hiszik, hogy az idős embert szélhűtés érte.

* Legszebb női taskák. Evatol. Tel-Aviv, Allenby-út 90. Készítői árak

Másnak adták oda a Supermarketben felejtett pénztárcáját. A rámt-gáni Lea Mizráchi feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Super-Solban hagyott erszényéből ismeretlen tettes ellopott 100 fontot. Az asszony csak odahaza vette észre, hogy a Jabotinsky utcai nagyáruházban hagyta erszényét, amelyben száz font volt. Nyomban visszament az üzletbe, ahol a pénztárosnő emlékezett az erszényre, de azt mondta a megrökönyödött asszonynak, hogy az erszényt egy másik nőnek adta át, aki kijelentette, hogy az övé. A rendőrség most keresi a tolvaj asszonyt.

Sálom Ásch magángyűjteményét kiállítják a báb-jámi múzeumban. A néhai Sálom Ásch, a világhírű író magángyűjteményéből származó antik érméket és más, zsidó vonatkozású művészeti tárgyakat rognak kiállítani a báb-jámi múzeumban. Mint ismeretes, a világhírű író élete utolsó éveiben Báb Jában lakott. Sálom Ásch értékes magángyűjteményét Viktor Carter, egy los-angelesi dugdag zsidó közéleti férfi vásárolta meg az író Londonban élő családtagjaitól. Az amerikai műgyűjtő megígerte az Izrael-amerikai Kulturális igazgatóságának, hogy az Ásch-gyűjtemény műtárgyait nyomban a jeruzsálemi múzeum megnyitása után itt fogja kiállítani. A fővárosi múzeum igazgatósága kiválasztja a gyűjtemény legértékesebb részeit saját céljaira, míg a többi művészet tárgyakat és érméket kiállítás céljából átadja a báb-jámi múzeumnak.

Petárdát dobta be az ifjúsági klubba Rechovoton. Nagy riadalom tört ki szerdán este háromnegyed 8 óra kor Rechovoton az ifjúsági klubban, ahova néhány csibész petárdát dobott, mely hatalmas zajjal felrobbant, de szerencsére senkit sem sebesített meg. A rendőrség néhány órán belül elfogott az Osiot-nyegyedben négy fiatal embert, akik bevallották, hogy ők dobták az ifjúsági klubba a petárdát, „de csak jó hecc” akart lenni.

Kirácsatinkban látja a most érkezett, legújabb regényeket, szótárakat, szakkönyveket. „Hadash” Házárban ötvenkilenc. Telefon 59684.

EKSZER es ORA vásárlásnál fordultok bizalommal hozzám **SCHWARZE**. (Temesvár) Tel-Aviv, King George 16. Telefon 64748.

Elopták a cementet az épülő ház mellől. — Cementtovajokat fogott el csütörtökre virradó éjszaka egy rendőrőrs, amely szokásos ellenőrző körútját végezte. A rendőrök a tel-avivi Giboré Jiszraél utcában éjjel 2 órakor feltartóztattak egy magánautót, amelyben három fiatal ember ült. Miközben a sofőr és az autó igazolványait ellenőrizték, az egyik rendőr zseblámpával bevilágított a sofőrülés mögé, ahol meglepetésére 11 cementes zsákot látott. Rövid vallatás után a három fiatal ember beismerte, hogy a cementet az egyik közelben épülő ház mellől lopták el. A cementes zsákok visszakerültek jogos tulajdonosukhoz, még mielőtt az észrevette volna a lopást.

Óráját megbízható helyen, garanciával a legmodernebb felszereléssel rendelkező (temesvári) Wiesel Ábrahámnál javíttassa. Tel Aviv, Rothschild 31., (bejárat Tiferet kávéháznál).

KELEN PAL zongoraművész ZENESTUDIÓJA Haifa, Kármel, Moria-utca 46. sz. a. megnyílt. Telefon: 527768.

Tizenkét éves betörőt fogtak el Beér-Séván. — A rendőrség elfogott egy 12 éves fiút, aki Beér-Séván a Hadassa utcában betört egy építőanyag és vízvezeték szerelési raktárba. A fiut Latif Kohén ör fogta el a kora reggeli órákban, amikor az ifju tolvaj leugrott a raktár tetejéről. Az ifju bevallotta, hogy társával együtt a tetőn keresztül hatolt be a raktárba, hogy onnan vízvezetékcsere léhez szükséges alkatrészeket lopjanak. Amikor meghallotta az éjjeli lépeket, a tetőn keresztült próbált menekülni, de kézre került. Társának sikerült megszöknie.

Fálesz tfilin. mezusa. Makönyvek magyarul is legolcsóbban Ungár Majse-nál, a tel-avivi nagytemploznál. Ügyeljen a héber elíratu Ungár névre.

Lengyelország 2000 bála gyapotot vásárolt Izraelben. A lengyel „Textil Import” állami vállalat két ezer bála gyapototrostot vásárolt Izraelben 330 ezer dollár értékben. Cvi Neumark, a gyapotértékesítő tanács igazgatója, aki az üzletet Varsóban nyelbe ültette, tegnap hazajött és elmondotta, hogy a lengyel importvállalattal 450 tonna gyapotállításáról írt alá megállapodást a két ország közötti kereskedelmi egyezmény keretében. A gyapotkiüldemények októberben és novemberben indulnak Lengyelországból.

D. WEITZEN Temesvárról — dipl. optikus 44 éve a szakmában. Nagy engedmény új óléknak és Kupaát Cholim tagoknak. TEL-AVIV. Reh. Sheinkin 15.

Halott magzatot találtak a kövek között. — Beér Séván egy kisfiú játek közben halott magzatot talált kövek közé elrejtve. A gyerek a magzatot bevitte a rendőrségre, ahonnan a központi kórházba továbbították. A rendőrség amely most azt vizsgálja, hogy a magzat természetes vagy mesterséges elvetelés következtében jött-e a világra, megindította a nyomozást az anva kézrekerítésére.

Zsebmetszők fekete napja a Kármel-piacon. — Fekete napjuk volt szerdán a zsebmetszőknek, mert Mose Tov törzsmester, akit a zsebtolvaj-vadász néven ismernek az alvilágban, a tel-avivi Kármel-piacon egyszerre két zsebtolvajt fogott el. A két 16 éves fiu, akikről hamarosan kiderült, hogy Jeruzsálemben laktak és Tel Avivba jöttek át „dolgozni”, eddig még nem került közelebbi ismeretségbe a rendőrséggel. A fiuknál letartóztatásuk alkalmából egy lopott női táskát találtak.

PIANO újak, nagy választékban részletek is. Régi zongoráit újra cseréljük **GOTTESMANN** T.A., Allenby 38., tel. 55682. Múgrábvai szemben.

Eltűnt gyerekek. — A rendőrség keresi a 13 éves Jozsef Ben Szimi Rofet, aki két nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt szüleinek dimonai lakásáról. — Orákimban szerdán egy 11 és egy 9 éves kislány tűnt el. Az egyiket négy órai keresés után, a másikat pedig csak tegnap találták meg a szülők, hozzátartozók és megerősített rendőrosztagok, akik a két kislány keresésével foglalkoztak.

Vallásos középiskola Luddon. Vallásos középiskola nyílt meg szerdán Luddon, de a gimnáziumban egyelőre csak három tantszó van. A vallásos középiskolát ideiglenes épületben helyezték el, amíg elkészül az állandó jellegű, tágas iskola. A vallásos gimnáziummal együtt most négy középiskola működik Luddon, mégpedig az Ort fiúiskola, a repülőtechnikusokat kiképző szakiskola és a Ramle-Ludd körzeti gimnázium.

Több autóbüsz állítanak be Cholon és Tel-Aviv között. Cholon városi forgalmi bizottsága és az Egged igazgatósága között megegyezés jött létre, amely szerint szaporítani fogják a Tel Aviv és Cholon déli negyedei közötti autóbüszjáratokat. A megegyezés szerint Cholon déli lakónegyedéibe reggel a csúcsforgalmi időben négy percnként, délután pedig ötpercnként indul autóbüsz az eddigi tíz perc helyett. Az Egged kötelezte magát, hogy a Cholon és észak-telavivi (111-es) közvetlen vonalon úgy délelőtt mint délután meg egy további autóbüsz indít. — Ugyanakkor az autóbüsz-kooperatíva elutasította a város követelését, hogy fokozzák a choloni belső járatok számát.

AZ ARANYKOR KLUB legközelebbi kirándulása szeptember 31-án, szukkot félünnepén: Jád Mordecháj kibuc, Askalon, Irak Suedán, Kirját Gát, Bét Govrin, Bét Semes, Micepe Charel fenséges védett parkja, Rámle. Vezető: Lúwenberg Jenő, Magyar-ráz: J. Chum.

Sziria, Egyiptom és Jordánia esetleges összefogása fojogató gyűrűbe szorítaná Izráelt

Simon Peresz az arabok ellenséges magatartásának folytatódásáról és Egyiptom szerepéről a Közelkeleten előfordult háborús összecsapásokban

„Izrael nem maradhat közömbös, ha az arab államok esetleges összefogása folytán olyan fojogató gyűrűbe kerül, amelynek egyik végén Sziria, a másik végén Egyiptom van és közepén a Jordániával közös határ. Sikertől visszaretentő erőt megteremtünk és tovább kell folytatnunk az ezzel kapcsolatos erőfeszítéseket, mert az arab világ még mindig képtelen leküzdeni támadó szándékait és ösztöneit és nem tudja kellően értékelni a békét.”

Simon Peresz hadügyi alminiszter Izrael elmúlt évi biztonsági és politikai hely-

zetét összegezte a tel-avivi Rotary klubban, amikor ezt a kijelentést tette, majd megjegyezte, hogy Huszsein a jordániai királyság sorsát veszélyezteti, amikor „okoskodni” próbál Nasszerrel. Az arabok ellenséges magatartása folytatódik és sajnos nincs kilátás arra, hogy a közeljövőben megváltoztatják álláspontjukat. Ezért Izraelnek sem szabad elhanyagolni állandó készenlétét, mert ez az ami visszariasztja az arabokat Izrael megtámadásától egyelőre és nem az arab politikai vonal változása.

A nemzetközi helyzetet

elemelve, az alminiszter rámutatott arra, hogy a világban fokozódott a béke iránti vágy, ami egyelőre az atomfegyverek használatának tilalmában és a két nagyhatalom közötti összefogások elkerülésében nyilvánul meg. Mindezek által azonban mégsem sikerült megakadályozni hat körzeti háborút, Vietnámban, Jemenben, Cipruson, Irákban a kurdokkal, Kongóban, illetve Algéria és Marokkó között.

A ciprusi helyzetről szólva, Simon Peresz kijelentette, hogy ott a fordítottját cselekedték annak, mint Izraelben: létrehoztak egy binacionális államot és nem területiális vonatkozásban, hanem a kormányzatban egyeztek meg a kisebbséggel, míg Izraelben jogokat adtak a kisebbségnek és ezáltal elejét vették a vérontásnak. Ciprusi viszonylatban az is kiderült, hogy a NATO kizárólag világviszonylatban és nem körzeti értelemben vett védelmi szervezet.

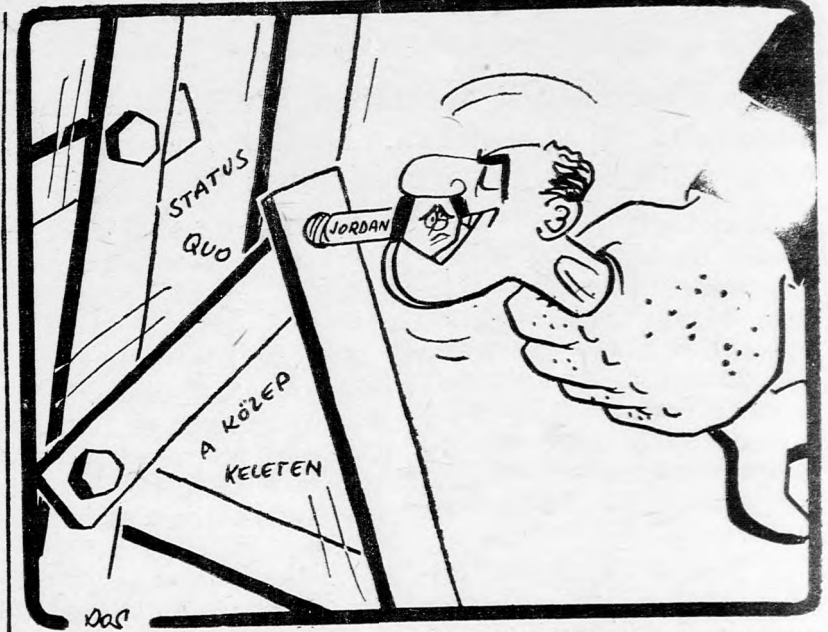
Peresz rámutatott arra, hogy Egyiptom keze több körzeti háborús összecsapásban benne volt. Nasszer hadsereget küldött Jemenbe, fegyvert Ciprusnak és technikai segínyt Algériába. Egyiptom azért támad Jemenben, mert ez az ország sokkal gyengébb Izraelnél és Nasszernek agressziós hajlamai vannak. A jemeni háború egyúttal nagyszabású hadgyakorlatul szolgál az egyiptomi hadseregnek és megnyilvánulnak az egyiptomi hadsereg gyenge pontjai is. Aggasztó az a tény, hogy senki sem tiltakozott Egyiptom jemeni agressziója ellen s ez otvábbi bizonyossága annak, hogy Egyiptom „szabad kezét” kapott a világtól.

Beliügyi kérdésekre is kiterjedt Simon Peresz előadása, aki taglalta az állam és a vallás, illetve Izrael és a galuti zsidóság között felmerült problémákat. Peresz a pártok szaporodásánál ag-

gasztöbb jelenségnek tartja azt, hogy fokozódott az intellektuális közömbösség, amely főleg egoista keretekben nyilvánul meg.

Beszéde végén a hadügyi alminiszter azt a reményét fejezte ki, hogy 10-15 év múltán Izraelben atomenergia felhasználásával sikerül majd teljesen megoldani a vízsótalanítási és áramfejlesztési problémákat, a tenger gazdasági és egyéb célokra is jól ki lehet majd használni. Az atomenergia jelentősen hozzájárul majd az ország arculatának megváltoztatásához nagyszabású csatornák és új folyómedrek vájása által.

MÁR MEGINT MEGPRÓBÁLJAK LESZERELNI...

(„COPYRIGHT BY MAARIV”)

Makariosz taktikája háborúhoz vezethet

(Folytatás az első oldalról) vonja vissza azokat a vádakat, amelyek szerint a török léghaderő Anglia és Amerika biztatására hajtott végre repülő támadást a sziget ellen. Szpyrosz Kypriano külügyminiszter kijelentette, hogy Anglia és az Egyesült Al-

lamok türelmesek voltak a brutális támadások kérdésében. „Makariosz elnök — mondotta — nem cáfolhatja meg, hogy ciprusi görögök sokat szenvedtek a barbár török légitámadások miatt, amelyeket más államok türelmes magatartása kísért.”

Kyprianonak ez a kijelentése az angol-amerikai tiltakozás visszautasítását jelenti.

Dean Acheson, aki az Egyesült Államok megfigyelője volt a Ciprus ügyében Genfben lefolyt tárgyalásokon, tegnap megbeszélést tartott Butler angol külügyminiszterrel Londonban.

A két államférfi részletesen megtárgyalta a ciprusi fejleményeket. A megbeszélés jelen volt Duncan Sandis angol államszövetségi miniszter és David Bruce amerikai nagykövet is. Acheson ma folytatja útját Washingtonba.

A perzsa kormány tegnap támogatásáról biztosította a Törökországot a ciprusi kérdésben.

A perzsa álláspontot a teheráni kormány jegyezte fejezi ki, amelyet tegnap nyújtottak át Ankarában.

London, (Reuter). Lord Mountbatten admirális, az angol hadsereg vezérkari főnöke, szeptember 14 és 19-ike között látogatást tesz Athénban, — közli az angol hadügyminisztérium. A látogatás első része vizsgálat lesz Pipilisz főbörnök, görög vezérkari főnök londoni útjának, amely nemrég folyt le. Ezt követően Mountbatten magánjelleggel még Athénban marad.

A diplomáciai kar újévi tisztelgése az államelnöknél

Sászár államelnök fogadta dr. Simms dublini érseket és a 74 angliai zarándokot

Zálmán Sászár államelnök tegnap fogadta a diplomáciai kar vezetőit, akik roshásán alkalmából jókívánásukat fejezték ki. A diplomáciai testület nevében Michajl Bodrov szovjet nagykövét, a diplomaták doyenje mondott rövid köszöntő beszédet, amire az államelnök válaszolt.

A hagyományos szertartáson jelen volt Golda Meir külügyminiszter, valamint a külügyminisztérium és az elnök rezidenciája magasrangú tisztviselői. Az elnök hivatalába érkezett diplomaták egy fegyveresen tisztelő női diszszázad sora-fala között vonultak el.

Egyébként az államelnök fogadta dr. George Simms

dublini érseket, aki 74 angol és ir anglikán vallású zarándokból álló csoport élén az országba érkezett. A csoporttal jött öt fiatal ember, aki megnyerte a Church Illustrated angol-könyvkiadó által kiírt versenyt, amelynek díja izraeli látogatás volt. A fiatalemberek az államelnök kérdésére elmondták, hogy mély benyomást tett rájuk a kereszténység számára szolgáló szenthelyek megőrzése és kitünő állapotban való tartása. — Ugyancsak jó érzés volt nekik látni, hogy a szenthelyek környékéről hiányzik minden kereskedelmi jellegű elem.

A 396263 és 236149 számú sorsjegyek 45.000 fontot nyertek

A Mifal Hápájisz csütörtök esti húzásán a 396263 és 236149 számú sorsjegyeket egyenként 45 ezer fonttal húzták ki. A 496350 számú

sorsjegy 20 ezer, a 219920 számú 10 ezer, míg a 121422, 208710, 121412 és a 303998 számú egyenként 5 ezer fontot nyertek.

1000 fontot nyertek:

430791 341802 489778 163450
090198 028717 385611 474402
446708 274499 160300 285216
384124 336191 108811 132478
470027 301123.

500 fontot nyertek:

086191 024374 193430 220119
002179 333307 038207 298020
223790 444379 109869 433926
056266 246114 261957 164185
256788 126653 124690 321634
268712 331966 478511 121069
124148 055915 206967 192972
090423 046767.

200 fontot nyerte:

459727 248906 014789 252836
056101 395909 46705 062009
083788 190437 337860 230233
414866 346830 405342 286020
284622 258792 478671 383117
149295 065613 397669 013528
452856 393691 113583 374405
021619 201899 443178 196740
429030 246132 039923 080909
194988 396146 045606 419879
182561 494620 121885 353028
106602 426652 161942 480957
059719 137713 225657 040414
467939 386000 441482 417841
343295 037903 418837 023060

A 6928, 9522, 6307, 3617, 5337, 5324 és 4069 végződésű sorsjegyek 100 fontot nyertek.

40 fontot nyertek a következő végződésű sorsjegyek: 6231, 8779, 2813, 6860, 0545, 2917, 8095, 4273, 2015, 5258, 8277, 0779, 4784, 2545, 9725, 3862, 4299, 4039, 2649, 3649, 7000, 9939, 8904, 9730, 1468, 1224, 9153, 0553, 2057, 2148, 7337, 6603.

A 4-gyel végződő sorsjegyek visszanyerték a 3 fontot.

A számok helyességéért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Az „Or” és „Maxim” verseny 1000 nyertesének névsora, amelyet a „SHEMEN”

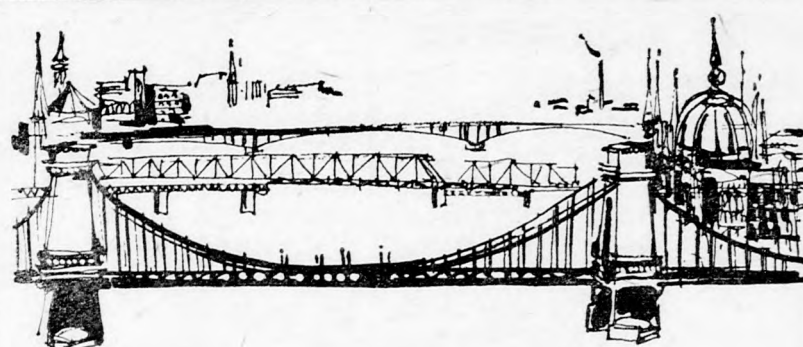
1964 aug. 20-iki sorsolásán húzták ki, a napokban külön füzetben, ivrit nyelven, alef-bét sorrendben elrendezve kapható lesz a mákeletekben, corchaniákban és a szupermarketekben. A díjakat postán küldik el a nyertesek címére.

Az „OR” — a „Shemen” legkötönyebb mosópóra az egyetlen, amely az első helyet szerezte meg, mint a legjobb mosópóra, a körkérdéspályázaton — a főhéher, ragyogó mosáshoz.

A „MAXIM” — a „Shemen” kitünő szintetikus szappana, a konyha és lakás tisztántartásához — ismét 100 csodás díjat osztanak ki a legközelebbi sorsoláson!

ELSŐ DÍJ: — remek „Ben-Gal” gyártmányú „Duet” sztereofon; vagy vezetett külföldi társasutazás az otthonos és kényelmes „Cesaree” hajón, házaspárnak.

Igyekeznek beküldeni a haitai „Shemen” címére „Or”, vagy „Maxim” doboz fedeleket és résztvesz a sorsoláson! (*)

Csoportos utazások Magyarországra

1964 szeptember 9., október 15.

Az ár 818.50 fonttól.

Az olcsó helyek korlátozottak.

SHARTOURS NATANJA Smuel Hanaciv 6. telefon: 2253/2254

PAS-LIVNAI

A bevonuló magyarok által 20 évvel ezelőtt bestálisan legyilkolt

S Á R M Á S

mártirjainak 77^a emlékére Szijum-mal egybekapcsolt AZKARAT tartunk, holnap, szombat este 8 órakor, Bné Brákban, az Agudát Jiszráel templomában, amelyre a Sármás és környékéről származók megjelenését kérjük.

A megholdogult

Berger Dávid 77^a

SIRKÓAVATÁSA

1964 szept. 9-én, szerda d. u. 4 órakor lesz az áskeloni temetőben.

A sirkóavatás után AZKARAT tartunk a cseh templomban, az áskeloni főrabbi részvételével.

Barátainkat és emlékének tisztelőit meghívjuk, vegyenek részt az ázkáran.

Özvegye: REZSI, huga, fivérei, lányai, fiai és családjai, bel- és külföldön

שלום

147

תל-אביב-יפו
P. P. FEL-AVIV
JAFFO, 147

2x45,000

Az ünnepek miatt

Kevesebb nap jut a Mifal Hápájisz sorsjegyek árusítására. Kérlek a vásárló közönséget, hogy korábban vegye meg sorsjegyét.

זמנהרבים

A sofőrök és gyalogosok figyelmébe!

Az új esztendő beköszöntével kötelességemnek tartom, hogy ismét személyesen forduljak az összes sofőrökhöz és gyalogosokhoz, felszólítam és kérem őket: vigyázzanak az életükre.

Izraelben a közlekedési balesetek nem sorsszerűek, hogy ne lehetne ellenük tenni — a balesetek emberek művel. A hanyag vezetésből és járástól, azon törvények semmibe vévéséből erednek, amelyek az utakat használok életének védelmében készültek. Az új év alkalmából minden sofőr vessen számot önmagával, mennyiben van része a közlekedés veszélyeztetésében. Nyissunk új lapot a felelősségteljes és óvatos vezetés, az udvariasság az utakon és a felebarátainkkal való törődés könyvében.

Boldog biztonságos újévet az izraeli utak használatának

JISZRAEL BAR-JEHUDA közlekedésügyi miniszter